પ્રસ્તાવના.

———()———

આ ચોપડીની પહેલી આવૃત્તિ સન ૧૮૬૬ માં છપાવી પ્રગટ કરી હતી, તેની સઘળી નકલો ખપી જતાં પણ એની ખપ હોય એવું માલમ પડવાથી અગાઉનામાં બીજા ઘણા દાખલાઓ, અને સંસારવ્યવહારના કામમાં આવતા મોહોડાનાં હિસાબો વધારી બીજી ત્રીજી આવૃત્તિ છપાવી પ્રગટ કરી હતી, પણ એ આવૃત્તિમાં ૧ લી એકસરસાઈઝથી તે ૧૨ મી એકસરસાઈઝ સુધીમા છોકરાઓ થોડી ઘણી મન શક્તિ વાપરી દાખલા કરે એવા ન હોવાથી ઘણાક મનશક્તિવાળા દાખલા વધારી ચોથી આવૃત્તિ બાહાર પાડી હતી, તે ખપી જવાથી આ પાંચમી આવૃત્તિ છપાવીછે.

અંગ્રેજીમા જે 'કોલેન્સોઝ એરિથમેટિક' છપાઈછે તેની 'કી' સુદ્ધાં કિંમત રૂ. ૫।। બેસેછે. એટલી આકરી કિંમતથી ઘણાએકોનું મન ખરીદ કરતા પાછું હઠી જાયછે, તથા તે કેટલેક પ્રકારે અઘરી હોવાથી તેમાં છોકરાઓને બરબર સમજણ પડતી નથી. ઉપર કહેલી હરકતો દૂર થાય, તથા અભ્યાસ કરનારાઓ તેમાંનાં ગણિતનું ઉત્તમ પ્રકારનું જ્ઞાન મેળવી શકે એવા હેતુથી તેમાંનો આ પ્રથમ ભાગ છપાવી બહાર પાડયોછે. આ ચોપડી શાળામાં અભ્યાસ કરનારાઓને ઘણેક દરજ્જે ઉપયોગી થઈ પડશે એવી એનો બનાવનાર આશા રાખેછે.

આ ચોપડીમાં વાપરેલી નિશાણીઓ.

+	સરવાળાની.	÷	ભાગાકારની.
—	બાદબાકીની.	=	બરાબરની.
×	ગુણાકારની.		

અનુક્રમણિકા

કોલેન્ઝોમાંના દાખલાઓ
કૂંચીસહિત.

૧ સંખ્યા.

એક	અબજ	પરાર્ધ	દસકરોડ
દસ	ખર્વ	મધ્ય	કરોડ
સો	નિખર્વ	અંત્ય	દસલાખ
હજાર	મહાપદમ	જલધિ	લાખ
દસહજાર	શંકુ	શંકુ	દસહજાર
લાખ	જલધિ	મહાપદમ	હજાર
દસલાખ	અંત્ય	નિખર્વ	સો
કરોડ	મધ્ય	ખર્વ	દસ
દસકરોડ	પરાર્ધ	અબજ	એક

છ હજાર પાંચસોને પંદર (૬૫૧૫); ચાર હજાર પાંચસોને ત્રણ (૪૫૦૩); છ લાખ નવ હજાર સાતસોને પાંચ (૬૦૯૭૦૫); સત્તાવીસ કરોડ પંદર હજાર ને ચાર (૨૭૦૦૧૫૦૦૪); પાંચ નિખર્વ ત્રણ અબજ દસકરોડ પાંચ લાખ છ હજાર ને ત્રણસો (૫૦૩૧૦૦૫૦૬૩૦૦); છ મહાપદમ ત્રણ ખર્વ ચાર અબજ બે કરોડ ચાર હજાર ને બે (૬૦૩૪૦૨૦૦૦૪૦૦૨); ચાર નિખર્વ ત્રણ ખર્વ પંદર કરોડ ને ચાર લાખ (૪૩૦૧૫૦૪૦૦૦૦૦); પાંચ અબજ છ કરોડ પાંચ લાખ પંદર હજાર સત્તરસો ને ચૌદ (૫૦૬૦૫૧૬૭૧૪); પીસતાલીસ કરોડ સાત લાખ નવ હજાર પંદરસો ને પંદર (૪૫૦૭૧૦૫૧૫); છ મહાપદમ ત્રણ અબજ પંદર લાખ નેવાણું હજાર પંદરસો ને પચીસ (૬૦૦૩૦૦૧૬૦૦૫૨૫);

૨ સર્વાંળા.

બે કે વધારે સંખ્યાઓની મેળવણી કરવાથી જે નવી સંખ્યા આવે તેને તથા તે શોધી કહાડવાની કૃતીને સર્વાંળા કહેછે.

૧	૩૨૧૪૧૩	૨	૫૪૩૧૨૩	૩	૫૩૬૧૨૩
	૪૫૨૭૩૪		૨૩૪૫૧૨		૪૫૩૨૧૫
	૧૩૦૪૨૧		૭૧૩૧૪૫		૧૨૩૪
	૩૭૧૮		૧૦૪૨૩૪		૪૨૩૧
	૨૪૫૬૧		૩૬૧૮૨		૫૧૨૩૪
	૩૪૧૩૨૩		૩૪૫૧		૬૧૩૨૫૪
	૧૨૭૪૧૭૦		૧૬૩૪૬૦૭		૧૬૫૯૨૯૧

૪	૧૨૩૪૫૬	૫	૭૬૧૨૮૪	૬	૬૫૭૮૯૦
	૨૩૪૫૬૧		૬૧૨૮૭૪		૨૭૮૬૭૯
	૩૪૫૬૧૨		૮૭૧૯		૫૭૯૮
	૪૫૬૧૨૩		૪૬૭૫૯		૬૭૮૪૩
	૫૬૧૨૩૪		૫૮૭૯૯૯		૪૮૯૫૬૭
	૬૧૨૩૪૫		૯૮૭૬૭૮		૩૭૪૨૯
	૨૩૩૩૩૩૧		૩૦૦૫૩૧૩		૧૫૩૭૨૦૬

૭	૯૪૧૬૩	૮	૬૯૨૩૮૭	૯	૭૬૮૪૫૩
	૨૧૯૫૪		૪૯૫૬		૩૫૮૪૨૮
	૭૮૧૨		૮૭૯૫૮		૮૭૯૬
	૫૯૩		૭૬૯૩૭૮		૫૪૯૩૭
	૩૫૬૪૭		૫૭૯૦		૪૯૫
	૪૮૯૫		૮૭૬૫૮		૮૭૬૫૭૮
	૧૬૫૦૬૪		૧૬૪૮૧૨૭		૨૦૬૭૬૮૭

(આ દાખલાઓની રીત નીચે આપીછે.)

૧૦—એક રાજાને ત્યાં ૫૦૭ ઘોડા, ૪૫ હાથી, ૩૯૦ ઉંટ, ૩૭૦ બળદ ને ૫૪૫ ગાયોછે, તો એ બધાં જાનવર કેટલાં થયાં?

૧૧—એક ખેતરમાં ૪૦ આંબા, ૧૫૦ આમલી, ૬૦૨ શીતાફળ, ૪૫ જાંબુ, મરચી, ૧૦૧ બદામડી, ૭૭ બોરડી, ને ૩૯૬ દાડમડીછે તો બધાં મળી કેટલાં ઝાડ થયાં?

૧૨—એક નિશાળમા ૪૫ છોકરા પેહેલા વર્ગમાં, ૫૦ બીજા વર્ગમાં, ૪૬ ત્રીજામાં, ૫૧ ચોથામાં, ૪૯ પાંચમાંમાં, ૬૨ છઠ્ઠામાં ને ૫૨ સાતમાં માંછે, તો બધા મળીને છોકરા કેટલા થયા?

૧૩—એક માણસ પાસે રૂ૦ ૫૬૨૫ ની વાડી, રૂ૦ ૪૫૬૯૯ ના ૪ ઘર રૂ૦ ૫૩૨૫ નો બંગલો, ૨૩૨૫ નો પરચુટણ સામન, ૧૧૨૩૫ રૂ૦ નું ઘરેણુંછે, ને તે એક માણસ પાસે રૂ૦ ૨૩૦૫ ને બીજા પાસે રૂ૦ ૭૫૩૦ માંગેછે ત્યારે એની પુંજી કેટલી?

૧૪—એક માણસ ૧૮૧૯ મા જનમ્યો તેની ૬૯ વર્ષની ઉમ્મર કયારે થશે?

૧૫—એક માણસ अ પાસે ૬૪૫૭ રૂ૦ ब પાસે ૬૦૯૫ રૂ૦ क પાસે ૮૬૪૫ રૂ૦ ને ख પાસે ૯૬૪૭ રૂ૦ માગેછે ત્યારે પુંજી કેટલી?

૧૦		૧૧		૧૨	
	૫૦૭		૪૦		૪૫
	૪૫		૧૫૦		૫૦
	૩૯૦		૬૦૨		૪૬
	૩૭૦		૪૫		૫૧
	૫૪૫		૧૦૧		૪૯
	૧૮૫૭ જ.		૭૭		૬૨
			૩૯૬		૫૨
			૧૪૧૧ જ.		૩૫૫ જ.

૧૩		૧૪		૧૫	
	૫૬૨૫		૧૮૧૯		૬૪૫૭
	૪૫૬૯૯		૬૯		૬૦૯૫
	૫૩૨૫		૧૮૮૮ જ.		૮૬૪૫
	૨૩૨૫				૯૬૪૭
	૧૧૨૩૫				૩૦૮૪૪ જ.
	૨૩૦૫				
	૭૫૩૦				
	૮૦૦૪૪ જ.				

---

૩ બાદબાકી.

એક આપેલી સંખ્યા કરતાં બીજી આપેલી સંખ્યા કેટલી ઓછીછે, અથવા બીજી કરતાં પેહેલી કેટલી વધારેછે તેને, તથા તે શોધી કાહાડ વાની કૃતીને બાદબાકી કહેછે.

૧		૨		૩	
	૭૬૫૪૩૯		૬૯૭૪૩૮		૭૫૮૪૫૨
	૩૪૩૪૧૮		૬૩૫૦૩૬		૪૧૮૨૩૪
	૪૨૨૦૨૧		૬૨૪૦૨		૩૪૦૨૧

૪	૫૪૩૬૨૫ ૪૯૨૭૦૮ ૫૦૯૧૭	૫	૬૮૩૧૨૫ ૪૯૨૮૧૬ ૧૯૦૩૦૯	૬	૭૧૨૩૪૫ ૫૩૮૧૫૯ ૧૭૪૧૮૬
૭	૪૫૦૦૯૪ ૯૯૯૦૯ ૩૫૦૧૮૫	૮	૬૦૯૭૦૧ ૩૯૭૦૪૯ ૨૧૨૬૫૨	૯	૭૧૮૦૧૪૦૫૭ ૯૭૮૦૪૭૧૬ ૬૨૦૨૦૯૩૪૧

૧૦—એક માણસ પાસે ૩૨૧૫ રૂ૦ હતા, તેમાંથી રૂ૦ ૬૦ ભીખારીને આપ્યા, રૂ૦ ૪૪૫ નું કાપડ લીધું ને ૩૪૭ રૂ૦ ની બીજી વસ્તુઓ લીધી, ત્યારે એની પાસે કેટલા રૂપીઆ રહ્યા?

૧૧—એક દુકાનમાં ૫૦૦ દાડમ હતાં તેમાંથી ૨૪૫ વેચ્યાં ને ૬૯ બગડી ગયાં તો બાકી કેટલાં રહ્યાં?

૧૨—એક માણસે ૧૨૫ મણ તેલ લીધું તેમાંથી ૧૧ મણ ગળી ગયું, ૪૭ મણ વેચ્યું ને ૧૫ મણ ઘરખરચને વાસ્તે રાખ્યું તો બાકી કેટલું રહ્યું?

૧૩—૬૪૦૩ માં કેટલા ઉમેરીએ તો ૯૬૦૭ થાય?

૧૪—એક માણસ ૧૭૯૫ માં જનમ્યો, ને તેને ૩૭ વર્ષ થયાં એટલે એક છોકરો આવ્યો અને તે ૭૫ વર્ષની ઊમ્મરે મરી ગયો ત્યારે તે વખત છોકરાની ઉમ્મર કેટલી?

૧૫—એક માણસ ૧૮૭૮ માં જનમ્યો ને ૧૯૨૭ ની સાલમાં મરી ગયો ત્યારે એ કેટલા વર્ષ જીવ્યો?

૧૦	૬૦ ૪૪૫ ૩૪૭ ૮૫૨ ખર્ચ ૩૨૧૫ ૮૫૨ ૨૩૬૩ જ.	૧૧	૨૪૫ ૬૯ ૩૧૪ ૫૦૦ ૩૧૪ ૧૮૬ જ.	૧૨	૧૧ ૪૭ ૧૫ ૭૩ ૧૨૫ ૭૩ ૫૨ જ.
૧૩	૯૬૦૭ ૬૪૦૩ ૩૨૦૪ જ.	૧૪	૭૫ ૩૭ ૩૮ જ.	૧૫	૧૯૨૭ ૧૮૭૮ ૪૯ જ.

૪ ગુણાકાર.

એકની એક સંખ્યા કેટલીક વખત લેઇ તેનો સર્વ જો લેવાની સેહેલી રીતને ગુણાકાર કહેછે. જે સંખ્યાને ગુણવાના છે તેને ગુણ્ય કહેછે જે સંખ્યાએ ગુણવાના છે તેને ગુણક કે ગુણકાંક કહે છે અને ગુણવાથી જે જવાબ આવે તેને ગુણાકાર કહેછે.

૧	૨૩૪૯૧૫	૨	૭૦૪૭૪૫	૩	૪૬૯૮૩૦
	૧૨૩		૬૧૫		૩૬૯
	૭૦૪૭૪૫		૩૫૨૩૭૨૫		૪૨૨૮૪૭૦
	૪૬૯૮૩૦		૭૦૪૭૪૫		૨૮૧૮૯૮૦
	૨૩૪૯૧૫		૪૨૨૮૪૭૦		૧૪૦૯૪૯૦
	૨૮૮૯૪૫૪૫		૪૩૩૪૧૮૧૭૫		૧૭૩૩૬૭૨૭૦

૪	૩૯૧૫૨૫	૫	૧૧૭૪૫૭૫	૬	૩૫૨૩૭૨
	૮૬૧		૨૨૧૪		૨૫૮
	૩૯૧૫૨૫		૪૬૯૮૩૦૦		૧૦૫૭૧૧૭૫
	૨૩૪૯૧૫૦		૧૧૭૪૫૭૫		૨૮૧૮૯૮૦૦
	૩૧૩૨૨૦૦		૨૩૪૯૧૫૦		૧૭૬૧૮૬૨૫
	૩૩૭૧૦૩૦૨૫		૨૩૪૯૧૫૦		૭૦૪૭૪૫૦
			૨૬૦૦૫૦૯૦૫૦		૯૧૦૧૭૮૧૬૭૫

૭	૪૬૩૦૯૮	૮	૨૭૭૮૫૮૮	૯	૧૬૪૪૪૦૫
	૭૩૮૦		૯૮૬૭		૭૭૪૯
	૩૪૧૭૬૬૩૨૪૦		૨૭૪૧૬૩૨૭૭૯૬		૧૨૭૪૨૪૯૪૩૪૫

૧૦	૨૩૧૫૪૯	૧૧	૯૨૬૧૯૬	૧૨	૧૩૮૯૨૯૪
	૮૮૫૬		૭૮૯૬		૮૯૦૦
	૨૦૫૦૫૯૭૯૪૪		૭૩૧૩૨૪૩૬૧૬		૧૨૩૬૪૭૧૬૬૦૦

૧૩—એક ગામમાં ૪૫ પોળોછે ને દરેકમાં ૪૨૫ માણસ હોય તો તે શેહેરની વસ્તી કેટલી?

૧૪—એક ચોપડીમાં ૧૫૦ પાનાં છે ને દરેક પાનાંમાં ૨૫ લીટી ને દરેક લીટીમાં ૨૦ અક્ષર છે તો બધા મળીને અક્ષર કેટલા?

૧૫—એક રાજાને ત્યાં ૧૧૦ મેહેતા, મેતાથી ત્રણગણા ગુલામ, ગુલામથી છગણા ઘોડેસ્વાર છે તો એ બધાં મળીને કેટલાં માણસ થયાં?

૧૬—એક વાડીમાં ૨૫ આંબા છે ને દરેક આંબે ૪૫ ડાળાં ને ડાળે ડાળે ૧૦ દશ જુમખા ને જુમખે જુમખે ૨૫ પચીસ કેરી ત્યારે બધી મળીને કેટલી થઇ ?

૧૭—એક માણસે ૧૨ શેર ૨૦૩૫ રૂ૦ લેખે ખરીદ કીધા ને પછી બધા ૨૮૬૪૭ રૂપીએ વેચ્યા તો એમાં એને શું નફો થયો ?

૧૮—એક છાપરા ઉપર ગોઠવવાને નળીઆં આણ્યાં; તેમાથી ૩૧૫ ની એક હાર એવી ૮૨ હાર ગોઠવી, ત્યારે ૯૧ નળીઆં વધ્યાં ત્યારે નળીઆં કેટલાં લાવેલા ?

૧૩

૪૫
૪૨૫
———
૧૯૧૨૫જ.

૧૪

૧૫૦પા.
૨૫લી.
———
૩૭૫૦લી.
૨૦
———
૭૫૦૦૦અ.જ.

૧૫

૧૧૦ મ.
૩
———
૩૩૦ ગુ.
૬
———
૧૯૮૦ ઘો.
———
૧૧૦ મ.
૩૩૦ ગુ.
૧૯૮૦ ઘો.
———
૨૪૨૦મા.જ.

૧૬

૨૫ આં
૪૫
———
૧૧૨૫ ડા
૧૦
———
૧૧૨૫૦ જુ.
૨૫
———
૨૮૧૨૫૦ કેરી.

૧૭

૨૦૩૫ રૂ.
૧૨
———
૨૪૪૨૦ રૂ. બેઠા.
૨૮૬૪૭ રૂ. ઉપ.
૨૪૪૨૦ રૂ. બેઠા.
———
૪૨૨૭ નફો જ.

૧૮

૩૧૫
૮૨
———
૬૩૦
૨૫૨૦
———
૨૫૮૩૦
૯૧
———
૨૫૯૨૧જ.

---

૫ ભાગાકાર.

એક આપેલી સંખ્યામાં બીજી આપેલી સંખ્યા કેટલીવાર રહેલીછે, અથવા એક આપેલી સંખ્યામાંથી બીજી આપેલી સંખ્યા જેવડા કેટલા ભાગ થઇ શકેછે તેને, તથા તેશોધી કહાડવાની કૃતીને ભાગાકાર કહેછે.

१ ७)५१६८२४(७३८३२

४९

२६

२१

५८

५६

२२

२१

१४

१४

००

२ ९)५६७०३५(६३००३

५४

२७

२७

०३५

२७

८

३ ४१)५१२३८९५(१२४९६३

४१

१०२

८२

२०३

१६४

३९८

३६९

२९८

२४६

१२५

१२३

१२

४ ४७)३९५४३७१(८४१३५

३७६

१९४

१८८

६३

४७

१६७

१४१

२६१

२३५

२६

५ २३४)३७५५१२३(१६०४७

२३४

१४१५

१४०४

१११२

९३६

१७६३

१६३८

१२५

६ ८७९,०)९५६४२३७,१(१०८८०

८७९

७७४२

७०३२

७१०३

७०३२

७१[illegible]

૭ ૩૪૦)૫૭૬૪૧૨૩ — ૧૬૯૫૩ $\frac{૧૦૩}{૩૪૦}$ ૮ ૩૫૭)૩૪૫૬૮૧૩૫ — ૯૬૮૨૯ $\frac{૧૮૨}{૩૫૭}$ ૯ ૫૪૩)૭૬૫૪૯૧૩૯ — ૧૪૦૯૭૪ $\frac{૨૫૭}{૫૪૩}$

૧૦ ૭૩૨૩)૫૬૮૫૪૩૨૭ — ૭૭૬૩ $\frac{૫૮૭૮}{૭૩૨૩}$ ૧૧ ૬૯૩૦)૨૯૮૭૬૫૩૩ — ૪૩૧૧ $\frac{૧૩૦૩}{૬૯૩૦}$ ૧૨ ૯૮૭૯)૩૪૫૬૮૭૯૫ — ૩૪૯૯ $\frac{૨૧૭૪}{૯૮૭૯}$

૧૩—૧૪ માણસ વચ્ચે રૂ. ૬૪૩૦૨ નફો થયો તો એકેકને ભાગે શું આવ્યું ?

૧૪—એક રાજાને ૫૬૭૩૦ ઘોડેસ્વારોનો ૬૮૦૭૬૦ રૂ. પગાર આપવો પડેછે તો દરેકનો પગાર કેટલો હશે ?

૧૫—૮૪ દાડમડી ઉપરથી ૩૩૮૧૦૦ દાડમ ઊતર્યાં તો એકેક ઝાડ ઉપરથી સરેરાસ કેટલા ઊતર્યા ?

૧૬—૪૫ માણસે ૧૨૫ આંબા રૂ૦ ૨૫ લેખે વેચાતા લીધા ને તે ૩૩૯૫ રૂપીએ બધા વેચ્યા તો દરેકને શું નફો થયો ?

૧૭—એક માણસ પાસે ૪૬૫૩ પઈ હતી તેમાંથી દરેક ભીખારીને ૭ સાત આપતાં છેવટે પાંચ પઈ વધી ત્યારે કેટલા ભીખારીને આપી હશે?

૧૮—એક માણસે ૧ પુરૂષ, ૧ બાયડી અને ૧ છોકરાના ૧ માસના પગારના ૭૪રૂ. પોતાના ગુમાસ્તાને આપ્યા અને કહ્યું કે બાયડીનો ને માણસનો પગાર એકઠો કરીએ તો ૫૭ રૂ. થાયછે, ને છોકરાનો ને માણસનો એકઠો કરીએતો ૫૨ રૂ. થાયછે ત્યારે હવે ગુમાસ્તાએ દરએકનો પગાર શીરીતે ચુકવી આપવો ?

૧૩ ૧૪)૬૪૩૦૨ — ૪૫૯૩ જ.

૧૬ ૧૨૫ × ૨૫ = ૩૧૨૫ પેદા; ૩૩૯૫ ઉપજ. − ૩૧૨૫ = ૨૭૦; ૪૫)૨૭૦ — ૬ જ.

૧૭ ૭)૪૬૫૩ — ૬૬૪-૫જ.

૧૪ ૫૬૭૩૦)૬૮૦૭૬૦ — ૧૨ જ.

૧૫ ૮૪)૩૩૮૧૦૦ — ૪૦૨૫ જ.

૧૮

૫૭ બા. ને માણસ
૫૨ છો. ને માણસ
૧૦૯
૭૪ ત્રણનો બાદ
૩૫ માણસનો

૫૭ બા. ને માણસ
૩૫ માણસનો બાદ
૨૨ બાયડીનો
૫૨ છો. ને માણસ.
૩૫ માણસનો બાદ
૧૭ છોકરાનો.

૬ કોષ્ટકો.

મુંબાઈ ચલણી પૈસાનો કોઠો ૧.

૧૨ પૈ	એટલે	૧ આનો.
૧૬ આના	,,	૧ રૂપીઓ
૧૫ રૂપીઆ	,,	૧ મોહોર.

સરકારી ચલણીનો જુનો કો૦ ૨.

૧૦૦ રેસ	એટલે	૧ પાવલું
૪ પાવલાં	,,	૧ રૂપીઓ

વેપારી લોકોનાં તોલનો કો૦ ૩.

૭૨ ટાંક	એટલે	૧ શેર
૪૦ શેર	,,	૧ મણ

ચોરસ જમીન માપવાનો કો૦ ૪.

૪ આંગળ	એટલે	૧ મુઠી
૩૫ મુઠી	,,	૧ કાઠી
૨૦ કાઠી	,,	૧ વસો
૨૦ વસા	,,	૧ વીઘું

લુગડાં તથા લાકડાં માપવાનો કો૦ ૫.

૨ આંગલ	એટલે	૧ તસુ
૨૪ તસુ	,,	૧ ગજ
૧॥ ગજ	,,	૧ વાર

મુંબાઇ દેશમાં અનાજ ભરવાનો કો૦ ૬.			મરાઠી ચલણીનો કો૦ ૭.		
૨ નવટાંક	એટલે	૧ પાશેર	૮ રતી	એટલે	૧ માસો
૨ પાશેર	,,	૧ ટીપરી	૧૨ માસા	,,	૧ તોલો
૨ ટીપરી	,,	૧ શેર	૨૮ તોલા	,,	૧ શેર
૨ શેર	,,	૧ અધપાલી	૪૦ શેર	,,	૧ મણ
૨ અધપાલી	,,	૧ પાલી	૨૦ મણ	,,	૧ ખાડી
૧૬ પાલી	,,	૧ ફરો	૩૦ મણ	,,	૧ ગાલ્લી

			સોના નાણાનું કો૦ ૯		
૬॥ મણ	=	૧ કોથલો			
૭ મણ	=	૧ નાનો હારો			
૧૨ મણ	=	૧ માણી	૫ રૂપીયા	=	૧ પુતળીયું
૧૬ મણ	=	૧ કળશી	૧૦ રૂપીયા	=	૧ આસ્તરીયું
૨૦ મણ	=	૧ ખાંડી	૧૦॥ રૂપીયા	=	૧ ગિની
૨૪ મણ	=	૧ ભાર	૧૫ રૂપીયા	=	૧ મોહોર
૩૦ મણ	=	૧ ગાલ્લી			
૩૨ મણ	=	૧ બેડીયું			

સોના રૂપાનાં તોલનું કો૦ ૧૦					
			૧ તોલો	=	૧૮૦ (ત્રાય) ગ્રેન
			૩૨ તોલા	=	૧ (ત્રાય) પોંડ
			૧ ટાંક	=	૧૦૦ (ત્રાય) ગ્રેન
૬ ચોખા ભાર	=	૧ રતી	૩૯ રૂપીઆભાર	=	૧ એવાર્ડુપો ઇઝપોંડ
૩ રતી	=	૧ વાલ	૭ ગ્યાલન	=	૧ ફરો
૧૬ વાલ	=	૧ ગદિયાણો	૨ ઓસ(એવ)		૮૬૫ (ત્રાય) ગ્રેન
૨ ગદિયાણા	=	૧ તોલો			

જમીન લાંબી માપવાનો કો૦ ૧૧			અંગ્રેજી વેપારીનાં તોલનો કો૦ ૧૨		
૨૪ આગળ	એટલે	૧ હાથ	૧૬ ડ્રામ	એટલે	૧ ઔંસ
૪ હાથ	,,	૧ દંડ	૧૬ ઔંસ	,,	૧ પાઉન્ડ
૨૦૦૦ દંડ	,,	૧ ગાઉ	૨૮ પાઉન્ડ *	,,	૧ કવાટર
૨ ગાઉ	,,	૧ ગવ્યુતી	૪ કવાટર	,,	૧ હન્ડ્રેડવેટ
૨ ગવ્યુતી	,,	૧ જોજન	૨૦ હન્ડ્રેડવેટ	,,	૧ ટન

* અંગ્રેજી વેપારીનાં તોલનો ૧ પાઉન્ડ તે અંગ્રેજી સોનીના તથા વૈદ્યનાં તોલના ૭૦૦૦ ગ્રેનની બરાબર છે.

અંગ્રેજી જમીન માપવાનો કો૦ ૧૩.

૧૨ ઇંચ	એટલે	૧ ફુટ
૩ ફુટ	,,	૧ યાર્ડ
૫॥ યાર્ડ	,,	૧ પોલ
૪૦ પોલ(૨૨૦યાર્ડ)	,,	૧ ફરલાંગ
૮ ફરલાંગ	,,	૧ માઇલ
૩ માઇલ	,,	૧ લીગ

અંગ્રેજી ચોરસ જમીન માપવાનો કો૦ ૧૪

૧૪૪ ચોરસઇંચ	એટલે	૧ ચોરસફુટ
૯ ચોરસફુટ	,,	૧ ચોરસયાર્ડ
૩૦॥ ચોરસયાર્ડ	,,	૧ ચોરસપોલ
૪૦ પોલ	,,	૧ રૂડ
૪ રૂડ(૪૮૪૦ ચો. યાર્ડ)		૧ એકર
૬૪૦ એકર	,,	ચોરસ માઇલ

અંગ્રેજી ઘનાદિક ભરતનો કો૦ ૧૫

૧૭૨૮ ક્યુબિક ઇંચ	એટલે	૧ ક્યુબિક ફુટ
૨૭ ક્યુબિક ફુટ	,,	૧ ક્યુબિક યાર્ડ

અંગ્રેજી કાપડીયાને માપવાનો કો૦ ૧૬.

૨॥ ઇંચ	એટલે	૧ નેલ
૪ નેલ	,,	૧ ક્વાટર
૪ ક્વાટર	,,	૧ યાર્ડ
૫ ક્વાટર	એટલે	૧ ઇંગ્લિસએલ
૩ ક્વાટર	,,	૧ ફ્લેમિષએલ
૬ ક્વાટર	,,	૧ ફ્રેંચએલ

અંગ્રેજી ચલણી પઇસાનો કો૦ ૧૭.

૪ ફારધિંગ	એટલે	૧ પેન્સ
૧૨ પેન્સ	,,	૧ શિલિંગ
૨૦ શિલિંગ	,,	૧ પાઊંડ (૧ સાવરીન)
૨૧ શિલિંગ	એટલે	૧ ગિનિ
૫ શિલિંગ	,,	૧ ક્રાઉન

ચલણી પઇસાનો કો૦ ૧૮.

૨ પૈ	એટલે	૧ ફારધિંગ
૮ પૈ	,,	૧ પેન્સ
૮ આંના	,,	૧ શિલિંગ
૧૦ રૂપીઆ	એટલે	૧ પૌંડ
૧૦॥ રૂપીઆ	,,	૧ ગિનિ
૨॥ રૂપીઆ	,,	૧ ક્રાઊન

અંગ્રેજી વખત માપવાનો કો૦ ૧૯.

૬૦ સેકન્ડ	એટલે	૧ મિનિટ	૭ દિવસ	એટલે	૧ અઠવાડીયું
૬૦ મિનિટ	,,	૧ કલાક	૪ અઠવાડીઆં	,,	૧ લ્યુનરમંથ
૨૪ કલાક	,,	૧ દિવસ	૩૬૫ દિવસ	,,	૧ વરસ

અંગ્રેજી વદાના તોલનો કોઠો ૨૦

૨૦ ગ્રેન	એટલે	૧ સ્ક્રુપલ
૩ સ્ક્રુપલ	,,	૧ ડ્રામ
૮ ડ્રામ	,,	૧ ઔંસ
૧૨ ઔંસ	,,	૧ પાઉન્ડ

અંગ્રેજી સોનીનાં તોલનો કોઠો ૨૧

૨૪ ગ્રેન	,,	૧ પેનીવેટ.
૨૦ પેનીવેટ	,,	૧ ઔંસ
૧૨ ઔંસ	,,	૧ પાઊન્ડ

અંગ્રેજી માપવાનો કોઠો ૨૨.

૪ જિલ	એટલે	૧ પિન્ટ	૫ કવારટર	એટલે	૧ લોડ
૨ પિન્ટ	,,	૧ કવાર્ટ	૩ બુશલ	,,	૧ સાક
૪ કવાર્ટ	,,	૧ ગ્યાલન	૧૨ સાક	,,	૧ ચાલડ્રન
૨ ગ્યાલન	,,	૧ પેક	૩૬ ગ્યાલન	,,	૧ બારલ
૪ પેક	,,	૧ બુશલ	૫૪ ગ્યાલન	,,	૧ આકસેડ
૮ બુશલ	,,	૧ કુવારટર	૨ આકસેડ	,,	૧ પાઇપ

અંગ્રેજી મહિનાના દિવસનો કોઠો. ૨૩

	દિવસ		દિવસ
જાનેવારી	૩૧	જુલાઇ	૩૧
ફ્રેબ્રુઆરી	૨૮*	આગષ્ટ	૩૧
માર્ચ	૩૧	સપટેમ્બર	૩૦
એપ્રેલ	૩૦	અકટોબર	૩૧
મે	૩૧	નવેમ્બર	૩૦
જુન	૩૦	ડીસેમ્બર	૩૧

* જે સન ચારનો ભાજ્ય હોય તેમાં ફ્રેબ્રુઆરીના ૨૯ દિવસ.

ભાંજણી.

હલકા પરિમાણનાં અંકને ભારે પરિમાણનું રૂપ આપવું, અથવા ભારે પરિમાણના અંકને હલકા પરિમાણનું રૂપ આપવુ એ કૃતીને ભાંજણી કહેછે

૧—૫૧૩ પૌંડની ફારધિંગ કેટલી?

૫૧૩ પૌં.
૨૦
૧૦૨૬૦ શિ.
૧૨
૧૨૩૧૨૦ પેં.
૪
૪૯૨૪૮૦ ફા. જ.

૨—૩૨૦ ગિનીની અડધી પેન્સ કેટલી?

૩૨૦ ગિ.
૨૧
૬૭૨૦ શિ.
૧૨
૮૦૬૪૦ પેં.
૨
૧૬૧૨૮૦ અ. પેં. જવાબ

૩—૨૦૦૦ ગિનીની છપેન્સ કેટલી?

૨૦૦૦ ગિ.
૨૧
૪૨૦૦૦ શિ.
૧૨
૬) ૫૦૪૦૦૦
૮૪૦૦૦ છ. પેં. જવાબ.

૪—૧૩૭૩ અડધા ક્રાઉનની ફા. કે.

૧૩૭૩ અ. ક્રા.
૫
૨) ૬૮૬૫
૩૪૩૨॥ શિ.
૧૨
૪૧૧૯૦ પેં.
૪
૧૬૪૭૬૦ ફા. જ.

૫—૨૦૦૦ પૌંડના અડધા ક્રા. કે?

૨૦૦૦ પૌં.
૨૦
૪૦૦૦૦ શિ.
૨
૫) ૮૦૦૦૦
૧૬૦૦૦ અ. ક્રા. જવાબ

૬—૭૫ પાઉન્ડ ૧૦ શિ. ને ૬ પેન્સની છ પેન્સ કેટલી?

૭૫ પૌં. ૧૦ શિ. ૬ પેન્સ.
૨૦
૧૫૧૦ શિ.
૨
૩૦૨૧ છ. પેં. જ.

૭—૬ પૌંડ ૩ ગિની ૨ ક્રાઉનને ૪ પેન્સ ની પેન્સ કેટલી?

૬ પૌં. ૩ ગિ. ૨ ક્રા. ૪ પેન્સ.
૨૦ ૨૧ ૫
૧૨૦ શિ. ૬૩ શિ. ૧૦ શિ.
૬૩ શિ.
૧૦ શિ.
૧૯૩ શિ.
૧૨
૨૩૨૦ પેં. જ.

૮—૪૭ પૌંડ ૧૦ શિ. ૧૧$\frac{3}{4}$ પેન્સ ની ફારધિંગ કેટલી?

૪૭ પૌં. ૧૦ શિ. ૧૧$\frac{3}{4}$ પેન્સ.
૨૦
૯૫૦ શિ.
૧૨
૧૧૪૧૧ પેં.
૪
૪૫૬૪૭ ફા. જ.

૯—૨ ટન ૩ કુવાટર ૫ ઓંસ એના ઓંસ કેટલા?

૨ ટ. ૩ કુ. ૫ ઓં.
૨૦
૪૦ હં.
૪
૧૬૩ કુ.
૨૮
૪૫૬૪ પૌં.
૧૬
૭૩૦૨૯ ઓં. જવાબ.

૧૦—૨૨૦ ક્રાઉનની ચાર પેન્સ કેટલી?

૨૨૦ ક્રા.
૫
૧૧૦૦ શિ.
૩
૩૩૦૦ ચાર પેન્સ. જ.

૧૧—૩૫ ઇંગ્લિશએલ ને ૪ કવાર્ટર. ના નેલ કેટલા?

૩૫ ઇં. એ. ૪ કવા.
૫
૧૭૯ કવા.
૪
૭૧૬ નેલ જવાબ.

૧૨—૨૩ ટનના પૌંડ કેટલા?

૨૦
૪૬૦ હં.
૪
૧૮૪૦ કવા.
૨૮
૫૧૫૨૦ પૌંડ જ.

૧૩—૩ કવાટર ને ૧૪ ઓંસના ડ્રામ કેટલા?

૩ કવાટર ૧૪ ઓંસ.
૨૮
૮૪ પૌં.
૧૬
૧૩૫૮ ઓં.
૧૬
૨૧૭૨૮ ડ્રા. જ.

૧૪—૪૭ હંડ્રેડવેટ ને ૨૫ પોંડના ઔંસ કેટલા ?

૪૭ હં. ૨૫ પોં.
૪
૧૮૮ ક્વા.
૨૮
૫૨૮૯ પોં.
૧૬
૮૪૬૨૪ ઔં. જવાબ.

૧૫—૪ ટન ૧૫ હંડ્રેડવેટ ૨ ક્વાટર ને ૧૨ પોંડના પોંડ કેટલા?

૪ ટન ૧૫ હં. ૨ ક્વા. ૧૨ પોં.
૨૦
૯૫ હં.
૪
૩૮૨ ક્વા.
૨૮
૧૦૭૦૮ પોં. જવાબ

૧૬—૯ ઔંસ ૧૭ પેનીવેટ ૨૨ ગ્રેનના ગ્રેન કેટલા ?

૯ ઔં. ૧૭ પેની. ૨૨ ગ્રે.
૨૦
૧૯૭ પેની.
૨૪
૪૭૫૦ ગ્રે. જવાબ.

૧૭—૩ પોંડ ૯ ઔંસ ને ૭ ગ્રેનના ગ્રેન કેટલા?

૩ પોંડ ૯ ઔં. ૭ ગ્રે.
૧૨
૪૫ ઔં.
૨૦
૯૦૦ પેની
૨૪
૨૧૬૦૭ જવા.

૧૮—૨ લીગ ૨ માઇલ ૨ ફરલાંગ ૨૦૦ યાર્ડ એના ફીટ કેટલા ?

૨ લી. ૨ મા. ૨ ફ. ૨૦૦ યા.
૩
૮ માઇલ.
૮
૬૬ ફરલાંગ.
૨૨૦
૧૪૭૨૦ યાર્ડ.
૩
૪૪૧૬૦ ફુટ. જવાબ.

૧૯—૭૩ યાર્ડ ૩ ક્વાટરના નેલ કેટલા ?

૭૩ યાર્ડ ૩ ક્વાટર
૪
૨૯૫ ક્વાટર.
૪
૧૧૮૦ નેલ. જવાબ.

૨૦—૧૧૫ હંન્ડ્રેડવેટના ઔંસ. કેટલા ?

૧૧૫ હં.
૪
૪૬૦ કુવા.
૨૮
૧૨૮૮૦ પૌં.
૧૬
૨૦૬૦૮૦ ઔં. જ.

૨૧—૧૬ પૌંડ સોનીનાં તોલનાં છે તેના ગ્રેન કેટલા ?

૧૬ પૌં.
૧૨
૧૯૨ ઔ.
૨૦
૩૮૪૦ પેની.
૨૪
૯૨૧૬૦ ગ્રે. જવાબ.

૨૨—૨૭ ઔંસ ૧૦ પેનીવેટના ગ્રેન કેટલા ?

૨૭ ઔંસ ૧૦ પેની.
૨૦
૫૫૦ પેની.
૨૪
૧૩૨૦૦ ગ્રે. જવાબ.

૨૩—૨૩ માઇલ ને ૭ ફરલાંગના ફુટ કેટલા ?

૨૩ માઇલ ૭ ફર.
૮
૧૯૧ ફ.
૨૨૦
૪૨૦૨૦ યા.
૩
૧૨૬૦૬૦ ફુ. જવાબ.

૨૪—૩ ફરલાંગ ૧૩૫ યાર્ડ ૪ ઇંચના ઇંચ કેટલા ?

૩ ફ. ૧૩૫ યાર્ડ ૪ ઇં.
૨૨૦
૭૯૫ યાર્ડ
૩
૨૩૮૫ ફુ.
૧૨
૨૮૬૨૪ ઇં. જવાબ.

૨૫—૫ માઇલ ૨૦૦ યાર્ડ ને ૩ ઇંચના ઇંચ કેટલા ?

૫ મા. ૨૦૦ યા. ૩ ઇં.
૮
૪૦ ફ.
૨૨૦
૯૦૦૦ યા.
૩
૨૭૦૦૦ ફુ.
૧૨
૩૨૪૦૦૩ ઇં. જવાબ.

૨૬—૨ લીગ ૨ માઇલ ૭ ફરલાગના યાર્ડ કેટલા ?

૨ લી. ૨ મા. ૭ ફ.
૩
૮ મા.
૮
૭૧ ફ.
૨૨૦
૧૫૬૨૦ યા. જવાબ.

૨૭—૫૪ એકર ૩ રૂડના પોલ કેટલા ?

૫૪ એ. ૩ રૂ.
૪
૨૧૯ રૂ.
૪૦
૮૭૬૦ પો. જવાબ.

૨૮—૧૭ ચોરસ યાર્ડ ૮ ફુટના ઇંચ કેટલા ?

૧૭ ચો. યાર્ડ ૮ ફુટ
૯
૧૬૧ ચો. ફુ.
૧૪૪
૨૩૧૮૪ ચો. ઇં. જવાબ.

૨૯—૭ એકર ૧૨ પોલના એકંદર પોલ કેટલા ?

૭ એકર ૧૨ પોલ
૪
૨૮ રૂડ
૪૦
૧૧૩૨ પોલ જવાબ.

૩૦—૧૩ ઘન યાર્ડના ફુટ કેટલા ?

૨૭
૩૫૧ ઘનફુટ. જવાબ.

૩૧—૨૩ ઘનયાર્ડ ને ૧૦૦૦ ઇંચ ૨૭ ના ઘનઇંચ કેટલા ?

૬૨૧ ઘનફુટ.
૧૭૨૮
૧૦૭૪૦૮૮ ઘ. ઇં. જવાબ.

૩૨—૭ ઘન યાર્ડ ને ૨૦ ફુટના ઇંચ કેટલા ?

૭ ઘ. યા. ૨૦ ફુ.
૨૭
૨૦૯ ઘ. ફુ.
૧૭૨૮
૩૬૧૧૫૨ ઘ. ઇં. જવાબ.

૩૩—૧૨ ઘન યાર્ડ ૨૩ ફુટ એના ઇંચ કેટલા ?

૧૨ ઘન યાર્ડ ૨૩ ફુટ.
૨૭
૩૪૭ ઘ. ફુ.
૧,૭૨૮
૫૯૯૬૧૬ ઘન ઇંચ. જવાબ.

૩૪—૨૭ વરસના દિવસ કેટલા ?

૨૭ વરસ.
૩૬૫
૧૩૫
૧૬૨
૮૧
૯૮૫૫ દિવસ. જવાબ.

૩૫—૨૭ અઠવાડીયાં ૫ દિવસને ૧૫ કલાકની સેકન્ડ કેટલી?

૨૭ અઠ. ૫ દિ. ૧૫ ક.
૭
૧૯૪ દિ.
૨૪
૪૬૭૧ ક.
૬૦
૨૮૦૨૬૦ મિ.
૬૦
૧૬૮૧૫૬૦૦ સે. જવાબ.

૩૬— ૩ વરસ ૩૧૫ દહાડા એની મિનિટ કેટલી ?

૩ વરસ ૩૧૫ દહાડા
૩૬૫
૧૪૧૦ દહાડા.
૨૪
૩૩૮૪૦ કલાક.
૬૦
૨૦૩૦૪૦૦ મિનિટ. જવાબ.

૩૭—૫ મહિના ૩ અઠવાડીયાં ૪ દિવસના કલાક કેટલા ?

૫ મ. ૩ અઠ. ૪ દિ.
૪
૨૩ અઠ.
૭
૧૬૫ દિ.
૨૪
૩૯૬૦ કલાક જવાબ.

૩૮—૧૩ ગ્યાલનને ૩ કવાર્ટના જીલ કેટલા?

૧૩ ગ્યા. ૩ કવાર્ટ
૪
૫૫ કવાર્ટ.
૨
૧૧૦ પીંટ
૪
૪૪૦ જીલ. જવાબ.

૩૯—૧૭ કવારટરના ગ્યાલન કેટલા?

૧૭ ક.
૮
૧૩૬ બુ.
૪
૫૪૪ પેક.
૨
૧૦૮૮ ગ્યા. જવાબ.

૪૦—૨૦૯૦૦ ફારધીંગમાં સરખી સંખ્યાની ગિની, અ.ગી, ક્રાઉન અડધા ક્રા. છ પેન્સ અને પેન્સ કેટલા છે ?

ગિ.	અ.ગિ	ક્રા.	અ.ક્રા	છપેં.	પેં.
૧	૧	૧	૧	૧	૧
૨૧	૧૦॥	૫	૨॥	૬	
૨૧	૧૦॥	૫	૨॥	૬	
૧૨	૧૨	૧૨	૧૨		
૨૫૨ પેં	૧૨૬	૬૦	૩૦		

૧૨૬
૬૦ ફારધીંગ
૩૦ ૧૯૦૦)૨૦૯૦૦
૬ ૧૧ જવાબ.
૧
૪૭૫ પેં.
૪
૧૯૦૦ ફા.

૪૧—૮ કાપડના તાકા છે ને તે દરેકમાં ૨૦॥ યાર્ડ કપડું છે તો તેના નેલ ને ઇંચ કેટલા ?

યાર્ડ
૨૦॥
૮
૧૬૪ યા.
૪
૬૫૬ ક્વા.
૪
૨૬૨૪ નેલ જ.
૯
૪) ૨૩૬૧૬
૫૯૦૪ ઇંચ જવાબ.

૪૨—૩ પોલ ૨।।। યાર્ડ ૨ ફુટ ને ૯ ઇંચના ઇંચ કેટલા?

પો.	યા.	ફુ.	ઇં.
૩	૨।।।	૨	૯

૧૧
૨)૩૩
૧૯। યાર્ડ.
૩
૫૯।।। ફુટ.
૧૨
૭૨૬ ઇંચ.

૪૩—૩૧ પોલ ૧૧ ચો. યાર્ડ ૩ ચો. ફુ. ને ૩૨ ચો. ઇં. ના ઇં. કેટલા ?

પો.	ચો. યા.	ચો. ફુ.	ચો ઇં.
૩૧	૧૧	૩	૩૨

૧૨૧
૪)૩૭૫૧
૯૪૮।।। ચો. યા.
૯
૮૫૪૧।।। ચો. ફુ.
૧૪૪
૧૨૩૦૦૪૪ ચો. ઇં. જવાબ.

૪૪—એક ગાડી સુરતથી ભરૂચ જાયછે તેના પૈડાનો ઘેરાવો ૧૦॥ ફુટનો છે ને તેએ વ-ચ્ચે તફાવત ૪૦ માઇલનો છે તો તે પૈડું કેટલા ફેરા ફરશે કે ત્યાં પોહોંચશે ?

૪૦ માઇલ.
૮
૩૨૦ ફ.
૨૨૦
૭૦૪૦૦ યા.
૩
૨૧૧૨૦૦
૧૨
૧૨૬)૨૫૩૪૪૦૦
૨૦૧૧૪$\frac{36}{126}$

૧૦॥ ફુટ.
૧૨
૧૨૬ ઇંચ

૪૫—એક માણસ સન ૧૮૭૨ માં ૧૦ મી ફેબ્રુઆરીએ ચાકરી રહયો ને ૧૫ મી ડિસેમબરે છોડી ત્યારે એને કેટલા કલાક ચાકરી કરી ?

૨૦ ફે.
૩૧ મા.
૩૦ એ.
૩૧ મે.
૩૦ જુ.
૩૧ જુ.
૩૧ આ.
૩૦ સ.
૩૧ અ.
૩૦ ન.
૧૪ ડી.
૩૦૯ દહાડા.

૩૦૯ દહાડા
૨૪
૭૪૧૬ ક. જવાબ.

૧—૨૮૪૦૬૧ ફારધિંગના પૌંડ કેટલા?

૪)૨૮૪૦૬૧ ફારધિંગ.
૧૨)૭૧૦૧૫-૧ ફા.
૨૦)૫૯૧૭-૧૧ પેન્સ.
૨૯૫-૧૭ શિલિંગ.

પૌં.	શિ.	પેં.	ફા.	
૨૯૫	૧૭	૧૧	૧	જવાબ.

૨—૫૮૮૪૮૩ અડધી પેન્સની ગિની કેટલી?

૨)૫૮૮૪૮૩ અડધીપેન્સ.
૧૨)૨૯૪૨૪૧$\frac{1}{2}$ પેન્સ.
૨૧)૨૪૫૨૦-૧ પેન્સ.
૧૧૬૭-૧૩ શિલિંગ.

ગિ.	શિ.	પેન્સ.	
૧૧૬૭	૧૩	૧$\frac{1}{2}$	જવાબ.

૩–૧૫૦૦૮૦ છ પેન્સના પૌંડ કેટલા?
૨)૧૫૦૦૮૦ છ પેન્સ.
૨૦)૭૫૦૪૦ શિલિંગ.
૩૭૫૨ પૌંડ.
પૌંડ.
૩૭૫૨ જવાબ.

૪–૪૮૦૧૪૪ ફારર્થીંગની ૭ શિલિંગ કે?
૪)૪૮૦૧૪૪ ફારધિંગ.
૧૨)૧૨૦૦૩૬ પેન્સ,
૭)૧૦૦૦૩ શિલિંગ.
૧૪૨૯ સાત શિલિંગ.
સાત શિલિંગ
૧૪૨૯ જવાબ.

૫–૧૭૫૮૯૬૦ અડધી પેન્સના અડધા ક્રાઉન કેટલા?
૨)૧૭૫૮૯૬૦ અ. પેં.
૧૨)૮૭૯૪૮૦ પેન્સ.
૭૩૨૯૦ શિ.
૨
૫)૧૪૬૫૮૦
૨૯૩૧૬ અ. ક્રૌ. જવાબ.

૬–૧૦૧૦૧૦ પેન્સની ગિની કેટલી?
૧૨)૧૦૧૦૧૦ પેન્સ.
૨૧)૮૪૧૭–૬ પેન્સ.
ગિ. ૪૦૦–૧૭ શિ.
ગિ. શિ પેન્સ.
૪૦૦ ૧૭ ૬ જવાબ.

૭–૩૭૫૬૮ પૌંડના ટન કેટલા?
૨૮)૩૭૫૬૮ પૌંડ
૪)૧૩૪૧–૨૦ પૌંડ
૨૦)૩૩૫–૧ ક્વા
૧૬–૧૫ હં.
ટ. હં. ક્વા. પૌંડ
૧૬—૧૫ ૧ ૨૦ જવાબ.

૮–૧૨૮૨૧ ડ્રામના ક્વાટર કેટલા?
૧૬)૧૨૮૨૧ ડ્રામ
૧૬)૮૦૧–૫ ડ્રામ
૨૮)૫૦–૧ ઔં.
૧–૨૨ પૌં.
ક્વા. પૌં. ઔં. ડ્રા.
૧ ૨૨ ૧ ૫ જવાબ.

૯–૨૩૪૫૮૨૦ ડ્રામના ટન કેટલા?
૧૬)૨૩૪૫૮૨૦ ડ્રામ
૧૬)૧૪૬૬૧૩–૧૨ ડ્રામ.
૨૮)૯૧૬૩–૫ ઔંસ.
૪)૩૨૭–૭ પૌંડ
૨૦)૮૧–૩ ક્વાટર
૪–૧ હં.
ટ. હં. ક્વા. પૌં. ઔં. ડ્રામ
૪ ૧ ૩ ૭ ૫ ૧૨ જવાબ.

૧૦ ૧૩૧૭૨ ગ્રેનના પૌંડ કેટલા?
૨૪)૧૩૧૭૨ ગ્રેન
૨૦)૫૪૮–૨૦ ગ્રેન.
૧૨)૨૭–૮ પેનીવેટ.
૨–૩ ઔંસ.
પૌં. ઔં. પેની. ગ્રે.
૨ ૩ ૮ ૨૦ જવા.

૧૧—૧૦૮૯૭૦ ગ્રેનના પૌંડ કેટલા?

૨૪)૧૦૮૯૭૦ ગ્રેન.
૨૦)૪૫૪૦-૧૦ ગ્રેન.
૧૨)૨૨૭ ઔંસ
૧૮—૧૧ ઔં.

પૌં.	ઔંસ.	ગ્રે.
૧૮	૧૧	૧૦

૧૨—૨૭૨૮૨૧ ગ્રેનના પૌંડ કેટલા?

૨૪)૨૭૨૮૨૧ ગ્રેન.
૨૦)૧૧૩૬૭-૧૩ ગ્રેન.
૧૨)૫૬૮-૭ પેની.
૪૭-૪ ઔં.

પૌં.	ઔં.	પેની.	ગ્રે.	
૪૭	૪	૭	૧૩	જવાબ.

૧૩—૧૨૦૮૩૫ ઇંચના ફરલાંગ કેટલા?

૧૨)૧૨૦૮૩૫ ઇંચ.
૩)૧૦૦૬૯-૭ ઇંચ.
૨૦૦)૩૩૫૬—૧ ફુ.
૧૫—૫૬ યા.

ફ.	યા.	ફુ.	ઇંચ.	
૧૫	૫૬	૧	૭	જવાબ.

૧૪—૨૩૧૦૩૧ યાર્ડના લીગ કેટલા?

૨૨૦)૨૩૧૦૩૧ યાર્ડ.
૮)૧૦૫૦-૩૧ યાર્ડ.
૩)૧૩૧—૨ ફર.
૪૩—૨ માઇલ.

લી.	મા.	ફ.	યા.	
૪૩	૨	૨	૩૧	જવાબ.

૧૫—૩૬૦૯૦ ફુટના માઇલ કેટલા?

૩)૩૬૦૯૦ ફુટ.
૨૨૦)૧૨૦૩૦ યાર્ડ.
૮)૫૪-૧૫૦ યાર્ડ.
૬—૬ ફરલાંગ

મા.	ફ.	યા.	
૬	૬	૧૫૦	જવાબ.

૧૬—૧૮૩૮૧૦ ફુટના લીગ કેટલા?

૩)૧૮૩૮૧૦ ફુટ.
૨૨૦)૬૧૨૭૦-૦ ફુટ.
૮)૨૭૮-૧૧૦ યા.
૩)૩૪-૬ ફરલાંગ
૧૧—૧ માઇલ.

લી.	મા.	ફ.	યા.	
૧૧	૧	૬	૧૧૦	જ.

૧૭—૧૩૫૮૭ નેલના યાર્ડ કેટલા?

૪)૧૩૫૮૭ નેલ.
૪)૩૩૯૬-૩ નેલ.
૮૪૯—૦ ક્વા.

યાર્ડ.	નેલ.	
૮૪૯	૩	જવાબ.

૧૮—૧૮૧૯૭૦ નેલના ઇંગલિશ એલ કેટલા?

૪)૧૮૧૯૭૦ નેલ.
૫)૪૫૪૯૨-૨ નેલ.
૯૦૯૮—૨ ક્વા.

ઇં.એલ.	ક્વા.	નેલ	
૯૦૯૮	૨	૨	જવાબ.

૧૯—૨૦,૦૦૦ ચોરસ ઇંચના યાર્ડ કેટલા?

૧૪૪)૨૦૦૦૦ ચોરસ ઇંચ.
૯)૧૩૮—૧૨૮ ચોરસ ઇંચ
૧૫—૩ ફુટ
ચો. યા. ફુ. ચો ઇં.
૧૫ ૩ ૧૨૮ જવાબ

૨૦—૨૦,૦૦૦ પોલના એકર કેટલા?

૪૦)૨૦૦૦૦ પોલ.
૪)૫૦૦ રૂડ
૧૨૫ એકર.
એકર.
૧૨૫ જવાબ

૨૧—૧૨૧૩૨૧ પોલના એકર કેટલા?

૪૦)૧૨૧૩૨૧ પોલ
૪)૩૦૩૩-૧ પોલ.
૭૫૮—૧ રૂડ
એ. રૂ. પો.
૭૫૮ ૧ ૧ જવાબ.

૨૨—૩૩૩૩૩ ચોરસ ઇંચના યાર્ડ કેટલા?

૧૪૪)૩૩૩૩૩ ચો. ઇં.
૯)૨૩૧—૬૯ ચો. ઇં.
૨૫—૬ ચો. ફુ.
ચો. યા. ચો. ફુટ ચો. ઇં.
૨૫ ૬ ૬૯ જવાબ.

૨૩—૨૦૦૦૦૦ ક્યુબિક ઇંચના યાર્ડ કેટલા?

૧૭૨૮)૨૦૦૦૦૦ ક્યુ. ઇંચ
૨૭)૧૧૫-૧૨૮૦ ક્યુ. ઇં.
૪—૭ ક્યુબિક ફુટ.
ક્યુ. યા. ક્યુ. ફુ. ક્યુ. ઇંચ.
૪ ૭ ૧૨૮૦ જવાબ.

૨૪—૧૩૮૨૯૭ ક્યુબિક ઇંચનાં ક્યુબિક યાર્ડ કેટલા?

૧૭૨૮)૧૩૮૨૯૭ ક્યુ. ઇં.
૨૭)૮૦-૫૭ ક્યુ. ઇંચ.
૨—૨૬ ક્યુ. ફુટ.
ક્યુ. યા. ક્યુ. ફુ. ક્યુ. ઇં.
૨ ૨૬ ૫૭ જવાબ.

૨૫—૧૮૧૯૧ પીંટના ગ્યાલના કેટલા?

૨)૧૮૧૯૧ પીંટ
૪)૯૦૯૫—૧ પીંટ.
૨૨૭૩—૩ ક્વા.

ગ્યા. ક્વા. પીંટ.
૨૨૭૩ ૩ ૧ જવાબ

૨૬—૩૦૯૮૩ જીલના ગ્યાલન કે?

૪)૩૦૯૮૩ જીલ
૨)૭૭૪૫—૩ જીલ.
૪)૩૮૭૨—૧ પીંટ.
૯૬૮ ગ્યાલન.

ગ્યા. પીં, જીલ.
૯૬૮ ૧ ૩ જવાબ.

૨૭—૯૧૩૫૬ પાંટના ક્વાટર કેટલા ?

૨)૯૧૩૫૬ પાંટ.
૪)૪૫૬૭૮ ક્વા.
૨)૧૧૪૧૯—૨ ક્વા.
૪)૫૭૦૯—૧ ગ્યા.
૮)૧૪૨૭—૧ પેક.
૧૭૮—૩ બુ.

ક્વાટર, બુ. પે. ગ્યા. ક્વા.
૧૭૮ ૩ ૧ ૧ ૨ જવાબ.

૨૮—૩૫૬૧૮૭ ક્વાટરના બુશલ કેટલા ?

૪)૩૫૬૧૮૭ ક્વા.
૨)૮૯૦૪૬—૩ ક્વા.
૪)૪૪૫૨૩ પેક.
૧૧૧૩૦—૩ પેક.

બુ. પે. ક્વાટર
૧૧૧૩૦ ૩ ૩ જ.

૨૯—૧૩૭૮૧૯ દિવસનાં વરસ કેટલા ?

૩૬૫)૧૩૭૮૧૯ દિ.
૩૭૭—૨૧૪

વરસ દિ.
૩૭૭ ૨૧૪ જવાબ.

૩૦—૩૫૬૧૮૨૯ સેકંડના અઠવાડિયાં કેટલા ?

૬૦)૩૫૬૧૮૨૯ સેકંડ.
૬૦)૫૯૩૬૩—૪૯ સેકંડ.
૨૪)૯૮૯—૨૩ મિ.
૭)૪૧—૫ ક.
૫—૬ દિ.

અઠ. દિ. ક. મિ. સે.
૫ ૬ ૫ ૨૩ ૪૮ જવાબ.

૩૧—૭૧૮૭૧૯૦૦ સેકન્ડનાં વરસ કેટલાં ?

૬૦)૭૧૮૭૧૯૦૦ સેકન્ડ
૬૦)૧૧૯૭૮૬૫ મિ.
૨૪)૧૯૯૬૪-૨૫ મિ.
૩૬૫)૮૩૧—૨૦ ક.
૨—૧૦૧ દિ.

વ. દિ. ક. મિ.
૨ ૧૦૧ ૨૦ ૨૫ જવાબ.

૩૨—૨૩૫૯૬૭ કલાકનાં અઠવાડીયાં કેટલાં ?

૨૪)૨૩૫૯૬૭ કલાક.
૭)૯૮૩૧-૨૩ કલાક.
૧૪૦૪-૩ દિ.

અઠ. દિ. ક.
૧૪૦૪ ૩ ૨૩ જવાબ.

૩૩—૭૮૦ કોથળી ખાંડની છે તે દરેકમાં ૨૦ાા પોંડ ખાંડ છે તેના ટન કેટલા?

૭૮૦
૨૦ાા
૨૮)૧૫૯૯૦ પોં.
૪)૫૭૧—૨ પોં.
૨૦)૧૪૨—૩ ક્વા.
૭—૨ હં.

ટ. હં. ક્વા. પોં.
૭ ૨ ૩ ૨ જવાબ

૩૪—૫૫ ઔંસની રૂપાની વાડકી કરાવવી છે તે ૩૬૪૮૦ ગ્રેન ની કેટલી થશે?

૨૪)૩૬૪૮૦ ગ્રે.
૨૦)૧૫૨૦ પે.
૨)૭૬ ઔં.
૩૮ વાડકી.

વાડકી.
૩૮ જવાબ.

૩૫- ૨૦૦૪૭૯૬૪ ચો. ઇંચના યાર્ડ કેટલા?

૧૪૪)૨૦૦૪૭૯૬૪ ચો. ઇં.
૯)૧૩૯૨૨૧—૧૪૦ ચો. ઇં.
૧૫૪૬૯—૦ ફુ.
૪
૧૨૧)૬૧૮૭૬
૫૧૧—૪૫=૧૧ા યા.

ચો.પો. ચો.યા. ચો.ફુ. ચો.ઇં.
૫૧૧ ૧૧ ૦ ૩૨ જવાબ.

૩૬—૨૨૮૪૬૭૧૬ ઇંચના રૂડ કેટલા?

૧૨)૨૨૮૪૬૭૧૬ ઇંચ.
૩)૧૯૦૩૮૯૩—૦
૬૩૪૬૩૧—૦
૨
૧૧)૧૨૬૯૨૬૨
૪૦)૧૧૫૩૮૭—૫=૨ાા યા.
૨૮૮૪—૨૭ પો.

રૂ. પો. યા. ફુ. ઇં.
૨૮૮૪—૨૭ ૨ ૧ ૬ જવાબ.

૮ વિવિધ સર્વાળા.

(૧) ૨૦ ૧૨

પૌં.	શિ.	પેં.
૩	૧૩	૬
૨	૧૧	૯
૩	૧૭	૮
૨	૫	૨
૧૨	૮	૧

(૨) ૨૦ ૧૨

પૌ.	શિ.	પેં.
૬૫	૪	૩$\frac{૧}{૨}$
૨૨	૦	૨$\frac{૧}{૪}$
૪૬	૧૫	૭$\frac{૧}{૪}$
૭૩	૧૨	૬$\frac{૩}{૪}$
૨૦૭	૧૨	૭$\frac{૩}{૪}$

(૩) ૨૦ ૪ ૨૮

ટ.	હ.	ક્વા.	પૌં.
૪	૧૭	૩	૧૮
૨	૩	૦	૧૫
૧૩	૯	૨	૨૫
૨૨	૧૮	૩	૧૫
૪૩	૯	૨	૧૭

(૪) ૨૮ ૧૬ ૧૬

ક્વા	પૌં	ઔં	ડ્રા
૨	૧૫	૧૩	૧૧
૩	૫	૧૧	૮
૨	૨૭	૧૩	૨
૩	૧૭	૧૫	૪
૧૨	૧૧	૫	૯

(૫) ૮ ૪૦ ૫ાા

મા.	ફ.	પો.	યા.
૧૪	૩	૧૭	૨$\frac{૧}{૨}$
૨૩	૫	૩૩	૪
૩૭	૧	૨૪	૫
૪૩	૭	૩૧	૧$\frac{૧}{૨}$
૧૧૯	૨	૨૭	૨

(૬) ૪ ૪૦

એ.	રૂ.	પો.
૨૭	૨	૩૧
૩૫	૩	૨૪
૨૨	૧	૧૭
૪૫	૦	૨૯
૧૩૧	૦	૨૧

(૭) ૪૦ ૩૦$\frac{૧}{૪}$

રૂ	પો.	ચો.યા.
૭	૩૩	૨૦$\frac{૧}{૨}$
૮	૧૩	૧૪$\frac{૧}{૪}$
૭	૨૫	૨$\frac{૧}{૨}$
૬	૧૭	૧૧
૩૦	૯	૧૮

(૮) ૪ ૪૦ ૩૦$\frac{૧}{૪}$

એ.	રૂ.	પો.	ચો.યા.
૩૫	૧	૨૩	૧૨$\frac{૧}{૨}$
૯	૨	૧૫	૨૭$\frac{૧}{૪}$
૧૧	૧	૨૪	૧૧
૪૨	૦	૩૫	૨$\frac{૧}{૨}$
૯૮	૨	૧૮	૨૩

(૯) ૨૭ ૧૭૨૮

ઘ.યા.	ઘ.ફુ.	ઘ.ઇં.
૨૭	૨૨	૮૫૬
૩૧	૧૫	૯૭૯
૨૪	૧૯	૭૮૭
૨૨	૬	૮૪૨
૧૦૬	૧૦	૮

(૧૦) ૨૭ ૧૭૨૮

ક્યુ.યા.	ક્યુ.ફુ.	ક્યુ.ઇં.
૧૪	૨૦	૧૪૩૧
૭૨	૩	૧૫૬૦
૨૫	૧૮	૯૩૭
૨૨	૨૧	૧૩૬૪
૯૫	૧૧	૧૦૮

(૧૧) ૧૨ ૨૦ ૨૪

પૌં.	ઔં.	પે.	ગ્રે.
૧૨	૫	૧૩	૨૨
૨૪	૭	૧૯	૧૩
૪૭	૧૧	૧૭	૧૯
૩૧	૪	૧૧	૧૭
૧૧૬	૬	૨	૨૩

(૧૨) ૩ ૨૦

ડ્રા.	સ્ક્રુ.	ગ્રે.
૫	૦	૧૩
૭	૨	૧૪
૩	૧	૧૭
૬	૦	૧૨
૨૨	૨	૧૬

	પુ.	ગ્યા.	ક્વા.	ક્વા.	બુ.	પેક.	ગ્યા.	વ.	દા.	ક.	મિ.
(૧૩)	૮	૪	૧૬	૮	૪	૨	૧૫	૩૬૫		૨૪	૬૦
	૩૧	૧	૩	૨૩	૩	૩	૧	૮	૨૬૬	૨૨	૪૯
	૨૫	[illegible]	૨	૩૨	૪	૧	૦	૬	૩૧૫	૧૭	૩૮
	૪૧	૧	૧	૪૧	૬	૨	૧	૫	૨૨૩	૧૩	૪૫
	૨૭	૧	૩	૫૨	૨	૦	૧	૭	૧૨૯	૨૧	૪૮
	૧૨૪	૫	૧	૧૫૦	૦	૩	૧	૨૮	૧૮૪	૪	૦

૧૬—એક માણસે ૧૨ પૌં. ૬ શિ. ને ૩ પેન્સનાં કપડાં, ૩૨૫ પૌ. ૧૭ શિ. ૬ પેન્સનું રેશમ, ૧૨૫ પૌં. ૭ શિ. ૩ પેન્સની ખાંડ લીધી, ૪૬ પૌં. ૧૮ શિ. ૧૧ પેન્સની ચોપડી છપાવી, ને અ નામના માણસને ૩૪૬ પૌં. ૧૧ શિ. ૯ પેન્સ ને બ નામના માણસને ૧૩૭ પૌંડ ૧૦ શિ. આપી ત્યારે તેની પુંજી કેટલી ?

૧૭—એક વેપારીએ પાંચ કોથલી ખાંડની લીધી તેમાં એક ૪ હં. ૨ ક્વા. ૩ પૌં. બીજી ૩ હં ૧૭ પૌં. ત્રીજી ૨ હં. ૩ ક્વા. ૨૭ પૌં. ચોથી ૭ હં. ૧ ક્વા. ૧૫ પૌં. ને પાંચમી ૬ હં. ૧ ક્વા ને ૧૪ પૌં. થઇ, તો બધું મળીને કેટલું વજન થયું ?

૧૮—એક છોકરો ૯ વર્ષને ૭ મહિનાનો થયો ત્યારે નિશાળે બેઠો, તેણે ત્યાં ૭ વર્ષ ને ૫ મહિના વિદ્યાભ્યાસ કર્યો, પછી ૧૪ વર્ષ ૪ મહિના નોકરી કરી, ૫ વર્ષ ને ૬ મહિના જાત્રા કરી, ૯ વર્ષ ૩ મહિના વેપાર કીધો, પછી ૧૧ વર્ષ ૫ મહિના ને ૭ દિવસે મરણ પામ્યો ત્યારે મરતી વખતે તેની ઉમ્મર કેટલી ?

૧૯—એક માણસે પાંચ જમીનનાં કટકા માપ્યા, તેમાં એક ૬ એ. ૩ રૂ. ૬ પો., બીજો ૪ એ. ૩ રૂ. ૭ પો. ત્રીજો ૧૦ એ. ૨૭ પો. ચોથો ૯ એ. ૨ રૂ. ને પાંચમો ૭ એ. ૧ રૂ. ૩૫ પો. થયો ત્યારે એ બધી મળીને કેટલી જમીન થઇ ?

૨૦—એક શીશીમાં ૨ ઓંસ. ૫ ડ્રામ. એક જાતની દવા હતી તેમાં વૈદે ૩ ઓંસ ૬ ડ્રામ. દારૂ, ૫ ડ્રામ. ૨ સ્ક્રુપલ પાણી, ને ૪ ઓંસ ૩ સ્ક્રુપલ મીઠાનુ પાણી રેડયું ત્યારે તે દવાનુ વજન કેટલું થયું ?

૨૧—એક કાપડીઆએ ચાર તાકા કાપડના લીધા તેમાં એક ૫૦ યાર્ડ ૩ ક્વાટર ને ૧ નેલ, બીજો ૮૦ યાર્ડ ને ૩ ક્વાટર, ત્રીજો ૬૨ યાર્ડ ને ૩ નેલ, ચોથો ૯૦ યાર્ડ ને ૩ ક્વાટર ને ૨ નેલ થયા ત્યારે બધું મલીને કેટલા યાર્ડ થયું?

૧૬	પૌં.	શિ.	પેં.
	૧૨	૬	૩
	૩૨૫	૧૭	૬
	૧૨૫	૭	૩
	૪૬	૧૯	૧૧
	૭૪૬	૧૧	૯
	૧૩૭	૧૦	૦
	૯૯૪	૧૨	૮

૧૭	હં.	ક્વા.	પૌં.
	૪	૨	૩
	૩	૦	૧૭
	૨	૩	૨૭
	૨	૧	૧૫
	૬	૧	૧૪
	૧૯	૧	૨૦

૧૮	પ.	મ.	દિ.
	૯	૭	૦
	૭	૫	૦
	૧૪	૪	૦
	૫	૬	૦
	૯	૩	૦
	૧૧	૫	૭
	૫૭	૬	૭

૧૯	એ.	રૂ.	પો.
	૬	૩	૬
	૪	૨	૭
	૧૦	૦	૨૭
	૯	૨	૦
	૭	૧	૩૫
	૩૮	૧	૩૫

૨૦	ઔં.	ડ્રા.	સ્ક્રુ.
	૨	૫	૦
	૩	૬	૦
	૦	૫	૨
	૪	૦	૩
	૧૧	૧	૨

૨૧	યા.	ક્વા.	ને.
	૫૦	૩	૧
	૮૦	૩	૦
	૬૨	૦	૩
	૯૦	૩	૨
	૨૮૪	૨	૨

૯ વિવિધ બાદબાકી.

૧	પૌં.	શિ.	પેં.
	૨૩	૧૦	૮
	૧૩	૭	૫
	૧૦	૩	૩

૨	પૌં.	શિ.	પેં.
	૨૨૫	૦	૦
	૩૭	૧૮	૯ ૩/૪
	૧૮૭	૧	૨ ૧/૪

૩	પૌં.	ઔં.	ડ્રા.
	૨૭	૧૧	૩
	૧૩	૭	૧
	૧૪	૪	૨

૪	ક્વા.	પૌં.	ઔં.
	૨	૨૩	૦
	૧	૨૫	૯
	૦	૨૫	૭

૫	ટ.	હં.	ક્વા.
	૩૨	૧	૧
	૩૦	૧૪	૩
	૧	૬	૨

૬	પૌં.	ઔં.	ડ્રા
	૩૭	૭	૧
	૧૯	૧૧	૨
	૧૭	૭	૭

૭	ડો.	સ્ટે.	ગ્રે.	૮	વા.	ફૂ.	ઈં.	૯	મા.	ફ.	યા.
	૭	૧	૧૮		૧૩	૧	૭		૧૩	૬	૧૨૩
	૪	૦	૧૯		૧૧	૨	૧૦		૮	૭	૨૧૯
	૩	૦	૧૯		૧	૧	૯		૪	૬	૧૨૪

૧૦	ફ.	પો.	યા.	૧૧	પો.	ચો.યા.	ચો.ફૂ.	૧૩	એ.	રૂ.	પો.
	૬	૨૭	૪		૨૨	૧૩	૫		૪૫	૨	૩૫
	૫	૧૮	$૪\frac{૧}{૨}$		૧૩	$૨૦\frac{૧}{૪}$	૮		૧૯	૩	૩૯
	૧	૧૮	૫		૮	૨૨	૬		૨૫	૨	૩૬

૧૩	ઘ.યા.	ઘ.ફુ.	ઘ.ઇં.	૧૪	બુ.	પે.	ગ્યા.	૧૫	વ.	દિ.	ક.
	૪૫	૨૪	૬૫૬		૫૭	૧	૦		૨૬	૨૧૩	૨૧
	૧૨	૧૯	૯૯૯		૩૯	૩	૧		૧૯	૨૩૧	૨૧
	૩૩	૪	૧૩૮૫		૧૭	૧	૧		૬	૩૪૬	૪૧

૧૬—એક ગાંધીએ ૧૫ ટન ૩ હં. ૨ ક્વા. ખાંડ લીધી, તેમાંથી એક જણને ૪ ટન ૨ હં. ૩ ક્વા., ને બીજાને ૬ ટન ૧૬ હં. ૧ ક્વા. આપી, તો એની પાસે કેટલી રહી ?

૧૭—એક માણસને ૬૦ માઇલ જવાનું હતું તેમાંથી તેજ દહાડે ૩૨ મા. ૬ ફ. ૩ પો. ને ૩ યા. ગયો, તો હવે કેટલું જવાનું બાકી રહ્યું ?

૧૮—એક કાપડીઆએ ૩૦૬ યા. ૨ ક્વા. ૩ નેલ, ૫૦૦ યા. ૧ ક્વા. ૨ નેલ, ને ૫૬ યા. ૧ નેલ કાપડ લીધું ને તેમાંથી ૪૪૫ યા. ૩ ક્વા ને ૨ નેલ વેચ્યું, તો એની પાસે કેટલું રહ્યું ?

૧૯—એક છોકરો ૧૪ વર્ષ ૪ મ. ને ૬ દિ. નો છે બીજો ૯ વરસ ૭ મ. ને ૨૪ દિ. નો છે તો એ બેની ઉમ્મર વચ્ચે તફાવત કેટલો ?

૨૦—૪૫ એકર ૩ રૂડ ૧૭ પોલ ને ૪ા યાર્ડનું એક ખેતર હતું તેમાનાં ૧૯ એકર ૨ રૂ. ૨૪ પો. ૨૭ાા યાર્ડમાં ઘઉં વાવ્યા ને બાકીનામાં ચોખા વાવ્યા ત્યારે ચોખા કેટલી જમીનમાં વાવ્યા ?

૨૧—૧૪૫ પોં. ૧૧ શિ. ને $૯\frac{૩}{૪}$ પેં. માં કેટલા ઉમેરીએ તો ૪૩૭ પોં. ૧૦ શિ. ને $૧૧\frac{૧}{૨}$ પેં. થાય ?

૧૬ ટ.	હં.	ક્વા.	
૬	૨	૩	
૬	૧૬	૧	
૧૦	૧૯	૦	આપી.
૧૫	૩	૨	લીધી.
૧૦	૧૯	૦	આપી.
૪	૬	૨	બા. જ.

૧૭ મા.	ફ.	પો.	યા.
૫૦	૦	૦	૦
૩૨	૬	૨	૩
૧૭	૧	૩૬	૨॥ જ.

૧૮ યા.	ક્વા.	ને.
૩૦૬	૨	૩
૫૦૦	૧	૨
૫૬	૦	૧
૮૬૩	૦	૨
૪૪૫	૩	૨
૪૧૭	૧	૦ જ.

૧૯ વ.	મ.	દિ
૧૪	૪	૬
૯	૭	૨૪
૪	૮	૧૨ જ.

૨૦ એ.	રૂં.	પો.	યા.
૪૫	૩	૧૧	૪॥
૧૯	[illegible]	૨૪	૨૭॥
૨૬	[illegible]	૩૨	૭

૨૧ પૌ.	શિ.	પે.
૪૩૭	૧૦	૧૧$\frac{૧}{૨}$
૧૪૫	૧૧	૯$\frac{૩}{૪}$
૨૧૯	૧૯	૧$\frac{૩}{૪}$

---

૧૦ વિવિધ ગુણાકાર.

૧—પૌં.	શિ.	પેં.
૨૩	૮	૪
		૨
૪૬	૧૬	૮

૨—પૌ.	શિ.	પેં.
૨૨	૧૭	૫$\frac{૧}{૨}$
		૧૫
૩૪૨	૧	૧૦$\frac{૧}{૨}$

૩—પૌં.	શિ.	પેં
૪૩	૮	૬$\frac{૧}{૪}$
		૧૯
૮૨૫	૧	૧૦$\frac{૩}{૪}$

૪—ક્વા.	પૌં.	ઔં.	ડ્રા.	
૩	૬	૧૩	૧૫	
				૮
૬	૧	૨૬	૧૫	૮

૫—ફ.	યા.	ફુ	ઇં
૫	૭૮	૨	૭
			૫૬
૩૭	૪૧૬	૦	૮

૬—એ.	રૂ.	પોં.
૫	૩	૨૭
		૭૦
૪૧૪	૧	૧૦

૭—ચો.યા.	ચો.ફુ.	ચો.ઇં.
૩	૮	૧૩૧
		૮૦
૩૧૯	૧	૧૧૨

૮-પૌં.	ઔં.	પે.	ગ્રે.
૨	૭	૯	૨૨
			૫૯
૧૩૧	૨	૧૫	૨૦

૯—ક્યુ.યા.	ક્યુ.ફુ.	ક્યુ.ઇં.
૧૭	૨૧	૫૭
		૮૬
૧૪૯૩	૧૧	૧૩૩૨

૧૦—ક્વા. બુ. પે.
　　૪ ૬ ૨
　　　૧૦૦
૯૬ લો ૧ ૨ ૦

૧૧—લો. ક્વા. બુ. પે.
　　૦ ૩ ૫ ૨
　　　૧૦૮
૭૯ ૩ ૨ ૦

૧૨—ગ્યા. ક્વાર્ટ. પીં.
　　૩૭ ૨ ૧
　　　૯૬
૩૬૧૨ ૦ ૦

૧૩—ગ્યા. ક્વા. પીં.
　　૮૭ ૩ ૧
　　　૯૦
૭૯૦૮ ૩ ૦

૧૪—વ. દિ. ક. મિ. સે.
　　૧૭ ૧૧ ૦ ૧૭ ૦ ૫૭
　　　૧૪૪
૨૪૯૧ ૨૪૭ ૨ ૧૬ ૪૮

૧૫—વ. દિ. ક. મિ. સે.
　　૦ ૫ ૧૭ ૩૯ ૨૦
　　　૧૨૦
૧ ૩૨૩ ૬ ૪૦ ૦

૧૬—એક છાપખાનાવાળાએ રોજની ૨ શિ. ૪ પેં. કરીને ૧૦ માણસ ને ૫ અઠવાડિયાં સુધી રાખ્યા તો તેનો પગાર શું થયો?

૧૭—એક માણસ વર્ષ દહાડે ૪૦૦ પૌંડ કમાવેછે ને રોજ ૧૫ શિ. ૬ પેન્સ ખરચ કરેછે તો ૧ વર્ષ (૩૬૫ દહાડા) મા શું ખરચશે ને શું બચાવશે. ?

૧૮—એક ઘડીયાળ ૧ દિ. મા ૬ મિ. ને ૧૩ સેકન્ડ આગળ ચાલેછે. તો પાંચ પખવાડીયામાં કેટલું આગળ ચાલશે?

૧૯—એક ઘંટીમાં રોજ ૨ ક્વા. ૩ બુ. ૪ પેક દળાયછે તો ૩ વર્ષમાં કેટલું દળાશે?

૨૦—૧૦ ડઝન રૂપાની રકાબી કરાવવીછે, તેમાં જો દરેક ૨ ઔં. ૧૧ પે. ૧૭ ગ્રેનવાળી ૪ ડઝન, ને ૧૯ પેની. ૨૩ ગ્રેનવાળી ૬ ડઝન કરાવીએ તો કેટલું રૂપું જોઇશે?

૨૧—સુરતથી ૪૦ માઇલને અંતરે એક ગામછે ત્યાં જવાનું પહેલા વર્ગનું ગાડી ભાડું રૂ. ૨—૮ આ. છે બીજાનું ૧ રૂ. ૧૦ આના ૮ પઇ ને ત્રીજા ૧૩ આ. ૪ પઇ છે તો ૧૧ માણસનું કુટુંબછે તેમાંથી જો ૮ પહેલા વર્ગમાં ને ૩ બીજા વર્ગમાં જાય તો શું ખરચ થશે? ને જો ૮ બીજા વર્ગમા ને ૩ ત્રીજા વર્ગમાં ગયા હોત તો તેઓને કેટલા પૈસાનો બચાવ થાત?

૧૬—શિ. પેં.	૧૭—શિ. પે.	૧૮ મિ. સ	પખવાડીયા
૨ ૬	૧૫ ૬	૬ ૧૩	૫
૩૫	૩૬૫	૭૫	૧૫
૪ ૧ ૮	૨૮૬ ૧૭ ૬	૭ ૮૬ ૧૫	૭૫ દિ.
૬૦			
૨૮૫૦ ૦ જ.	પાં. શિ. પેં.	૧૯—ક્વા. બુ. પેં. ૩	
	૪૦૦ ૦ ૦	૨ ૩ ૪ ૩૬૫	
આઠ.	૨૮૬ ૧૭ ૬	૧૦૯૫ ૧૦૯૫	
૫	૧૧૩ ૨ ૬	૨૭૩૭ ૪ ૦	
૭			
૩૫ દિ.			

૨૦—ઓં. પે. ગ્રે.	૨૧——રૂ. આ. પૈ.	રૂ. આ. પૈં.
૨ ૧૧ ૧૭	૧ વર્ગ ૨ ૮ ૦ × ૮ =	૨૦ ૦ ૦
૪૮	૨ ,, ૧ ૧૦ ૮ × ૩ =	૫ ૦ ૦
૧૦ ૪ ૨ ૦		૨૫ જવાબ.
પે. ગ્રે.	૨ ,, ૧ ૧૦ ૮ × ૮ =	૧૩ ૫ ૪
૧૯ ૨૩	૩ ,, ૦ ૧૩ ૪ × ૩ =	૨ ૮ ૦
૭૨		૧૫ ૧૩ ૪
૫ ૧૧ ૧૭ ૦	રૂ. આ. પૈ.	
૧૦ ૪ ૨ ૦	૨૫ ૦ ૦ ૧ લાને બીજા વર્ગનું ભાડું.	
૧૬ ૩ ૧૯ ૦	૧૫ ૧૩ ૪ ૨ જાને ત્રીજા ,, ,,	
	૯ ૨ ૮ બચાવ થાત. જવાબ.	

૧૧ વિવિધ ભાગાકાર.

૧—પાં. શિ. પેં. પાં. શિ. પેં.
૪૧)૭૧૨ ૧૮ ૭$\frac{૧}{૪}$ (૧૭ ૭ ૯$\frac{૧}{૪}$ જ.
૪૧
૩૦૨
૨૮૭
૧૫
૨૦
૪૧)૩૧૮(૭ શિ.
૨૮૭
૩૧
૧૨
૪૧)૩૭૯(૯ પેં.
૩૬૯
૧૦
૪
૪૧)૪૧(૧ ફા.
૪૧

૨—પાં. શિ. પેં. પાં. શિ. પેં.
૧૩૨)૩૧૯ ૨ ૯ (૨ ૮ ૪$\frac{૧}{૪}$
૨૬૪
૫૫
૨૦
૧૩૨)૧૧૦૨(૮ શિ.
૧૦૫૬
૪૬
૧૨
૧૩૨)૫૬૧(૪ પેં.
૫૨૮
૩૩
૪
૧૩૨)૧૩૨(૧
૧૩૨

૩ પાં. શિ. પેં.
૧૩)૩૭૫ ૧૩ ૫$\frac{૧}{૨}$
૨૮ ૧૭ ૧૧$\frac{૧}{૨}$

૪ પાં. શિ. પેં.
૧૨૩)૧૩૭૫ ૧૩ ૬$\frac{૩}{૪}$
૧૧ ૩ ૮$\frac{૧}{૪}$

૫ પા. શિ. પેં.
૪૨)૩૬૨ ૧૯ ૧૦$\frac{૧}{૨}$
૮ ૧૨ ૧૦$\frac{૧}{૪}$

૬ પાં. શિ. પેં.
૧૦૮)૩૭૪ ૧૯ ૩
૩ ૯ ૫$\frac{૧}{૪}$

૭ પાં. શિ પેં.
૩૬૦૦)૧૫૫૬ ૫ ૦
૦ ૮ ૭$\frac{૩}{૪}$

૮ પાં શિ. પેં.
૩૧૦૦)૫૧૩ ૮ ૯
૦ ૩ ૩$\frac{૩}{૪}$

૯—પોં. શિ. પેં. પોં. શિ. પેં.
૨૨ ૧૫ ૭$\frac{૧}{૨}$ ÷ ૩ ૧૫ ૧૧$\frac{૧}{૪}$
પોં. શિ. પેં. ફ.
૨૨ ૧૫ ૭$\frac{૧}{૨}$=૨૧૮૭૦
૩ ૧૫ ૧૧$\frac{૧}{૪}$=૩૬૪૫
૩૬૪૫) ૨૧૮૭૦
૬ જવાબ.

૧૦—એકર. રૂ. પો. એ. પો.
૨૩૬૬ ૩ ૩૬ ÷ ૯૧ ૬
એ. રૂ. પો. પો.
૨૩૬૬ ૩ ૩૬=૩૭૮૭૧૬
૯૧ ૦ ૬=૧૪૫૬૬
૧૪૫૬૬)૩૭૮૭૧૬
૨૬ જવાબ.

૧૧—હં. ક્વા. પોં. હં. ક્વા. પોં.
૮૧ ૧ ૧૬ ÷ ૧ ૩ ૧૬
હં. ક્વા. પોં. પોંડ.
૮૧ ૧ ૧૬=૯૧૧૬
૧ ૩ ૧૬= ૨૧૨
૨૧૨)૯૧૧૬
૪૩ જવાબ.

૧૨—મા. ફ. પો. મા. ફ. પો.
૫૧૩ ૪ ૨૩ ÷ ૧૭ ૫ ૨૭
મા. ફ. પો. પોલ.
૫૧૩ ૪ ૨૩=૧૬૪૩૪૩
૧૭ ૫ ૨૭= ૫૬૬૭
૫૬૬૭)૧૬૪૩૪૩
૨૯ જવાબ.

૧૩—૧૫ આરબી ઘોડાની કિંમત ૬૫૦ પોંડ છે તો દરેકની કેટલી ?

૧૪—૧૬ માણસના ભાગ વચ્ચે રૂ. ૯૬ ની સોરતીની એક ટીકીટ લીધી તેમાં તેને ૬૨૩૫ રૂ. ૧૨ આનાની સોરતી આવી ત્યારે દરેકને એમાં શું નફો થયો?

૧૫—એક ખેતર ૧૨ શિ. ને ૩ પેં. લેખે ભાડે આપ્યું તેનું ભાડું ૩૩૧ પોં. ૭ શિ. ૩ પેં. આવેછે ત્યારે તે કેટલા એકરનું ખેતર હશે?

૧૬—એક દુકાનનું વર્ષ દાહાડાનું ભાડું ૧૨૮ પોં. ૧૧ શિ. ૨ પેં. છે તો મહિનાનું કેટલું ?

૧૭—૨૮ માણસે ૫૪૦ યાર્ડ ને ૩ ક્વા. કપડું ભાગ વચ્ચે લીધું તો દર એકને ભાગે કેટલું આવ્યું?

૧૮—એક વેપારીએ ૭ ટન ને ૫ હં. ખાંડ ૨૯૦૦ રૂ. લીધી તેમાં તેને બધા ઉપર ૭૨ રૂ. ૮ આ. નફો ખાવો છે તો ૧ હં. કેમ વેચવી?

૧૯—એક માણસ વરસ દહાડે ૬૪૫ પોં. ૪ શિ. ૯ પેં. કમાયછે ને ૨૮૨ પોં. ૧૮ શિ. ૮ પેં. ખરચ કરેછે તો તે એક અઠવાડીએ કેટલું બચાવશે?

૨૦—એક માણસે દરેક ભીખારીને ૨ શિ. ૩ પેં. લેખે ૭૨ પોં. ૬ શિ. ૫ પેં. વેંહેચી ત્યારે ભીખારી કેટલા હશે?

૨૧—એક માણસને ૧૫ પોં. ૭ પેં. ૨ ફા. દેવુંછે ને તે દરરોજ ૨ શિ. ૪ પેં. કમાયછે ને ૯॥ પેં. ખરચ કરેછે ને બાકીનું તેને આપેછે તો તેને એ દેવું આપતાં કેટલો વખત લાગશે?

૧૩ પોં. શિ. પેં.
૧૫)૬૫૦ ૦ ૦
૪૩ ૬ ૮

૧૪ રૂ. આ.
૬૨૩૫-૧૨
૯૬-૦
૧૬)૬૧૩૯-૧૨
૩૮૩-૧૧-૯

૧૫ પોં. શિ. પેં. પેં
૩૩૧ ૭ ૩=૭૯૫૨૭
૧૨ ૩ = ૧૪૭
૧૪૭)૭૯૫૨૭
૫૪૧ એકર જવાબ.

૧૬ પોં. શિ. પેં.
૧૨)૧૨૮ ૧૧ ૨
૧૦ ૧૪ ૩ $\frac{૨}{૧૨}$

૧૭ યા ક્વાટર.
૨૮)૫૪૦ ૩
૧૯ ૧ ૧

૧૮ ૭ ટ. ૫ હં.=૧૪૫ હં.
રૂ. આ.
૨૯૦૦ ૦ મુદલ.
૭૨ ૮ નફો.
૧૪૫)૨૯૭૨-૮
૨૦-૮ જવાબ.

૧૯ પોં. શિ. પેં.
૬૪૫ ૪ ૯
૨૯૨ ૧૮ ૯
૫૨)૩૫૨ ૬ ૦
૬ ૧૫ ૬ જવા.

૨૦—૭૨ પોં. ૬ શિ. ૫ પેં= ૧૭૩૫૭ પેં.
૨ શિ. ૩ પેં.= ૨૭ પેં.
૨૭)૧૭૩૫૭
૬૪૧ ભીખારી જ.

૨૧—પોં. શિ. પેં. ફા. ફા.
૧૫ ૦ ૭ ૨= ૧૪૪૩૦
૨ ૪ ૦= ૧૧૨
૯ ૨= ૩૮
૧૧૨
૩૮
૭૪
૭૪) ૧૪૪૩૦
૧૯૫ દહાડા. જ.

૧૨. એકસરસાઈઝ ૧૩ મી.

૧—૮૩૫ ગિનીના પૌંડ કેટલા ?

૮૩૫ ગિની
૨૧
૨૦)૧૭૫૩૫
૮૭૬-૧૫ શિલિંગ.
પૌં. શિ.
૮૭૬ ૧૫ જવાબ.

અને ૫૩૮ પૌંડની અડધી ગિની કેટલી ?

૫૩૮ પૌંડ
૨૦
૧૦૭૬૦ શિલિંગ.
૨
૨૧)૨૧૫૨૦
૧૦૨૪-૧૬ અ. શિ.=૮શિ.
અ.ગિ. શિ.
૧૦૨૪ ૮ જવાબ.

૨—૭૬૦ અડધા ક્રૌંનની ગિની કેટલી ?

૭૬૦ અડધા ક્રૌંન
૫
૨)૩૮૦૦
૨૧)૧૯૦૦ શિલિંગ.
૯૦-૧૦ શિલિંગ.
ગિ. શિ.
૯૦ ૧૦ જવાબ.

અને ૬૭૦ અડધી ગિનીના અડધા ક્રૌંન કેટલા ?

૬૭૦ અડધી ગિની
૨૧
૨)૧૪૦૭૦
૭૦૩૫ શિલિંગ.
૨
૫)૧૪૦૭૦
૨૮૧૪ અડધા ક્રૌંન.
અ.ક્રૌં.
૨૮૧૪ જવાબ.

૩—૩૨૫ ક્રાઊનની અડધી ગિની કેટલી?

૩૨૫ ક્રાઊન
૫
૧૬૨૫ શિલિંગ.
૨
૨૧)૩૨૫૦ અ. શિ.
૧૫૪-૧૬=૮ શિ.
અ. ગિ શિ.
૧૫૪. ૮ જવાબ.

અને ૨૫૩ ગિનીના ક્રાઊન કેટલા?

૨૫૩ ગિની.
૨૧
૫)૫૩૧૩ શિલિંગ.
૧૦૬૨-૩ શિલિંગ.
ક્રા. શિ.
૧૦૬૨ ૩ જવાબ.

૪—૧૮૭૫૬ ચાર પેન્સના ક્રાઊન કેટલા ?

૧૮૭૫૬ ચાર પેન્સ
૪
૧૨)૭૫૦૨૪ પેન્સ.
૫)૬૨૫૨ શિલિંગ.
૧૨૫૦-૨ શિલિંગ.
ક્રાઊ. શિ.
૧૨૫૦ ૨ જવાબ.

અને ૩૭૦૦ અડધા ક્રાઉનની ચાર પેન્સ કેટલા ?

૩૭૦૦ અ. ક્રો.
૫
૨)૧૮૫૦૦
૯૨૫૦ શિલિંગ.
૧૨
૪)૧૧૧૦૦૦ પેન્સ
૨૭૭૫૦ ચાર પેન્સ.
ચાર પેન્સ.
૨૭૭૫૦ જવાબ.

૫—૩૬ પૌં. ૧૭ શિલિંગ ૬ પેન્સના ક્રાઊન કેટલા ?

૩૬ પૌંડ ૧૭ શિ. ૬ પેન્સ.
૨૦
૭૩૭ શિલિંગ
૧૨
૧૨)૮૮૫૦ પેન્સ
૫)૭૩૭-૬ પેન્સ.
૧૪૭-૨ શિલિંગ.
ક્રા. શિ. પેં.
૧૪૭ ૨ ૬ જવાબ.

અને ૨૭ પૌંડ ૫ શિલિંગ ૪ પેન્સની છ પેન્સ કેટલી ?

પૌં. શિ. પેં.
૨૭ ૫ ૪
૨૦
૫૪૫ શિલિંગ.
૧૨
૬)૬૫૪૪ પેન્સ.
૧૦૯૦—૪ પેન્સ.
છ પેં. પેં.
૧૦૯૦ ૪ જવાબ.

૬—૧૦૦ અડધી ગિનીની ચાર પેન્સ કેટલી ?

૧૦૦ અડધી ગિની
૨૧
૨)૨૧૦૦
૧૦૫૦ શિલિંગ.
૧૨
૪)૧૨૬૦૦ પેન્સ.
૩૧૫૦ ચાર પેન્સ.
ચાર પેન્સ.
૩૧૫૦ જવાબ.

અને ૧૦૦ પૌંડની સાત શિલિંગ કેટલી ?

૧૦૦ પૌંડ.
૨૦
૭)૨૦૦૦ શિલિંગ.
૨૮૫—૫ શિલિંગ.
સાત શિ. શિ.
૨૮૫— ૫ જવાબ.

૭—૧ હંડેડવેટ ૨ પૌંડ અંગ્રેજી વેપારીના તોલનાંછે તેના અંગ્રેજી સોનીનાં તોલના પૌંડ કેટલા?

૧ હં. ૦ ક્વા. ૨ પૌં.
૪
૪ ક્વાટર
૨૮
૧૧૪ પૌંડ.
૭૦૦૦
૨૪)૭૯૮૦૦૦ ગ્રેન
૨૦)૩૩૨૫૦ પેનીવેટ.
૧૨)૧૬૬૨—૧૦ પેનીવેટ.
૧૩૮—૬ ઔંસ.

પૌં.	ઔં.	પેની.	
૧૩૮	૬	૧૦	જવાબ.

અને ૧૬ પેનીવેટના અંગ્રેજી વૈદાના તોલના પૌંડ કેટલા?

૧૬ પેનીવેટ.
૨૪
૨૦)૩૮૪ ગ્રેન.
૩)૧૯—૪ ગ્રેન.
૬—૧ સ્ક્રુપલ.

ડ્રામ.	સ્ક્રૂ.	ગ્રેન	
૬	૧	૪	જવાબ.

અંગ્રેજી વપારીના તોલના ૨૦ પૌંડછે તેના અંગ્રેજી સોનીના તોલનાં પૌંડ કેટલા?

૨૦ પૌંડ.
૭૦૦૦
૨૪)૧૪૦૦૦૦ ગ્રેન.
૨૦)૫૮૩૩—૮ ગ્રેન.
૧૨)૨૯૧—૧૩ પેનીવટ.
૨૪—૩ ઔંસ

પૌં.	ઔં.	પેની	ગ્રે.	
૨૪	૩	૧૩	૮	જવાબ.

અને ૫ ડ્રામ અંગ્રેજી વૈદાનાં તોલનાંછે તેના અંગ્રેજી સોનીનાં તોલનાં પૌંડ કેટલા?

૫ ડ્રા.
૩
૧૫ સ્ક્રુપલ.
૨૦
૨૪)૩૦૦ ગ્રેન.
૧૨—૧૨ ગ્રેન.

પેની.	ગ્રે.	
૧૨	૧૨	જવાબ.

૯ ૪૭૮ ઇંગ્લિશ મેલના યાર્ડ કેટલા? અને ૧૪ હાથના ફુટ કેટલા?

૪૭૮ ઇં. મેલ.
૫
૪)૨૩૯૦ ક્વાટર.
૫૯૭—૨ ક્વાટર
યાર્ડ ક્વાટર
૫૯૭ ૨ જવાબ.

૧૪ હાથ.
૪
૧૨)૫૬ ઇંચ.
૪—૮ ઇંચ.
ફુટ. ઇંચ
૪ ૮ જવાબ.

૧૦ ૫૦૦ વામના યાર્ડ કેટલા? અને ૫ ફરલાંગના વામ કેટલા?

૫૦૦ વામ
૬
૩)૩૦૦૦ ફુટ.
૧૦૦૦
૧૦૦૦ યાર્ડ જવાબ.

૫ ફરલાંગ.
૨૨૦
૧૧૦૦ યાર્ડ.
૩
૬)૩૩૦૦
૫૫૦ વામ.
૫૫૦ વામ જવાબ.

---

૧૩. એકસરસાઇઝ ૧૪ મી.

૧.—૩૭ ફુટ ૨ ઇંચ×૨ ફુટ ૯ ઇંચ
૩૭ ફુટ ૨ ઇં.=૪૪૬ ઇંચ
૨ ફુટ ૯ ઇં.=૩૩ ઇંચ.
૩૩×૪૪૬=૧૪૭૧૮ ચો.ઇંચ.
૧૪૪)૧૪૭૧૮ ચો. ઇં.
૯)૧૦૨-૩૦ ચો. ઇં.
૧૧-૩ ચો. ફુ.
ચો.યા. ચો.ફુ. ચો.ઇં.
૧૧ ૩ ૩૦ જવાબ.

૨—૨૩ ફુટ×૩ ફુટ ૫ ઇંચ.
૨૩ ફુટ=૨૭૬ ઇંચ.
૩ ફુટ ૫ ઇંચ=૪૧ ઇંચ.
૪૧×૨૭૬=૧૧૩૧૬ ચો. ઇંચ
૧૪૪)૧૧૩૧૬ ચો. ઇંચ.
૯)૭૮-૮૪ ચો. ઇંચ.
૮-૬ ચો. ફુટ.
ચો.યા. ચો.ફુ. ચો.ઇં.
૮ ૬ ૮૪ જવાબ.

૩ ૩ યાર્ડ ૨ ઇંચ×૩ ફુટ.
૩ યાર્ડ ૨ ઇંચ=૧૧૦ ઇંચ
૩ ફુટ =૩૬ ઇંચ
૩૬ ×૧૧૦=૩૯૬૦ ચો.ઇં
૧૪૪)૩૯૬૦ ચો. ઇંચ
૯)૨૭-૭૨ ચો.ઇંચ.
૩—૦ ચો.ફુટ
ચો.યા. ચો.ફુ. ચો.ઇં.
૩ ૦ ૭૨ જવાબ.

૪ ૧ [illegible] ફુટ×૧ યાર્ડ ૧ ઇંચ.
૧ યાર્ડ ૨ ફુટ=૬૦ ઇંચ.
૧ યાર્ડ ૧ ઇંચ=૩૭ ઇંચ.
૩૭ ×૬૦=૨૨૨૦ ચો.ઇંચ
૧૪૪)૨૨૨૦ ચો.ઇંચ.
૯)૧૫-૬૦ ચો. ઇંચ.
૧—૬ ચો. ફુટ
ચો.યા. ચો.ફુ. ચો.ઇં.
૧ ૮ ૬૦ જવાબ.

૫ ૧૫ ફુટ ૭ ઇંચ×૧૧ ફુટ ૧૧ ઇં
૧૫ ફુ. ૭ ઇંચ=૧૮૭ ઇંચ.
૧૧ ફુ. ૧૧ ઇંચ=૧૪૩ ઇંચ
૧૪૩×૧૮૭=૨૬૭૪૧ ચો. ઇ.ચ.
૧૪૪)૨૬૭૪૧ ચો.ઇંચ
૯)૧૮૫-૧૦૧ ચોઇંચ
૨૦—૫ ચો. ફુટ.
ચો.યા. ચો.ફુ. ચો.ઇં.
૨૦ ૫ ૧૦૧ જવાબ.

૬ ૨૨ ફુટ, ૫ ઇંચ×૩ યાર્ડ
૨૨ ફુ. ૫ ઇંચ=૨૬૯ ઇંચ
૩ યાર્ડ=૧૦૮ ઇંચ.
૧૦૮ × ૨૬૯=૨૯૦૫૨ ચો.ઇં.
૧૪૪)૨૯૦૫૨ ચો. ઇં.
૯)૨૦૧-૧૦૮ ચો.ઇંચ.
૨૨—૩ ચો.ફુટ.
ચો.યા. ચો.ફુ. ચો.ઇં.
૨૨ ૩ ૧૦૮ જવાબ.

૭—૧૦ યાર્ડ ૨ ફુટ લાંબા અને ૫ યાર્ડ ૧ ફુટ પોહળા એવા એક ઓરડાનું ક્ષેત્રફળ કેટલું થશે?

યાર્ડ. ફુટ. ફુટ. ફુટ.
૧૦ ૨= ૩૨ ૩૨
૫ ૧= ૧૬ ૧૬
૯)૫૧૨ ચો. ફુ.
૫૬—૮ ચો.ફુ.

ચો. યા. ચો. ફુ.
૫૬ ૮ જવાબ.

૮—૨૬ ફુટ પોહોળા અને ૩૨ ફુટ લાંબા એવા એક ઓરડામાં પાથરવાને ગાલીચા કેટલા ચોરસ યાર્ડ જોઇશે?

૨૬ ફુટ × ૩૨ ફુટ=૮૩૨ ચો.ફુટ

૯)૮૩૨ ચો. ફુટ.
૯૨-૪ ચો. ફુટ.

ચો.યાર્ડ ચો. ફુટ.
૯૨ ૪ જવાબ.

૯—જેની લંબાઈ ૫ ફુટ ૭ ઇંચ છે અને પોહોળાઈ ૧ ફુટ ૧૦ ઇંચ છે એવા ૧ પથ્થરની સપાટી કેટલી થશે?

૫ ફુટ ૭ ઇંચ=૬૭ ઇંચ.
૧ ફુટ ૧૦ ઇંચ=૨૨ ઇંચ.
૨૨ × ૬૭=૧૪૭૪ ચો.ઇંચ.
૧૪૪)૧૪૭૪ ચો. ઇંચ.
૯)૧૦-૩૪ ચો.ઇંચ.
૧-૧ ચો. ફુટ

ચો.યાર્ડ.	ચો.ફુટ.	ચો.ઇં.	
૧	૧	૩૪	જવાબ.

૧૦—જેની એક બાજુ ૪૬ ફુટ ૮ ઇંચ છે એવા એક ચોરસ મકાનનું ક્ષેત્રફળ કેટલું?

૪૬ ફુટ ૮ ઇંચ=૫૬૦ ઇંચ.
૪૬ ફુટ ૮ ઇંચ=૫૬૦ ઇંચ.
૫૬૦ × ૫૬૦=૩૧૩૬૦૦ ચો.ઇં.
૧૪૪)૩૧૩૬૦૦ ચો. ઇં.
૯)૨૧૭૭-૧૧૨ ચો. ઇં.
૨૪૧-૮ ચો. ફુટ.

ચો.યાર્ડ	ચો.ફુટ.	ચો.ઇં.	
૨૪૧	૮	૧૧૨	જવાબ.

૧૧—૧૭ ફુટ લાંબો, ૧૨ ફુટ ૭ ઇંચ પોહોળો અને ૮ ફુટ ૫ ઇંચ ઉંચા એવો એક ઓરડો છે તેને ચોહોંટાડવાને કાગળ કેટલા ચો. યાર્ડ લાગશે?

(૧૭ ફુટ + ૧૨ ફુટ ૭ ઇંચ) × ૨=
૫૯ ફુટ ૨ ઇંચ ઓરડાનો ઘેરાવો
૫૯ ફુટ ૨ ઇંચ=૭૧૦ ઇંચ.
૮ ફુટ ૫ ઇંચ=૧૦૧ ઇંચ.
૧૦૧ × ૭૧૦=૭૧૭૧૦ ચો.ઇંચ.
૧૪૪)૭૧૭૧૦ ચો.ઇંચ.
૯)૪૯૭-૧૪૨ ચો.ઇંચ.
૫૫-૨ ચો.ફુટ.

ચો.યાર્ડ.	ચો.ફુટ.	ચો.ઇંચ.	
૫૫	૨	૧૪૨	જવાબ.

૧૨—૧૮ ફુટ ૩ ઇંચ લાંબા અને ૮ ફુટ ૬ ઇંચ ઉંચા એવા એક ચોરસ ઓરડાની ફરેકાર કરવીછે તે કેટલા ચોરસ યાર્ડ જોઈશે?

૧૮ ફુટ ૩ ઇંચ × ૪=૭૩ ફુટ ઓરડાનો ઘેરાવો.
૭૩ ફુટ.
૮ $\frac{૧}{૨}$
૯)૬૨૦ $\frac{૧}{૨}$ ચો. ઇં.
૬૮-૮ ચો. ફુ.

ચો.યાર્ડ	ચો.ફુટ	ચો.ઇંચ.	
૬૮	૮	૭૨	જવાબ.

૧૪. એકસરસાઇઝ. ૧૫ મી.

૧—ચો.યાર્ડ. ચો.ફુ. ચો.ઇંચ ફુટ ઇં.
૫ ૬ ૧૫ ÷ ૧૮ ૭
ચો.યાર્ડ ફુટ ઇંચ ઇંચ.
૫ ૬ ૧૫=૭૩૫૯
ફુટ ઇંચ. ઇંચ.
૧૮ ૭=૨૨૩
ચો.ઇંચ.
૨૨૩)૭૩૫૯
૧૨)૩૩—૦ ઇંચ.
૨—૯ ઇંચ.
ફુટ. ઇંચ.
૨ ૯ જવાબ.

૨—ચો.યાર્ડ ફુટ ઇંચ. ફુટ. ઇંચ.
૧૧ ૩ ૧૨૯ ÷ ૨ ૯
ચો.યાર્ડ ફુટ. ઇંચ. ચો.ઇંચ.
૧૧ ૩ ૧૨૯=૧૪૮૧૭
ફુટ. ઇંચ. ઇંચ
૨ ૯= ૩૩
ચો.ઇંચ.
૩૩)૧૪૮૧૭
૧૨)૪૪૯—૦ ઇંચ.
૩)૩૭—૫ ઇંચ.
૧૨—૧ ફુટ.
યાર્ડ. ફુટ. ઇંચ.
૧૨ ૧ ૫ જવાબ.

૩—ચો.યાર્ડ ફુટ ઇંચ ફુટ ઇંચ.
૮ ૬ ૮૪ ÷ ૫ ૯
ચો.યાર્ડ ફુટ. ઇંચ ચો.ઇંચ.
૮ ૬ ૮૪=૧૧૩૧૬
ફુટ ઇંચ ઇંચ.
૫ ૯ = ૬૯
ચો.ઇંચ.
૬૯)૧૧૩૧૬
૧૨)૧૬૪—૦ ઇંચ
૩)૧૩—૮ ઇંચ.
૪—૧ ફુટ
યાર્ડ. ફુટ. ઇંચ.
૪ ૧ ૮ જવાબ.

૪—ચો.યાર્ડ ફુટ ઇંચ ફુટ
૧૭ ૪ ૨૪ ÷ ૨૩
ચો.યાર્ડ ફુટ ઇંચ ચો.ઇંચ.
૧૭ ૪ ૨૪=૨૨૬૩૨
ફુટ ઇંચ ઇંચ.
૨૩ ૦ = ૨૭૬
ચો.ઇંચ.
૨૭૬)૨૨૬૩૨
૧૨)૮૨—૦ ઇંચ.
૩)૬—૧૦ ઇંચ.
૨—૦ ફુટ.
યાર્ડ ફુટ ઇંચ.
૨ ૦ ૧૦ જવાબ.

૫—ચો.યાર્ડ ફુટ ઇંચ. યા. ફુ. ઇં.
૧૭ ૦ ૪૫ ÷ ૧૮ ૧ ૯
ચો.યાર્ડ ફુટ ઇંચ ચો.ઇંચ.
૧૭ ૦ ૪૫=૨૨૦૭૭
યાર્ડ ફુટ ઇંચ ઇંચ.
૧૮ ૧ ૯— ૬૬૯
ચો.ઇંચ.
૬૬૯)૨૨૦૭૭
૧૨)૩૩—૦ ઇંચ.
૨—૯ ઇંચ.

ફુટ ઇંચ.
૨ ૯ જવાબ.

૬—ચો.યાર્ડ ફુટ ઇંચ ફુટ ઇંચ.
૪૨ ૧ ૫૦ ÷ ૨૩ ૧૦
ચો.યાર્ડ ફુટ ઇંચ ચો.ઇંચ.
૪૨ ૧ ૫૦=૫૪૬૨૬
ફુટ ઇંચ ઇંચ.
૨૩ ૧૦=૨૮૬
ચો.ઇંચ.
૨૮૬)૫૪૬૨૬
૧૨)૧૯૧
૩)૧૫-૧૧ ઇંચ.
૫—૦ ફુટ.
યાર્ડ ફુટ ઇંચ.
૫ ૦ ૧૧ જવાબ.

૭—૧૧ ફુટ. ૧૧ ઇંચ પોહોળો એક ઓરડોછે, અને તેમાં બિછાવવાને ૧૭ ચોરસ યાર્ડ ૨ ફુટ ૧૩૧ ઇંચનો ગલીચો જોઇએછ, તો તે ઓરડાની લંબાઇ કેટલી હશે ?

ચો.યાર્ડ. ફુટ. ઇંચ. ચો.ઇંચ
૧૭ ૨ ૧૩૧ = ૨૨૪૫૧
ફુટ. ઇંચ. ચો.ઇંચ.
૧૧ ૧૧ = ૧૪૩ પો.
ચો.ઇંચ.
૧૪૩)૨૨૪૫૧
૧૨)૧૫૭ ઇંચ
૧૩—૧ ઇંચ
ફુટ ઇંચ
૧૩ ૧ જવાબ

૮.—એક સમકોન મકાનની એક બાજુ ૨૬ યાર્ડ ૫ ઇંચછે અને તેનું ક્ષેત્રફલ ૬૮૩ ચોરસ યાર્ડ ૨ ફુટ ૨૫ ઇંચછે, તો તે સમચોરસ શી રીતછે ?

ચો.યાર્ડ ફુટ ઇંચ ચો. ઇંચ
૬૮૩ ૨ ૨૫=૮૮૫૪૮૧ક્ષેત્રફળ
યાર્ડ ફુટ ઇંચ ચો. ઇંચ
૨૬ ૦ ૫ = ૯૪૧
ચો. ઇંચ
૯૪૧)૮૮૫૪૮૧
૧૨)૯૪૧—૦
૩)૭૮—૫ ઇંચ
૨૬—૦ ફુટ
યાર્ડ ફુટ ઇંચ
૨૬ ૦ ૫ જવાબ

૯—૨૬ ફુટ પોહોળો અને ૩૫ ફુટ લાંબો એક ઓરડોછે તેમાં ગલીચો બિછાવવાનોછે તે ૨ ફુટ ૪ ઇંચ પોહોળો મળેછે તો તે કેટલા યાર્ડ જોઇશે ?

૧૦—જો ૨ ફુટ ૮ ઇંચ પોહોળાઇનાં કાગળ એક ઓરડાની દિવાલે ચોંટાડવાને ૨૮૮ યાર્ડ જોઇએછ, તો ૨ ફુટ ૩ ઇંચ વાળા કાગળ કેટલા જોઇશે ?

ફુટ ઇંચ ચો.ઇંચ ચોરસઇંચ
૨૬ × ૩૫ × ૧૪૪ = ૧૩૧૦૪૦
ફુટ ઇંચ ઇંચ
૨ ૪ = ૨૮ પો
ચો. ઇંચ
૨૮)૧૩૧૦૪૦
૧૨)૪૬૮૦ ઇંચ.
૩)૩૯૦ ફુટ.
૧૩૦ યાર્ડ

યાર્ડ
૧૩૦ જવાબ.

ફુટ ઇંચ ઇંચ
૨ ૮ = ૩૨ પો.
યાર્ડ ઇંચ
૨૮૮ = ૧૦૩૬૮
ઇંચ ઇંચ ચો. ઇંચ
૧૦૩૬૮ × ૩૨ = ૩૩૧૭૭૬
ફુટ. ઇંચ. ઇંચ
૨ ૩ = ૨૭
ચોરસઇંચ.
૨૭)૩૩૧૭૭૬
૧૨)૧૨૨૮૮ ઇંચ.
૩)૧૦૨૪૦ ઇંચ.
૩૪૧—૧ ફુટ.
યાર્ડ. ફુટ.
૩૪૧ ૧ જવાબ.

૧૧—એક ચોરસ ઓરડાની ૧ બાજુ ૧૮ ફુટ ૯ ઇંચ છે, તો તેમાં પાથરવાને ૨ ફુટ ૩ ઇંચ પોહોળી આદડી કેટલા યાર્ડની જોઇશે ?

ફુટ ઇંચ ઇંચ. ઇંચ. ચો.ઇંચ.
૧૮ ૯ = ૨૨૫ × ૨૨૫ = ૫૦૬૨૫
ફુટ ઇંચ ઇંચ.
૨ ૩ = ૨૭
ચો.ઇંચ
૨૭)૫૦૬૨૫
૧૨)૧૮૭૫
૩)૧૫૬—૩ ઇંચ
૫૨—૦ ફુટ.
યાર્ડ ઇંચ.
૫૨ ૩ જવાબ.

૧૨—જો ઉપલા (૧૧માં) દાખલામાં બતાવેલો ઓરડો ૧૩ ફુટ ૪ ઇંચ ઊંચો હોય તો ૧ ફુટ ૪ ઇંચ પોહોળા ઇનો કેટલા યાર્ડ કાગળ જોઇશે ?

ફુટ. ઇંચ. ઇંચ.
૧૮ ૯ = ૨૨૫
૧૩ ૪ = ૧૬૦
ઇંચ ઇંચ ચોરસઇંચ
૨૨૫ × ૧૬૦ = ૩૬૦૦૦
ચો.ઇંચ. ચો.ઇંચ.
૩૬૦૦૦ × ૪ = ૧૪૪૦૦૦
ફુટ. ઇંચ ઇંચ.
૧ ૪ = ૧૬
૧૬)૧૪૪૦૦૦
૧૨)૯૦૦૦
૩)૭૫૦
યાર્ડ. ૨૫૦
૨૫૦ જવાબ.

૧૫. એકસરસાઈઝ ૧૬ મી.

—— o ——

૧—૧૮ ફુટ ૯ ઇંચ × ૧૩ ફુટ ૪ ઇંચ × ૮ ફુટ. ૪ ઇંચ.

ફુટ.	ઇંચ	ઇંચ,
૧૮	૯ =	૨૨૫
૧૩	૪ =	૧૬૦
૮	૪ =	૧૦૦

ઇંચ. ઇંચ. ઇંચ. ઘનઇંચ.
૨૨૫ × ૧૬૦ × ૧૦૦ = ૩૬૦૦૦૦૦
ઘન ઇંચ.
૧૭૨૮)૩૬૦૦૦૦૦
૨૭)૨૦૮૩-૫૭૬ ઘનઇંચ.
૭૭—૪ ઘન ફુટ.

ઘન યાર્ડ. ઘ.ફુટ. ઘ.ઇંચ.
૭૭ ૪ ૫૭૬ જવાબ.

૨—૩ ફુટ. ૯ ઇંચ × ૬ ફુટ ૮ ઇંચ × ૨ ફુટ ૧ ઇંચ.

ફુટ	ઇંચ	ઇંચ.
૩	૯ =	૪૫
૬	૮ =	૮૦
૨	૧ =	૨૫

ઇંચ ઇંચ ઇંચ ઘનઇંચ.
૪૫ × ૮૦ × ૨૫ = ૯૦૦૦૦
ઘન ઇંચ.
૧૭૨૮)૯૦૦૦૦
૨૭)૫૨—૧૪૪ ઘનઇંચ.
૧—૨૫ ઘનફુટ.

ઘન યાર્ડ. ઘન ફુટ. ઘન ઇંચ.
૧ ૨૫ ૧૪૪ જવાબ

૩—૧૧ ફુટ. ૩ ઇંચ. × ૩ ફુટ ૪ ઇંચ × ૧૦ ફુટ ૫ ઇંચ.

ફુટ.	ઇંચ.	ઇંચ.
૧૧	૩ =	૧૩૫
૩	૪ =	૪૦
૧૦	૫ =	૧૨૫

ઇંચ. ઇંચ. ઇંચ. ઘનઇંચ.
૧૩૫ × ૪૦ × ૧૨૫ = ૬૭૫૦૦૦
ઘન ઇંચ.
૧૭૨૮)૬૭૫૦૦૦
૨૭)૩૯૦--૧૦૮૦ ઘનઇંચ.
૧૪—૧૨ ઘન ફુટ.

ઘ.યાર્ડ ઘ.ફુટ, ઘ.ઇંચ.
૧૪ ૧૨ ૧૦૮૦ જવાબ.

૪—૫ યા. × ૬ યા. ૨ ફુટ. × ૪ ફુટ. ૨ ઇંચ.

યાર્ડ.	ફુટ.	ઇંચ.	ઇંચ.
૫	૦	૦ =	૧૮૦
૬	૨	૦ =	૨૪૦
૦	૪	૨ =	૫૦

ઇંચ. ઇંચ. ઇંચ. ઘનઇંચ.
૧૮૦ × ૨૪૦ × ૫૦ = ૨૧૬૦૦૦૦
ઘન ઇંચ.
૧૭૨૮)૨૧૬૦૦૦૦
૨૭)૧૨૫૦—૦ ઘનઇંચ
૪૬—૮ ઘનફુટ.

ઘ.યાર્ડ. ઘ.ફુટ.
૪૬ ૮ જવાબ.

૫.—૭ ફુટ. ૪ ઈંચ × ૫ યાર્ડ × ૮ ફુટ. ૩ ઇંચ,

યાર્ડ. ફુટ. ઇંચ ઇંચ.
૦ ૭ ૪ = ૮૮
૫ ૦ ૦ = ૧૮૦
૦ ૮ ૩ = ૯૯

ઇંચ. ઇંચ. ઇંચ. ઘન ઇંચ.
૮૮ × ૧૮૦ × ૯૯ = ૧૫૬૮૧૬૦
ઘન ઇંચ

૧૭૨૮)૧૫૬૮૧૬૦
૨૭)૯૦૭-૮૬૪ ઘન ઇંચ.
૩૩-૧૬ ઘન ફુટ.

ઘ.યાર્ડ ઘ.ફુટ. ઘ.ઈંચ.
૩૩ ૧૬ ૮૬૪ જવાબ.

૬—૮ ફુટ. ૨ ઇંચ × ૨ યાર્ડ × ૬ ફુટ ૮ ઇંચ.

યાર્ડ. ફુટ. ઈંચ. ઈંચ.
૦ ૯ ૨ = ૧૧૦
૨ ૦ ૦ = ૭૨
૦ ૬ ૮ = ૮૦

ઇંચ. ઇંચ ઇંચ. ઘનઇંચ.
૧૧૦ × ૭૨ × ૮૦ = ૬૩૩૬૦૦
ઘનઇંચ.

૧૭૨૮)૬૩૩૬૦૦
૨૭)૩૬૬-૧૧૫૨ ઘનઈંચ.
૧૩-૧૫ ઘન ફુટ.

ઘ.યાર્ડ. ઘ.ફુટ. ઘ.ઈંચ.
૧૩ ૧૫ ૧૧૫૨ જવાબ,

૭—એક ચોરસ તળિયાનું વાસણ છે તેની એક બાજુ ૩ ફુટ, અને ઊંચાઈ ૨ ફુટ ૧૦ ઈંચ છે, તો તેમાં કેટલા ઘન ફુટ પાણી માશે?

ફુટ ઈંચ. ઈંચ.
૩ ૦ = ૩૬
૨ ૧૦ = ૩૪

ઈંચ. ઇંચ ઇંચ. ઘન ઇંચ.
૩૬ × ૩૬ × ૩૪ = ૪૪૦૬૪
ઘનઇંચ.

૧૭૨૮)૪૪૦૬૪
૨૫-૮૬૪ ઘનઇંચ.

ઘનફુટ ઘનઇંચ.
૨૫ ૮૬૪ જવાબ.

૮—એક લાકડાની લંબાઈ ૨૦ ફુટ, પોહોળાઇ ૩ ફુટ અને જાડાઈ ૨ ફુટ ૬ ઇંચ છે તેનું વજન શું થશે?

ફુટ. ઈંચ. ફુટ.
૨ ૬ = ૨$\frac{1}{2}$

ફુટ. ફુટ. ફુટ. ઘનફુટ
૨૦ × ૩ × ૨$\frac{1}{2}$ = ૧૫૦
ઘનફુટ.

૨૭)૧૫૦
૫-૧૫ ઘન ફુટ.

ઘનયાર્ડ. ઘનફુટ.
૫ ૧૫

૯—એક ઘન છે જેની એક બાજુ ૭ ફુટ ૫ ઇંચ છે તો તેનું ઘન માપ કેટલું?

૧૦—એક ચોરસ તળાવ કરવાને માટે તેમાંથી ૩૩૬ ઘન યાર્ડ માટોડા ખોદી કહાડી, અને તેની એક બાજુ ૧૨ યાર્ડ હતી ત્યારે તે ઊંડું કેટલું થયું?

ફુટ. ઇંચ. ઇંચ.
૭ ૫ — ૮૯
ઇં. ઇં. ઇંચ.
૮૯ × ૮૯ × ૮૯ =
૭૦૪૯૬૯ ઘ. ઇંચ.
ઘ. ઇં.
૧૭૨૮)૭૦૪૯૬૯
૨૭)૪૦૭–૧૬૭૩ ઘ.ઇં.
૧૫—૨ ઘ. ફુ.
ઘ.વા. ઘ.ફુ. ઘ.ઇં.
૧૫ ૨ ૧૬૭૩ જવાબ.

ઘ.વા. ઘ.ફુટ ઘ.ફુટ.
૩૩૬ × ૨૭ = ૯૦૭૨
વા. ફુટ. ફુટ. ફુટ. ફુટ.
૧૨ × ૩ = ૩૬ × ૩૬ = ૧૨૯૬
ઘ.ફુટ.
૧૨૯૬)૯૦૭૨
૭ ફુટ.
૭ ફુટ. જવાબ.

૧૧—૫ ફુટ. ૬ ઇંચ. ઊંડી અને ૧૦ ફુટ ૮ ઇંચ પોહોળી એવી એક ખાઇછે, અને તેનું કુલ માપ૭૦૪૦ ઘન ફુટછે તો તેની લંબાઇ કેટલી ?
ઘનફુટ. ઘનફુટ. ઘનઇંચ.
૭૦૪૦ × ૧૭૨૮ = ૧૨૧૬૫૧૨૦
ફુટ. ઇંચ ઇંચ.
૫ ૬ = ૬૬
૧૦ ૮ = ૧૨૮
ઇંચ. ઇંચ ચોરસ ઇંચ.
૬૬ × ૧૨૮ = ૮૪૪૮
ઘનઇંચ.
૮૪૪૮)૧૨૧૬૫૧૨૦
૧૨)૧૪૪૦ ઇંચ.
૧૨૦ ફુટ. જ૦

૧૨—એક ખાઇની ઊંડાઈ ૭ ફુટ ૩ ઇંચનીછે, અને પોહોળાઈ ૨૦ ફુટ ૪ ઇંચછે, અને લંબાઇ ૧૦ માઇલનીછે તો તેમાં કેટલા ઘનફુટ પાણી માશે ?
ફુટ. ઇંચ ઇંચ.
૭ ૩ = ૮૭
૨૦ ૪ = ૨૪૪
માઇલ ઇંચ.
૧૦ = ૬૩૩૬૦૦
ઇંચ ઇંચ ઇંચ.
૮૭ × ૨૪૪ × ૬૩૩૬૦૦ =
૧૩૪૫૦૦૬૦૮૦૦ ઘન ઇંચ.
ઘનઇંચ.
૧૭૨૮)૧૩૪૫૦૦૬૦૮૦૦
૭૭૮૩૬૦૦ ઘ.ફુ.જવાબ.

૧૬. એકસરસાઈઝ ૧૭ મી.

૧—એક સાવરેનનું વજન ૧૨૩ ગ્રેન થાયછે ત્યારે સોનાનાં ૧૦૦૦ પાઉંડનું વજન કેટલું ?

૨—એક ચાંદ્રમાસનાં સહુ મળીને ૨૫૫૧૪૪૩ સેકંડછે તો તેના દાહાડા કેટલા ?

૧ સાવરીન=૧ પૌંડ
પૌં. પૌં. ગ્રેન.
૧ : ૧૦૦૦ : : ૧૨૩
પૌંડ. ગ્રેન.
૧૦૦૦×૧૨૩=૧૨૩૦૦૦
ગ્રેન.
૧૨૩૦૦૦÷ (૨૪×૨૦×૧૨)=
પૌં. ઔંસ. પેનીવેટ.
૨૧ ૪ ૫
પૌં. ઔંસ. પેની.
૨૧ ૪ ૫ જવાબ.

૩—જો પૃથ્વીનો પરિઘ ૧૩૨૦૦૦૦૦૦ ફુટછે તો તેના માઇલ કેટલા ?

૧૩૨૦૦૦૦૦૦ ફુટ÷(૩×૨૨૦×૮)
=૨૫૦૦૦ માઇલ.

૨૫૦૦૦ માઇલ જવાબ.

સેકંડ.
૨૫૫૧૪૬૩÷ (૬૦×૬૦×૨૪)=
૨૯ દા. ૧૨ કલા. ૪૪ મિ. ૩ સે.
દાહાડા કલાક મિનિટ સેકંડ.
૨૯— ૧૨— ૪૪— ૩

૪—એક ઘન ફુટ વાસણમાં ૧૦૦૦ ઔંસ પાણી માયછે તો એક ઘન યાર્ડ એટલે ૧ યાર્ડ લાંબું ૧ યાર્ડ પોહોળું ને એક યાર્ડ ઉંચું એવું એક વાસણછે તેમાં કેટલું પાણી માશે?
ઘ.ફુ. ઘ.ફુ. ઔંસ.
૧ : ૨૭ : : ૧૦૦૦
૨૭×૧૦૦૦=૨૭૦૦૦ ઔંસ.
ઔં.
૨૭૦૦૦÷(૧૬×૨૮×૪)=
હં. ક્વા. પૌં. ઔં.
૧૫ ૦ ૭ ૮
હં. ક્વા. પૌં. ઔં.
૧૫ ૦ ૭ ૮ જવાબ.

૫—અજવાળું ૧ સેકંડમાં ૧૯૨૫૦૦ માઇલ જાયછે, હવે જો સુરજના પ્રકાશને પૃથ્વીપર પડતાં ૮ મિનિટ ને ૧૩ સેકંડ લાગેછે તો આપણા થી સુરજ કેટલો આઘો?
મિ. સે. સે.
૮ ૧૩=૪૯૩
સે. સે. માઇલ.
૧ : ૪૯૩ : : ૧૯૨૫૦૦ માઇલ.
૪૯૩×૧૯૧૨૦૦=૯૪૯૦૨૫૦૦

માઇલ.
૯૪૯૦૨૫૦૦ જવાબ.

૬—સને ૧૮૪૨માં લંડન પ્રગણામાં ૧ પેનીના પોરટેજવાલા ૧૯૦૭૩૧૪ કાગળો ચાર અઠવાડિયામાં થયાહતા, ત્યારે તેની ઊપજ કેટલી થઇ ?
કાગળ કાગળ પેન્સ.
૧ : ૧૯૦૭૩૧૪ : : ૧
૧૯૦૭૩૧૪×૧=૧૯૦૭૩૧૪ પેં.
પેન્સ પૌંડ.
૧૯૦૭૩૧૪÷(૧૨×૨૦)=૭૯૪૭
શિ. પે.
૨ ૧૦
પૌંડ શિ. પેન્સ.
૭૯૪૭ ૨ ૧૦ જવાબ.

૭—વેસ્ટમિનસ્ટરના પુલ ઊપરથી દરરોજ ૩૦૦૦ માણસો જાયછે તથા તેમાના દરેક પાસે રોજ અડધી પેની લીધામા આવેછે તો એ પુલની એક વરસની ઊપજ શી થઇ ?

૩૦૦૦ અડધી પેન્સ=૧૫૦૦પેન્સ

દહાડા દહાડા પેન્સ

૧ : ૩૬૫ : : ૧૫૦૦

૩૬૫×૧૫૦૦=૫૪૭૫૦૦ પેન્સ

પેન્સ પૌંડ સિ.

૫૪૭૫૦૦÷(૧૨×૨૦)—૨૨૮૧ ૫

પૌંડ સિલિંગ

૨૨૮૧ ૫ વરસ દહાડાની ઊપજ.

૮—પૃથ્વીને સુર્યની આસપાસ એક આંટો ફરતા ૩૧૫૫૬૯૨૮ સેકંડ લાગેછે તો તેના દહાડા કેટલા ?

સેકંડ

૩૧૫૫૬૯૨૮ ÷ (૬૦×૬૦×૨૪)=

દહાડા કલાક મિનિટ સેકંડ

૩૬૫ ૫ ૪૮ ૪૮

દહાડા કલાક મિનિટ સેકંડ

૩૬૫ ૫ ૪૮ ૪૮ જ.

૯—એક પાલીમાં ૯૦૦૦ જવના દાણા માયછે અને તેમાના ત્રણ જવના દાણા એક હારમાં ઊભા ગોઠવીએતો એક ઇંચ થાયછે ત્યારે સઘલા દાણાં હારબંધ ગોઠવીએતો કેટલી લબાઇ થાય ?

જવ જવ ઇંચ

૩ : ૯૦૦૦ : : ૧

૯૦૦૦÷૩=૩૦૦૦ ઇંચ.

ઇંચ યાર્ડ ફુટ

૩૦૦૦÷(૧૨ × ૩) ૮૩ ૧

યાર્ડ ફુટ

૮૩ ૧ જવાબ.

૧૦—એક તોપનો વેગ એક સેકંડે ૧૦૦૦ ફુટનોછે તો તે(૦૧)પા મિનિટમા કેટલો દુર જશે ?

સેકંડ સેકંડ ફુટ

૧ : ૧૫ : : ૧૦૦૦

૧૫ × ૧૦૦૦—૧૫૦૦૦ ફુટ

ફુટ

૧૫૦૦૦÷(૩ × ૨૨૦ × ૮)=

મા. ફર. યા.

૨ ૬ ૧૬૦

માઇલ ફરલાંગ યાર્ડ

૨ ૬ ૧૬૦ જવાબ.

૧૧—સેન્ટપાળના દેવળની આસપાસના લોહોડાના પાટાનું વજન ૨૦૦ ટન ૮૧ પૌંડ થયુ ; હવેજો લોખંડનો ભાવ દર પૌંડે ૭ પેન્સ લેખે ગણીએતો તેની કિંમત કેટલી થઇ ?

૧૨—અવાજ ૧ સેકંડમાં ૧૧૩૦ ફુટ દુર સંભળાયછે; હવે વરસાદની એક વાદળાનો ગડગડાટ વિજળી થયા પછી ૭ સેકંડે સંભળાયછે ત્યારે તે વાદળી આપણાથી કેટલી દુર ?

ટન પૌંડ પૌંડ
૨૦૦ ૮૧ = ૪૪૮૦૮૧
પૌંડ પૌંડ પેન્સ
૧ : ૪૪૮૦૮૧ : : ૭
૪૪૮૦૮૧ × ૭=૩૧૩૬૫૬૭ પેન્સ.
પેન્સ પૌંડ
૩૧૩૬૫૬૭ ÷ (૧૨ × ૨૦) = ૧૩૦૬૯
પૌંડ પેન્સ { પે
૧૩૦૬૯ ૭ જવાબ { ૭

સેકંડ સેકંડ ફુટ
૧ : ૭ : : ૧૧૩૦
૧૧૩૦ × ૭ ૭૯૧૦ ફુટ
ફુટ મા.ફ. યા.ફુ.
૭૯૧૦ ÷ (૩×૨૨૦×૮) - ૧ ૩ ૨૧૬ ૨
માઈલ ફરલાગ યાર્ડ ફુટ
૧ ૩ ૨૧૬ ૨ જવાબ.

૧૩—ટાઇટસ નામના પાદશાહે જેરૂસલમનો કોટ તોડીપાડવાને જે લોઢાનું હથિયાર ઊપયોગમાં આણ્યું હતું તેનું વજન ૧૦૦૦૦૦ પૌંડ થયું, ત્યારે તે કેટલા ટનનું હતું ?

પૌંડ ટન
૧૦૦૦૦૦ × (૨૮ × ૪ × ૨૦) = ૪૪
હં. ક્વા. પૌં.
૧૨ ૩ ૧૨
ટન હંડ્રેડવેટ ક્વાટર પૌંડ
૪૪ ૧૨ ૩ ૧૨ જવાબ.

૧૪—જો ૧૭૭૯ પૌંડ ૪ શિલિંગ ૩¾ પેન્સમાં ૮૧ બળદ વેચાતા લઈ શકાયતો એક બળદની કિંમત કેટલી?

બળદ બળદ પૌંડ શિ પેં.
૮૧ : ૧ : : ૧૭૭૯ ૪ ૩¾
પૌંડ શિ. પે. પૌંડ શિ. પેં.
૧૭૭૯ ૪ ૩¾ ÷ ૮૧ - ૨૧ ૧૯ ૩¾
પૌંડ શિલિંગ પેં.
૨૧ ૧૯ ૩¾ જવાબ.

૧૫—એક આંટીક ડ્રામાની કિંમત ૭¾ પેન્સ છે, તો જેમા ૬૦૦૦ ડ્રામ છે એવા એક ટેલન્ટની કિંમત કેટલી ? અને ૩ પૌંડ ૪ શિલિંગ ૭ પેન્સે એક, એવી માની તેમાં કેટલી માઈ રેહેશે ?

ડ્રામા પેન્સ પેન્સ પૌંડ શિ
૬૦૦૦ × ૭¾ = ૪૬૫૦૦ = ૧૯૩ ૧૫
એક ટેલન્ટની કિમત જવાબ.
પૌંડ શિ. પેં. પેન્સ
૩ ૪ ૭ = ૭૭૫ ૧ માનીની કિંમત
પેન્સ પેન્સ માની.
૭૭૫ : ૪૬૫૦૦ : : ૧
૪૬૫૦૦ ÷ ૭૭૫ = ૬૦ માના જ.

૧૬—૬ માણસોએ મળીને મુસાફરીમાં ૯૭ પૌંડ ૯ શિલિંગ ૬ પેન્સ ખરચ્યા, ત્યારે એકએકને ભાગે શું આવશે ?

પૌંડ શિ. પેં. પૌંડ પૌંડ શિ. પેં.
૯૭ ૯ ૬ ÷ ૬ = ૧૬ ૪ ૧૧

પૌં શિલિંગ પેન્સ
૧૬ ૪ ૧૧ જવાબ.

૧૭—એક વર્તમાન પત્રની દરરોજ ૧૧૮૦૦ નકલ ખપેછે; હવે રોજની દર નકલની કિંમત ૫ પેન્સછે, તો ૬ ચાંદ્રમાસમાં તેની ઊપજ શુ થઇ?

ચાંદ્રમાસ અઠ. દહાડા. દહાડા.
૬ × (૪ × ૬) ૧૪૪
દહાડા નકલ નકલ
૧૪૪ × ૧૧૮૦૦=૧૬૯૯૨૦૦
નકલ નકલ પેન્સ
૧ : ૧૬૯૯૨૦૦ : : ૫
૧૬૯૯૨૦૦ × ૫=૮૪૯૬૦૦૦ પેન્સ
૮૪૯૬૦૦૦ ÷ (૧૨×૨૦)=૩૫૪૦૦ પાં.
૩૫૪૦૦ પાંડ જવાબ

૧૮—૧ માણસને દર વરસ ૧૫૦૦ પાંડની ઊપજછે, અને ૮૨૫ પાંડ ૧૮ શિલિંગ ૯ પેન્સનો ખરચછે તો તે માણસને ૧૫ વરસનો ખરચ શું થશે? તથા તે દરમ્યાનમાં તેની પાસે સિલક કેટલી થસે?

પાંડ શિ. પેં. વરસ પાંડ શિ. પેં.
૮૨૫ ૧૮ ૯ × ૧૫=૧૨૩૮૯ ૧ ૩ખ
૧૫૦૦પેં×૧૫=૨૨૫૦૦ પાં. કમાઇ.
૨૨૫૦૦પાં−૧૨૩૮૯પાં. ૧ શિ ૩પેં=
૧૦૧૧૦પાં. ૧૮ શિ. ૯પેં. બાકી
જવાબ.

૧૯—એક મિનિટના સો લેખે દસલાખ સાવરેન ગણતાં કેટલો વખત લાગશે?

સાવરીન સાવરીન મિનિટ
૧૦૦ : ૧૦૦૦૦૦૦ : : ૧
૧૦૦૦૦૦૦ ÷ ૧૦૦=૧૦૦૦૦ મિનિટ
મિનિટ દા. ક. મિ.
૧૦૦૦૦ ÷ (૬૦×૨૪)=૬ ૨૨ ૪૦
દહાડા કલાક મિનિટ
૬ ૨૨ ૪૦ જવાબ.

૨૦- પૃથ્વીથી ચંદ્ર ૨૪૦૦૦૦ માઇલને અંતરેછે, ત્યારે એક તોપનો ગોળો જેનો વેગ એક સેકંડે ૧૦૦૦ ફુટનોછે, તેને ચંદ્રને પોહોંચતાં કેટલો વખત લાગશે?

માઇલ
૨૪૦૦૦૦ × (૮×૨૨૦×૩) =
૧૨૬૭૨૦૦૦૦૦ ફુટ
ફુટ ફુટ સેકંડ
૧૦૦૦ : ૧૨૬૭૨૦૦૦૦૦ : : ૧
૧૨૬૭૨૦૦૦૦૦ ÷ ૧૦૦૦=
૧૨૬૭૨૦૦ સેકંડ
૧૨૬૭૨૦૦ ÷ (૬૦×૬૦×૨૪) =
૧૪ દહાડા ૧૬ કલાક
દહાડા કલાક
૧૪ ૧૬ જવાબ.

૨૧—એક સાંચામાં એકજ ફેરા દબાણ કરવાથી એક કલાકમાં ૨૫૦૦ શિક્કા પડેછે, હવે એવા ચાર સાંચા કામે લગાડયા હોય અને અરધા ક્રાઊન, શિલિંગ, પેન્સ અને ફારધિંગ એક પછી એક પાડવા હોયતો એક અઠવાડીઆંમાં કેટલા પાડી શકાશે?

૨૨—જો ૧ શિલિંગ ૬ પેન્સે ૧ પૌંડ ચાહ મળેછે તો ૫૩૦ પૌંડ ચાહની કિંમત કેટલી?

ક્રાઉન શિ. પેં. ફા. ફારધિંગ
$\frac{1}{2}$ ૧ ૧ ૧ = ૧૭૩
કલાક કલાક સીક્કા
૧ : ૧૪૪ : : ૨૫૦૦
૧૪૪×૨૫૦૦=૩૬૦૦૦૦ સીક્કા
સીક્કા સીક્કા ફારધિંગ
૧ : ૩૬૦૦૦૦ : ૧૭૩
૩૬૦૦૦૦×૧૭૩=૬૨૨૮૦૦૦૦ ફા
૬૨૨૮૦૦૦૦÷ (૪ ×૧૨ × ૨૦)=
૬૪૮૭૫ પૌંડ.
૬૪૮૭૫ પૌંડ જવાબ.

૭ શિ. ૬ પેં.=૯૦ પેન્સ
પૌંડ પૌંડ પેન્સ
૧ : ૫૩૦ : ૯૦
૫૩૦ × ૯૦=૪૭૭૦૦ પેન્સ
પેન્સ પૌંડ શિ
૪૭૭૦૦ ÷(૧૨×૨૦)= ૧૯૮ ૧૫

પૌંડ શિલિંગ
૧૯૮ ૧૫ જવાબ.

૨૩—૩૫૮૭ યાર્ડને ૯ ઇંચના સત્તાવીસ સરખા ભાગ કરો.
યા. ઇંચ યા. ફુ. ઇં.
૩૫૮૭ ૯ ÷ (૨૭)=૧૩૨—૨—૭
યાર્ડ ફુટ ઇંચ
૧૩૨ ૨ ૭ જવાબ.

૨૪—એક યાહુદીની સોહાની બેડીનું વજન સોનીનાં તોલના ૨૧૯ ગ્રેન છે તું અને તેની કિંમત ૨ શિલિંગ ૩$\frac{1}{2}$ પેન્સ તો ૩૦૦૦ સોહાની બેડી કેટલા વજનનો એક ટેલન્ટ થાયછે તેનું વજન કેટલું? અને એવા એવા ૧૦૦૦૦ ટેલન્ટની કિંમત કેટલી?
બેડી બેડી ગ્રેન
૧ : ૩૦૦૦ : : ૨૧૯
૩૦૦૦×૨૧૯=૬૫૭૦૦૦ ગ્રેન
૬૫૭૦૦૦ગ્રેન÷(૨૪×૨૦×૧૨) =
૧૧૪ પૌંડ ૧૫ પેનીવેટ
૧૧૪ પૌંડ ૧૫ પેનીવેટ એક ટેલન્ટનું વજન થયું જવાબ.
૨ શિ ૩$\frac{1}{2}$ પેં.=૧૧૦ ફારધિંગ એક બેડીની કિંમત.
૧૧૦ફા. ×૩૦૦૦બેડી=૩૩૦૦૦૦ફા
૩૩૦૦૦૦ફા. ÷ (૪×૧૨×૨૦)=
૩૪૩પૌ ૧૫ શિ ૧ટેલન્ટની કિંમત થઇ ૩૪૩ પૌં ૧૫ શિ=૬૮૭૫શિ×
૧૦૦૦૦=૬૮૭૫૦૦૦૦શિ÷૨૦=
૩૪૩૭૫૦૦ પૌંડ જવાબ

૨૫—જો એક હંડ્રેડવેટ ખાંડની કિંમત ૩ પૌંડ ૧૪ શિલિંગ ૮ પેન્સ પડેછે તો ૪૨ હંડ્રેડવેટની કેટલી?
પૌંડ. શિ પેં. પૌંડ. શિં.
૩ ૪ ૮÷૪૨ = ૧૫૬ ૧૬
૧૫૬ પૌંડ ૧૬ શિલિંગ જવાબ.

૨૬—૧૨ શિલિંગ ૬ પેન્સે ગયાલનના ભાવનો ૬ ગ્યાલન દારૂ, ૧૮ શિ. ૯ પેન્સના ભાવનો ૪ ગ્યાલન તથા ૨૨ શિલિંગ ૮ પેન્સના ભાવનો ૧૦ ગ્યાલન દારૂ, એ ત્રણેની મેલવણી કરીએતો ૧ ગયાલનનું શું પડશે?

૬ + ૪ + ૧૦ = ૨૦ ગ્યાલન.
૧૨ શિ ૬ પેં × ૬ ગ્યા. = ૩ પૌં. ૧૫ શિ
૧૮ શિ. ૯ પેં. × ૪ ગ્યા = ૩ પૌં ૧૫ શિ
૨૨ શિ. ૮ પેં. × ૧૦ ગ્યાલન = ૧૧ પોંડ ૬ શિ ૮ પેં.
૩ પોં. ૧૫ શિ. + ૩ પોંડ. ૧૫ શિ + ૧૧ પોં. ૬ શિ. ૮ પેં. = ૧૮ પોંડ ૬ શિ. ૮ પેં. બધાની કિંમત જ.

૨૭— એવી રકમ કહો કે તે ૨૭ માણસને સરખે ભાગે વેહેંચી આપતાં એકેકને ૧૪ પાંડ ૬ શિ ૮½ પેન્સ આવે ?

૧૪ પાં. ૬ શિ ૮½ પેં. × ૨૭ = ૩૮૭ પોંડ ૧ શિ. ૧½ પેં.
૩૮૭ પાંડ ૧ શિ. ૧½ પેં. જવાબ.

૨૮— જો ૨ હંડ્રેડવેટ ૧ પોંડની કિંમત ૧૧૬ પોંડ ૧૯ શિ. ¾ પેં પડેછે તો ૧ પોંડની કેટલી ?
૨હં ૧ પોં × (૪ × ૨૮) = ૨૨૫ પોંડ

પોંડ.		પોં.	શિ.	પેં.
૨૨૫	: ૧ ::	૧૧૬	૧૯	¾

૧૧૬ પોં ૧૯ શિ. ¾ પેં. ÷ ૨૨૫ = ૧૦ શિ. ૪¾ પેં.
૧૦ શિલિંગ ૪¾ પેં. જવાબ.

૨૯— ૧ ડયુકેટની કિંમત ૪ શિલિંગ ૯ પેન્સ થાયછે તો ૨૩૧ પોંડ ૧૬ શિલિંગના કેટલા ડયુકેટ ?
૪ શિ. ૯ પેં. = ૫૭ પેન્સ
૨૩૧ પોંડ ૧૬ શિ. = ૫૫૬૩૨ પેં.

પેન્સ	પેન્સ	ડયુકેટ
૫૭ :	૫૫૬૩૨ ::	૧

૫૫૬૩૨ ÷ ૫૭ = ૯૭૬ ડયુકેટ
૯૭૬ ડયુકેટ જવાબ.

૩૦— ૧ કણિયાએ ૩૯ શિલિંગે ૧ કવાટરના ભાવનું ૨ કવાટર અનાજ ખરીદ કીધું અને ૬ શિલિંગે બુશલના ભાવનું ૭ બુશલ બીજું ખરીદ કીધું; હવે એ બધાં ઉપર તેને ૨૩ શિલિંગ ૯ પેન્સ નફો આવેછે તો એકેક બુશલ તેને શા ભાવે વેચવો ?

કવાટર બુશલ બુશલ બુશલ બુશલ
૨ × ૮ = ૧૬ + ૭ = ૨૩
૨ કવા. × (૩૯ શિ. × ૧૨) = ૯૩૬ પેં.
૭ બુશ. × (૬ શિ. × ૧૨) = ૫૦૪ પેં.
૨૩ શિ. ૯ પેં. = ૨૮૫ પેન્સ.
૯૩૬ + ૫૦૪ + ૨૮૫ = ૧૭૨૫ પેન્સ

૩૧— અ અને બ બંને રોજ એક વખતે સુવા જાયછે; પણ અ સવારમાં ૬¼ વાગે ઉઠેછે અને બ ૮ વાગે ઉઠેછે, તો ૪૦ વરસમાં (લીપ વરસનો વિચાર કરતાં) અ. બના કરતાં કેટલું વધારે જાગશે ?

કલાક	મિ.	મિનિટ
૬	૧૫	= ૩૭૫
૮	૦	= ૪૮૦

૪૦ લીપ વરસ × ૩૬૫¼ = ૧૪૬૧૦ દહાડા; ૪૮૦ મિ. − ૩૭૫ મિ. = ૧૦૫ મિ.

દહાડા	દહાડા	મિનિટ
૧ :	૧૪૬૧૦ ::	૧૦૫

૧૪૬૧૦ × ૧૦૫ = ૧૫૩૪૦૫૦
૧૫૩૪૦૫૦ મિ ÷ (૬૦ × ૨૪ × ૩૬૫¼)

ગુશલ ગુશલ પેન્સ
૨૩ : ૧ : : ૧૭૨૫
૧૭૨૫ ÷ ૨૩ = ૭૫ પે. ÷ ૧૨
૬ શિ. ૩ પેન્સ
૬ શિલિંગ ૩ પેન્સ જવાબ.

૨ વરસ. ૩૩૪ દહાડા ૧૯ કલાક ૩૦ મિનિટ.

વરસ દહાડા કલાક મિનિટ
૨ ૩૩૪ ૧૯ ૩૦ જવાબ.

૩૨–૫ આંઊંસ રેશમને કાંતિએ તો ૨½ ફરલાંગ લાંબો દોરો બનેછે, તો ૧૦૦ માઈલ લાંબો કરવો હોય તો કેટલું રેશમ જોઈએ ?
૧૦૦ માઈલ=૩૨૦૦૦ પોલ
૨½ ફરલાંગ–૧૦૦ પોલ
પોલ પોલ આઊંસ
૧૦૦ : ૩૨૦૦૦ : : ૫
૩૨૦૦૦ × ૫=૧૬૦૦૦૦ ÷ ૧૦૦= ૧૬૦૦ આઊંસ
૧૬૦૦ આઊંસ ÷ (૧૬ × ૨૮)=૩ ક્વાટર ૧૬ પોંડ
૩ ક્વાટર ૧૬ પોંડ જવાબ.

૩૩–૧૪૭૮ પોંડ ૧૨ શિલિંગ ૯¾ પેન્સના ૭૭ સરખા ભાગ કરો ?

પોંડ શિ. પેં. પોંડ
૧૪૭૮ ૧૨ ૯¾ ÷ ૭૭ = ૧૯
શિ. પેન્સ.
૪ ૦¾

પોંડ શિલિંગ પેન્સ
૧૯ ૪ ૦¾ જવાબ.

૩૪–કલકત્તામાં ૧ રૂપિયાની કિંમત ૧ શિલિંગ ૧૧¾ પેન્સ થાયછે, અને મુંબઈમાં ૨ શિલિંગ ૩ પેન્સ થાયછે, તો દરેકના લાખ રૂપિયાની કિંમત શું થઈ ?
૧ શિ. ૧૧¾ પેં =૯૫ ફારધીંગ
૨ શિ. ૩ પેં. =૧૦૮ ફારધીંગ
૧૦૦૦૦૦ રૂ. × ૯૫ ફા. = ૯૫૦૦૦૦૦ ફારધીંગ
૯૫૦૦૦૦૦ ફા. ÷ (૪ × ૧૨ × ૨૦) =૯૮૯૫ પો. ૧૬ શિ. ૮ પે.
કલકત્તાના રૂપીયાની કિંમત. જવાબ.
બિજો ૧૦૦૦૦૦ રૂ. × ૧૦૮ ફા. =૧૦૮૦૦૦૦૦ ફા ÷ (૪ × ૧૨ × ૨૦) =૧૧૨૫૦ પોંડ મુંબઈના રૂપિયાની કિંમત જવાબ.

૩૫–લિન્કનની ચોરસ ધરમશાળાની એક બાજુની લંબાઈ ૭૭૦ ફુટછે અને રથેલની ૬૭૦ ફુટછે તો દરેકનું ક્ષેત્રફળ કેટલા એકર થશે ?
પહેલો. ૭૭૦ ફુટ × ૭૭૦ ફુટ= ૫૯૨૯૦૦ ચો. ફુટ
૫૯૨૯૦૦ ચો.ફુટ. ÷ (૯ × ૪૮૪૦) =૧૩ એકર ૨૯૫૭ ચોયાર્ડ ૭ ચો. ફુટ લિન્કનની બાજુનું ક્ષેત્રફળ પેહેલો જવાબ.
બીજો ; ૬૭૦ ફુટ × ૬૭૦ ફુટ = ૪૪૮૯૦૦ ચો. ફુટ.
૪૪૮૯૦૦ ચો.ફુટ ÷ (૯ × ૪૮૪૦)= ૧૦ એકર ૧૪૭૭ ચો.યાર્ડ ૭ ચો.ફુટ રથેલની બાજુનું ક્ષેત્રફળ બિજો જવાબ.

૩૬—૧ ખેડુતે મેળામાં એક પાંઉડ ૧૯ શિલિંગ ૯ પેન્સ ૧ના ભાવે ૧૪૩ ઘેટાં વેચ્યાં, અને ૧૬ ગીનીના એક લેખે ૧૬ બળદ ખરીદ કીધા ત્યારે તેની પાસે શું રહ્યું !

૧ પૌં. ૧૯ શિ. ૯ પે. × ૧૪૩—
૨૮૪ પૌં. ૪ શિ. ૩ પે.
૧૬ ગીની=૧૬ પાં. ૧૬ શિલિંગ
૧૬ પા. ૧૬ શિ. × ૧૬ ૨૬૮ પાં.
૧૬ શી.
૨૮૪ પૌં. ૪ શી. ૩ પેન્સે ઘેટાં વેચ્યાં
૨૬૮ પૌં. ૧૬ શી. ૦ પેન્સે બળદો
——————— [ખરીદ કીધા.
૧૫ પૌ. ૮ શી. ૩ પેન્સ બચ્યા જ.

૩૭—૨૦ ગીનીનું ૬ શિલિંગ ૮ પેન્સે વારના ભાવનું કેટલું રેશમ આવશે ?

૬ શિ ૮ પેન્સ-૮૦ પેન્સ
૨૦ ગીની—૫૦૪૦ પેન્સ
પેન્સ પેન્સ યાર્ડ
૮૦ ૫૦૪૦ :: ૧
૫૦૪૦ ÷ ૮૦=૬૩ યાર્ડ
૬૩ યાર્ડ જવાબ.

૩૮—ત્રાંબાની એક પેનીનું વજન ૧ ઔંસ હોય તો ૧૦૦૦૦૦ (લાખ) પેન્સ ત્રાંબાનું વજન કેટલું થશે ! તથા તેના પાઉંડ શિલિંગ કેટલા ?

૧૦૦૦૦૦ પેન્સ × ૧ આંઉસ=
૧૦૦૦૦૦ ઔંસ વજન
૧૦૦૦૦૦ ઔંસ ÷ ૧૬=૬૨૫૦૦
પૌંડ પેહેલો જવાબ.
૧૦૦૦૦૦ પેન્સ ÷ (૧૨ × ૨૦)
૧૬૬ પૌંડ ૧૩ શિલિંગ ૪ પેન્સ
કીંમત બીજો જવાબ.

૩૯—એક સખ્સે જરાપણ થાક ખાધા વગર દર મિનિટે ૧૦૦ લેખે ૩૦૦૦૦૦ શિલિંગ ગણવાનું માથે લીધું; એવી શરતથી કે જેટલી શિલિંગ તેમાંથી ગણતા બાકી રહે તેટલી ફારધિંગ આપવી, પણ ૩૬ કલાક પછી તેણે એ કામ છોડી દીધું, તો તેણે શું આપવું જોઇએ ?

૩૬ કલાક ૬૦ મિ.=૨૧૬૦ મીનીટ
મિ. મિ. શિ.
૧ : ૨૧૬૦ : : ૧૦૦
૨૧૬૦ × ૧૦૦=૨૧૬૦૦૦શિ. ગણ્યા
૩૦૦૦૦૦ શિ. — ૨૧૬૦૦૦ શિ=
૮૪૦૦૦શિ. ગણવાના બાકી રહ્યા તેથી
૮૪૦૦૦ ફારધીંગ આપવી જોઇએ?
૮૪૦૦૦ફા. ÷ (૪×૧૨×૨૦)=૮૭ પૌં
૧૦ શિ જવાબ.

૪૦—જો હરેક માણસને ૪ પૌં. ૧૩ શિલિંગ ૬ પેન્સ આપીએ તો ૬૦ પૌંડ ૧૫ શિલિંગ ૬ પેન્સમાં કેટલા માણસને અપાશે ?

૪૧—૨૦ કડીઆ અને ૧૦ સુતારને એક ઘર બાંધવાને કામે લગાડયા એવી શરતથી કે કડિયાને એક અઠવાડીઆના ૨૭ શિલિંગ આપવા, અને સુતારને ૨૯ શિલિંગ ત્યારે તેઓની ચાર માસની મજુરી શું થઇ?

૪ પૌં. ૧૩ શિ ૬ પે ૧૧૨૨ પે.
૬૦ પૌં. ૧૫શિ. ૬ પે ૧૪૫૮૬પે.
પેન્સ પેન્સ માણુસ
૧૧૨૨ : ૧૪૫૮૬ : : ૧
૧૪૫૮૬ ÷ ૧૧૨૨=૧૩ માણુસ જ.

૪૨—જેની ઊંડાઇ ૮ફુટ પોહોળાઇ ૨૩ ફુટ અને લંબાઇ ૧૨ માઇલછે એવી એક નેહેરછે તેમાંનાં પાણીનું વજન કેટલું થશે ?

(ચોથો દાખલો જુવો)

૧૨ માઇલ × ૧૭૬૦ × ૩ = ૬૩૩૬૦ ફુટ નેહેરની લંબાઇ
૬૩૩૬૦ ફુટ × ૨૫ ફુટ × ૮ ફુટ= ૧૨૬૭૨૦૦૦ ઘનફુટ હવે આપણે ચોથા દાખલામાં શિખી ગયા કે ૧ ઘનફુટ પાણીનું વજન ૧૦૦૦ ઔંસ થાયછે
ઘનફુટ ઘનફુટ ઔંસ
૧ : ૧૨૬૭૨૦૦૦ : : ૧૦૦૦
૧૨૬૭૨૦૦૦ × ૧૦૦૦ ઔંસ= ૧૨૬૭૨૦૦૦૦૦૦ઔંસ ÷ (૧૬×૨૮ ×૪× ૨૦)=૩૫૩૫૭૧ ટન ૮ હંડ્રેડ વેટ ૨ ક્વાટર ૮ પૌંડ જવાબ.

૪૩—બે હોડી શરતથી જોડે હંકારી, તેમાંની એક ૫૫ યાર્ડ બીજી કરતાં ૫ ફુટ આગળ ચાલેછે તો અડધે માઇલે તે કેટલી આગળ જશે ?
½માઇલ=૮૮૦ યાર્ડ
યાર્ડ યાર્ડ ફુટ
૫૫ : ૮૮૦ : : ૫
૮૮૦ × ૫=૪૪૦૦ ફુટ ÷ ૫૫= ૮૦ ફુટ=૨૬ યાર્ડ ૨ ફુટ જવાબ

૪ મહિના × ૪ =૧૬ અઠવાડીયાં
૨૦ × ૧૬ × ૨૭ શિ=૮૬૪૦ શિ= ૪૩૨ પૌંડ કડિયાનો પગાર
૧૦ × ૧૬ × ૨૯ શિ=૪૬૪૦ શિ = ૨૩૨ પૌંડ સુતારનો પગાર
૪૩૨ પૌંડ + ૨૩૨ પૌંડ=૬૬૪ પૌંડ કડિયા અને સુતારનો પગાર જવાબ.

૪૪—બિડયન રાજાના મરણ પછી ઇસ્રાયલના કપતાનોએ ૧૬૭૫૦ શેકલનું વસિયતનામું કોઇને આપ્યું તેની કિંમત કેટલી થઇ ?

(૨૪મો દાખલો જોવો)

આપણે ૨૪માં દાખલામાં શિખી ગયા કે ૧ શેકલની કિંમત ૨શિ. ૩½ પે. = ૧૧૦ ફારધિંગછે
શેકલ શેકલ ફારધિંગ
૧ : ૧૬૭૫૦ : : ૧૧૦
૧૬૭૫૦ × ૧૧૦=૧૮૪૨૫૦૦ ફા. ÷ (૪ × ૧૨ × ૨૦)=૧૯૧૯ પૌંડ ૫ શિ. ૫ પેન્સ જવાબ.

૪૫—જે ગાડીના પૈડાંનો પરીઘ ૧૬ ફુટ ૬ ઇંચછે તે ગાડી કેમબ્રીજથી લંડન જશે તોતે પૈડું કેટલી વાર ફરશે. એ બે શેહેર વચ્ચે અંતર ૫૨ માઇલનો છે ?
૫૨ માઇલ × (૮ × ૨૨૦ × ૩×૨)= ૫૪૯૧૨૦ અડધા ફુટ
અ.ફુટ. અ.ફુટ. ફેરા.
૩૩ ૫૪૯૧૨૦ : : ૧
૫૪૯૧૨૦ ÷ ૩૩=૧૬૬૪૦ ફેરા પૈડું ફરશે જવાબ.

૪૬-એક ઓંસની કિંમત ૪ પોંડ
૭ શિલિંગ ૬ પેન્સ લેખે એક સો
નાની ગઠ્ઠાઓની કિંમત ૧૬૧ પોંડ
૧૭ શિલિંગ ૬ પેન્સ થાયછે ત્યારે
તેનું વજન કેટલું ?
૧૬૧ પોંડ ૧૭શિ. ૬ પેં.=૩૮૮૫૦પેં.
૪ પોંડ, ૭શિ. ૬ પેં.=૧૦૫૦ પેન્સ

પેન્સ		પેન્સ		ઓંસ
૧૦૫૦	:	૩૮૮૫૦	: :	૧

૩૮૮૫૦÷૧૦૫૦=૩૭ ઓંસની ૨કા
બી થઇ જવાબ.

૪૭—સ્ત્રીના કરતાં પુરૂષને તમણુ
આપવું એ હિસાબે ૧૧૫ પોંડ ૧૦
શિ. ૫ પુરૂષ ને ૬ સ્ત્રી.ને શી રીતે
વેંહેંચી આપવા ?
દરેક માણસને બાયડી કરતાં તણગ
ણું મળેછે તેથી ૫ માણસ ૧૫ બા
યડી બરાબર થયાં
૧૫ બાયડીને ૬ બાયડી મળી ૨૧
બાયડી થઇ
૧૧૫ પોંડ ૧૦ શિ.÷૨૧=૫ પોંડ
૧૦ શિ. બાયડીને આપવા જવાબ.

૪૮—૨૦ ફુટ ૬ ઇંચ લાંબો અને
૪ ફુટ ૩ ઇંચ પોહોળો એક સમચ-
તુષકોણછે તેનું ક્ષેત્રફળ કેટલું ?
૨૦ ફુટ ૬ ઇંચ=૨૪૬ ઇંચ
૪ ફુટ ૩ ઇંચ=૫૧ ઇંચ
૨૪૬ ઇં.×૫૧ઇંચ=૧૨૫૪૬ચો.ઇં
૧૨૫૪૬ ચો. ઇં ÷(૧૪૪×૯)=
૯ ચો.યા ૬ ચો.ફુ ૧૮ ચો.ઇં

ચો.યાર્ડ	ચો.ફુટ	ચો.ઇંચ
૯	૬	૧૮ જવાબ.

૪૯—अ પાસે ૧૦૦ પોંડ ૪ શિલિં
ગ ૧૧$\frac{૧}{૨}$ પેન્સછે ને ब પાસે ૬૪૩૯૩
ફારધીંગછે, હવે ब પાસેથી अ
૧૧૧૧૧ ફારધીંગ લે અને अ પા
સેથી ब ૧૧ પોંડ ૧૧ શિલિંગ ૧૧$\frac{૧}{૪}$
પેન્સ લેતો ब ના કરતાં अ ની પા
સે કેટલું વધારે આવે ?
अ પાસે ૧૦૦પોં. ૪શિ. ૧૧$\frac{૧}{૨}$પેં.=
૯૬૨૩૮ ફા.
बએ अને આપી ૧૧૧૧૧ ફા.
अ પાસે બાકી રહી ૧૦૭૩૪૯ ફા.
बએ अ પાસેથી લીધી ૧૧૧૩૩ ફા.
अ પાસે બાકી રહી ૯૬૨૧૬ ફા.
ब પાસેછે ૬૪૩૯૩ ફા.
अએ ब પાસેથી લીધી ૧૧૧૧૧ ફા.
ब પાસે બાકી રહી ૫૩૨૮૨ ફા.
૧૧પોંડ૧૧શિ.૧૧$\frac{૧}{૪}$પેં.=૧૧૧૩૩ ફા.
अએ बને આપી ૬૪૪૧૫ ફા.
ब પાસે બાકી રહી
अ પાસે ૯૬૨૧૬ફા.બાકી રહી હતી
ને ब પાસે ૬૪૪૧૫ ફા. બાકી.
હતી ૩૧૮૦૧ ફારધીંગ ब
કરતાં अપાસે વધારે રહી ૩૧૮૦૧ફા.

÷(૪×૧૨×૨૦)=૩૩ પોં. ૨ શિ.
૬$\frac{૧}{૪}$ પેન્સ જવાબ.

૫૦—જે લાકડાની લંબાઇ ૨૦ફુટ
પોહોળાઇ ૩ ફુટ અને જાડાઇ ૨ફુ
ટ તેની કિંમત ૧ ઘનફુટે ૩ શિલિંગ
૮$\frac{૩}{૪}$ પેન્સને ભાવે કેટલી થશે ?
૨૦ ફુટ. × ૩ ફુ. × ૨ફુટ=૧૨૦ઘ.ફુ.
અને ૩શિ ૮$\frac{૩}{૪}$ પેં. ×૧૨૦=૨૨પોંડ
૭શિ. ૬ પે જવાબ.

૫૧—જેટલા પુરૂષ તેટલીજ સ્ત્રીઓ અને તેટલાંજ છોકરાં મળીને ૮ પોંડ ૫ શિલિંગ ૬ દિવસમાં કમાયછે; એક પુરૂષને ૧ શિલિંગ ૪ પેન્સ સ્ત્રીને ૧૦ પેન્સ અને છોકરાંને ૪ પેન્સ મળેછે ત્યારે પ્રત્યેક કેટલા કેટલાં હતાં?

૧ શિ. ૪ પેન્સ + ૧૦ પેં. + ૪ પે
૨ શિ. ૬ પેં. એક દિવસમાં પુરૂષ બાયડી અને છોકરાં કમાતાં હતાં અને ૧૫ શિ. ૬ દિવસમાં કમાતાં હતાં. ૮ પોંડ ૫ શિ—૧૬૫ શિલિંગ

શિલિંગ   શિલિંગ
૧૫ : ૧૬૫ : : ૧
૧૬૫ શિ. ÷ ૧૫-૧૧
૧૧ પુરૂષ ૧૧ બાયડી ૧૧ છોકરાં

જવાબ.

૫૨—જે ઓરડાની લંબાઇ ૯૬ ફુટ અને પોહોળાઇ ૭૦ ફુટછે તેમાં ૨ ફુટ અને ૬ ઇંચ પોહોળાઇની સાદડી પાથરવીછે તે કેટલી લાંબી જોઇશે?

૯૬ ફુટ × ૭૦ ફુટ-૬૭૨૦ ફુટ
૬૭૨૦ ફુ. ÷ ૨½ ફુ.-૨૬૮૮ ફુટ
૨૬૮૮ ફુટ ÷ ૩-૮૯૬ યાર્ડ જવાબ.

૫૩—લંડન શેહેરમાં ૨૧૫૦૦૦ ગાય છે, તેનું વરસ દહાડે ૧૭૨૧૦ ટન ૧૫ હંડ્રેડવેટ ૩ ક્વાર્ટર ૨૩ પોંડ ૮ ઔંસ માખણ પેદા થાયછે, તો એક ગાયનું કેટલું થયું?

૧૭૨૧૦ ટન ૧૫ હં. ૩ ક્વા. ૨૩ પોંડ ૮ ઔં. ÷ ૨૧૫૦૦૦=૧ હં. ૨ ક્વા. ૧૧ પોંડ ૫ ઔંસ એક ગાયનું માખણ થયું. જવાબ.

૫૪—૧ હાથની લંબાઇમાં ૨૨ ઇંચ છે, તો ૩૦૦ હાથ લાંબુ ૫૦ હાથ પોહોળું અને ૩૦ હાથ ઉંચું એક આકારછે તેનું ઘન કેટલું?

૩૦૦×૨૨ ઇં. × ૫૦ × ૨૨ ઇં × ૩૦×૨૨ ઇં. ÷ (૧૭૨૮ × ૨૭)
(૬૬૦૦ ઇં. × ૧૧૦૦ ઇં. × ૬૬૦ ઇં.) ÷ ૪૬૬૫૬ = ૧૦૨૭૦૦ ઘ. યાર્ડ ૧૬ ફુટ ૧૧૫૨ ઇંચ જવાબ.

૫૫—૧૫ પોંડ ૩ માણસને એવી રીતે વેહેંચી આપો કે એકને બીજા ૨ કરતાં ૩ પોંડ ૧૫ શિલિંગ વધારે આવે.

૧૫ પોં—૩ પો ૧૫ શિ =૧૧ પોં. ૫ શિ. ÷ ૩ ૩ પોં. ૧૫ શિ. એમાનાં દરેકનો ભાગ જવાબ.
૩ પો. ૧૫ શિ + ૩ પોં. ૧૫ શિ.
૭ પોં. ૧૦ શિ. ત્રીજાનો ભાગ જ.

૫૬—એક દવાખાનાની ઉપજ ૫૬૨૯ પોંડ ૧૦ શિલિંગછે અને દરેક માંદા માણસને ત્યાં રાખવાને દર વરસે સરાસરી ૮ પોંડ ૧૩ શિલિંગ ૯ પેન્સ લાગેછે, તો તે ઇસ્પીતાલમાં કેટલાં આદમી રાખી શકાય?

૫૬૨૯ પો. ૧૦ શિ,=૧૩૫૧૦૮૦ પેં.
૮ પોં. ૧૩ શિ. ૯ પેન્સ=૨૦૮૫ પે.
પેન્સ   પેન્સ   માણસ
૨૦૮૫ : ૧૩૫૧૦૮૦ : : ૧
૧૩૫૧૦૮૦ ÷ ૨૦૮૫-૬૪૮ માણસ

જવાબ.

૫૭—એક પોલા ચોરસના આકાર
ની વાડીછે તેની બાહેરની લંબાઇ
૨૫૨ યાર્ડ, અને ઊંડાઇ ૧૬ યાર્ડ
છે તો તે વાડીનું તથા માંહેના ચો
રસનું ક્ષેત્રફળ શું ?
હવે બહારના ચોરસની બાજુ=૨૫૨
યાર્ડ; અને માંહેલા ચોરસની બાજુ
=૨૫૨ યાર્ડ —(૧૬×૨ યાર્ડ)=૨૨૦
યાર્ડ ત્યારે ૨૫૨ યાર્ડ × ૨૫૨ =
૬૩૫૦૪ ચો. યાર્ડ; ૨૨૦ × ૨૨૦
યાર્ડ ૪૮૪૦૦ ચો.યાર્ડ:૬૩૫૦૪ ચો
યા.—૪૮૪૦૦ ચો.યાર્ડ=૧૫૧૦૪ ચો.
યાર્ડ=૩ એકર ૫૮૪ ચો.યાર્ડ; એ
વાડીનું ક્ષેત્રફળ.
બાજુ ૪૮૪૦૦ ચો.યાર્ડ=૧૦ એક
ર માંહેલાં ચોરસનું ક્ષેત્રફળ જવાબ.

૫૯—એક ગાંધીએ ૧૧ પેન્સે પોંડ
ના ભાવની ૨ હંડ્રેડવેટ ૧૫ પોંડ
ખાંડ, ૫ પેન્સે ૧ પોંડના ભાવની
૪ હંડ્રેડવેટ ૩૦ પોંડ ખાંડ સાથે
મેળવેછે; તો એવી રીતે મેળવેલી
ખાંડ કાંઇપણ ખોટ ન જાય એમ
વેચવીછે તો ૧ પોંડ શા ભાવે વેચવી?

૨ હં. ૧૫ પોં=૨૩૯ પોંડ
૪ હં. ૩૦ પોં =૪૭૮ પોંડ
૨૩૯ પોં.+૪૭૮ પોં.=૭૧૭ પોંડ
(ખાંડની કિંમત
૨૩૯પોં.×૧૧પેં=૨૬૨૯ પેન્સ પેહલી
૪૭૮પોં. × ૫પેં.=૨૩૯૦ પેન્સ ૨કિં.
સર્વાળો ૫૦૧૯ પેન્સ

પોંડ પોંડ પેન્સ
૭૧૭ : ૧ : : ૫૦૧૯
૫૦૧૯પોંડ÷૭૧૭=૭ પેન્સે એક
પોંડ વેચવો જવાબ.

૫૮—ઘાસના ઊપર દર પોંડે ૧½ પેં
ન્સ લેખે જગાત લેતાં ૨૬૩૫૭ પોં
ડ ૯ શિલિંગ ૧૦½ પેન્સ ઊપજ
થાયછે તો તે ઘાસ કેટલું હશે ?
૨૬૩૫૭પોં. ૯ શિલિંગ ૧૦½ પેં=
૨૫૩૦૩૧૯૪ ફારધિંગ
૧½ પેન્સ=૬ ફારધિંગ.

ફારધિંગ ફારધિંગ પોંડ
૬ : ૨૫૩૦૩૧૯૪ : : ૧
૨૫૩૦૩૧૯૪ ફા.÷૬=૪૨૧૭૧૯૯
પોંડ જગાત આપી ત્યારે ૪૨૧૭૧૯૯
÷ (૨૮×૪×૨૦) =૧૮૮૨ ટન
૧૩ હંડ્રેડવેટ ૨ ક્વાટર ૭ પોંડ ઘા
સ થયું જવાબ.

૬૦—૩૯ પોંડમાં સરખી સંખ્યાની
કેટલી ગીની, અડધી ગીની, ક્રાઊ
ન અને અડધા ક્રાઊનછે ?
૧ પોં. ૧શિ.+૧૦ શિ. ૬પેન્સ+
૫ શિ.+૨ શિ. ૬ પેં= ૧ પોંડ,
૧૯ શિ.=૩૯ શિલિંગ એ ચાર
જાતના સિક્કાઓની કિંમત.
૩૯ પોંડ×૨૦ શિ.=૭૮૦ શિલિંગ

શિ. શિ. સિક્કા.
૩૯ : ૭૮૦ : : ૧
૭૮૦ ÷ ૩૯= ૨૦ દરેક જાતન
સિક્કાની સંખ્યા. જવાબ.

૬૧—એક શખ્સે એક રાત રેહવાને
૧ શિ. ૮ પેં. લેખે આખા આ-
ગષ્ટ મહિનાના ૩ પોંડ આપ્યા,
ત્યારે પેલા ઘર ધણીએ તેમાંથી
પાછું શું આપવું જોઇએ ?

૬૨—એક રમત રમવાના ચોગાનની લંબાઇ ૫૮ ફુટ ૬ ઇંચ છે અને પોહોળાઇ ૫૪ ફુટ ૯ ઇંચછે ત્યારે તેનું ક્ષેત્રફળ કેટલું ?

૫૮ ફુ. ૬ ઇં. × ૫૪ ફુ. ૯ ઇં.= ૪૬૧૨૧૪ ચો. ઇંચ.
૪૬૧૨૧૪ ચો.ઇંચ ÷ (૧૪૪ × ૯) =૩૫૫ ચો. યાર્ડ ૭ ચો. ફુ. ૧૨૬ ચો.ઇંચ જવાબ.

૬૪——કોઇ મજુરના ઘરનું ભાડું ૫ પાઉંડ ૨ શિલિંગ ૧૧ પેન્સ દર વરસેછે તે આપવાને માટે તેણે અઠવાડીએ કેટલું ઊંચુ મુકવું જોઇએ?

૫ પાઉંડ ૨ શિલિંગ ૧૧ પેન્સ ÷ ૫૨=૧ શિલિંગ ૧૧$\frac{3}{4}$ પેન્સ જવા.

૬૬—એક ઓરડો ૧૯ ફુટ ૭ ઇં. લાંબો અને ૧૮ ફુટ. ૯ ઇં. પેહોળોછે, તેમાં સાદડી પાથરવીછે તે ૨૫ ઇંચ પોહોળાઇની મળેછે, ત્યારે કેટલા યાર્ડ જોઇશે ?

૧૯ ફુટ ૭ ઇંચ × ૧૮ ફુટ ૯ ઇંચ. =૫૨૮૭૫ ચો.ઇં.

૫૨૮૭૫ ચો.ઇં. ÷ (૨૫ × ૧૨ × ૩) =૫૮ યાર્ડ ૨ ફુટ ૩ ઇંચ. જવાબ.

૧ શિ. ૮ પે. × ૩૧ દિવસ ૨ પૌંડ ૧૧ શિ. ૮ પે. થયા.

૩ પૌ.—૨ પૌ. ૧૧ શિ. ૮ પે.= ૮ શિ. ૪ પે. પાછી આપવી. જ.

૬૩—કાપડની ૬ પેટીછે, તેમાંની અક્કેક પેટીમાં ૬-૬ ગાંસડી, અને અક્કેક ગાંસડીમાં ૬-૬ થાન અને અક્કેક થાન ૬૦ યાર્ડ લાંબું ત્યારે એક યાર્ડ ૨$\frac{3}{4}$ પેન્સ કિંમત પ્રમાણે તે ૬ પેટીની કિંમત કેટલી ?

૬ × ૬ × ૬ × ૬૦ × ૨$\frac{3}{4}$ પેન્સ =૩૫૬૪૦ પેન્સ=૧૪૮ પૌંડ ૧૦ શિલિંગ જવાબ.

૬૫ અમે દર ગયાલને ૧ પૌંડ ૧૮ શિલિંગ ૬ પેન્સના ભાવના બ્રાંડીના ૫૦૦ ગયાલન તે વેના દર ગયાલને ૨ શિલિંગ ૬ પેન્સ ભાવના એલ જાતના દારૂ સાથે અદલ બદલ કીધા, ત્યારે અને એલ જાતના દારૂના કેટલા ગયાલનમળવા જોઇએ?

૧ પૌં. ૧૮ શિ. ૬ પે=૭૭ છ પેં.
૨ શિ. ૬ પેં= ૫ છ પેં.
૭૭ × ૫૦૦ ગયાલન=૩૮૫૦૦ ગયા.

૩૮૫૦૦ ÷ ૫=૭૭૦૦ ગયાલન મળવા જોઇએ જવાબ.

૬૭—૫૫૦ પૌંડ ૩ શિલિંગ ૧½ પેન્સને ૪ માણસ ૬ બૈરાંને ૮ છોકરાંને વેહેંચી આપવાંછે, તેમા પુરૂષને બાઇરાંથી બમણું અને બાઇરાંને છોકરાંથી તમણું ત્યારે શી રીતે વેહેંચી આપવું ?

૮ છોકરાંછે
૪ માણસ= ૨૪ છોકરાં બરાબરછે
૬ બાયડી= ૧૮ છોકરા બરાબરછે
સરવાળો ૫૦ છોકરાં થયાં.

	પૌ.	શિ.	પેં.	ફા.	
૫૦)	૫૫૦	૩	૧	૨	
	૧૧	૦	૦	૩	દરેક છો૦ ભા
				૩	
	૩૩	૦	૨	૧	દરેક બા૦ભા
				૨	
	૬૬	૦	૪	૨	દરેક મા૦ભા

૬૮—જો રોજ ૧૦ કલાક પ્રમાણે કામ કરેતો ૧૦૦ પૌંડ બોજો એક સેકંડમાં ૧ ફુટ લઇ જઈ શકે એટલી માણસની શક્તિ ગણાયલીછે ; તો એ રીતે આખા દહાડામાં કેટલું વજન ઊંચકી શકશે ?

૧૦કલાક×૬૦×૬૦=૩૬૦૦૦સેકંડ
સેકંડ સેકંડ પૌંડ
૧ ૩૬૦૦૦ : : ૧૦૦
૩૬૦૦૦×૧૦૦=૩૬૦૦૦૦૦ પૌંડ
બોજો આખા દહાડામાં ઊંચકયો
૩૬૦૦૦૦૦ પૌંડ÷(૨૮×૪×૨૦)
=૧૬૦૭ટન ૨ હંડ્રેડવેટ ૩ કવાટર
૧૨ પૌંડ બોજો ઊંચકશે જવાબ.

૬૯—ચાલવામાં સિપાઇ ૧ મિનટમાં ૭૫ ડગલાં ભરેછે, અને જલદી કુચ કરવામાં ૧૦૮ ડગલાં ચાલેછે; હવે એક પલટન ૩ કલાક ચાલેછે અને તેમાંનો છેલ્લો અડધો કલાક તે જલદી કુચ કરેછે, અને તેનું ૧ ડગલું ૨ફુટ ૮ઇંચ થાય ત્યારે તે એટલા વખતમાં કેટલો રસ્તો કાપશે ?

૨½ કલાક=૧૫૦ મિનિટ
½ કલાક= ૩૦ મિનિટ
૧૫૦×૭૫×૨ફુ. ૮ઇંચ=૩૦૦૦૦ફુ.
૩૦×૧૦૮×૨ફુ. ૮ઇંચ=૮૬૪૦ફુ.
૩૮૬૪૦ ફુ.

૩૮૬૪૦ફુટ÷(૩×૨૨૦×૮)=૭ માઇલ ૨ ફરલાંગ ૧૨૦ યાર્ડ. જવાબ.

૭૦—જો કોઇ છાપનાર રોજ ૮૫૦૦ અક્ષર ગોઠવેછે, અને દર હજારને માટે ૫½ પેન્સ પ્રમાણે ગોઠવામણી લેછે, તો એક અઠવાડિયામાં તે કેટલું કમાશે ?

૫½ પેં=૨૨ ફારધિંગ.
૮૫૦૦×૬=૫૧૦૦૦ અક્ષર થયા.
અક્ષર અક્ષર ફારથીંગ
૧૦૦૦ : ૫૧૦૦૦ : : ૨૨
૫૧૦૦૦×૨૨ = ૧૧૨૨૦૦૦ ફા.
÷ ૧૦૦૦=૧૧૨૨ ફારધિંગ.

૧૧૨૨ ફા. =૧ પૌંડ ૩ શિ. ૪ પેં. ૨ ફારધિંગ જવાબ.

૭૧—૧૮૩૭—૮ ના દશ મહિનામાં એક ટંકશાળ જોવા ૯૫૦૮ માણસો ગયાં, તેની જોવાની ફી દરેકે ૨ શિલિંગ આપી અને ૧ શિલિંગ શિપાઈને આપી. પછી ૧૮૩૮—૯ ના ૧૦ માહનામાં જ્યારે ટંકશાળ જોવાની ફી ૧ શિલિંગ કરી નાખી અને સિપાઈની ફી કહાડી નાખી ત્યારે ૩૭૪૩૧ માણસો જોવા ગયાં હવે ઊપલા ફેરફારથી કેટલો લાભ અથવા ખોટ ગઈ ?

૯૫૦૮માણસ ×(૨ શિ. +૧શિ)—૯૫૦૮ × ૩ શિ. = ૨૮૫૨૪ શિ. ÷૨૦ શિ. =૧૪૨૬ પોંડ. ૪ શિ. સને ૧૮૩૭—૮ ની ઊપજ !
૩૭૪૩૧ માણસ × ૧ શિ.=૩૭૪૩૧ શિ. ÷ ૨૦ = ૧૮૭૧પોંડ ૧૧ શિ. સને ૧૮૩૮—૯ ની ઊપજ
૧૮૭૧પોંડ ૧૧ શિ.— ૧૪૨૬ પોંડ ૪ શિ.—૪૪૫ પોંડ ૭ શિલિંગ નફો થયો. જવાબ.

૭૨—એક પાદરીને એક ખેતરની ઊપજમાંથી $\frac{1}{10}$મો ભાગ મળતો હતો તે રકમ ૫૦૦ પોંડ હતી, તેને બદલે તે ઘઊં, જવ અને ચોખાનું સરખું વજન લેતો હતો; હવે ઘઊંની કિંમત દર બુશલે ૬ શિલિંગ ૭ પેન્સ હોય, જવની કિંમત દર બુશલે ૩ શિલિંગ ૧૧ પેન્સ હોય અને ચોખાની દર બુશલે ૨ શિ. ૧૦ પેન્સ હોયતો તેને દરેક જાતનું કેટલું અનાજ મળશે ?

૬ શિ. ૭ પેં.+૩ શિ. ૧૧ પેં.+૨ શિ. ૧૦ પેં.=૧૩ શિ. ૪ પેં.=૧૬૦ પેન્સ એક બુશલ ઘઊં, જવ ને ચોખાની કિંમત થઈ.
૫૦૦ પોં=૧૨૦૦૦૦ પેન્સ.

પેન્સ	પેન્સ	બુશલ
૧૬૦	: ૧૨૦૦૦૦ :	: ૧

૧૨૦૦૦૦ ÷ ૧૬૦ = ૭૫૦ બુશલ દરેક જાતનું અનાજ મળશે. જ

૭૩—૩૯ માણસને ૧૮૪ પોંડ ૧૧ શિલિંગ ૨$\frac{1}{4}$ પેન્સ સરખે ભાગે વેંહેંચી આપો; હવે એમ ધારોકે તેમાંથી ૧૫ માણસે પોતાનો હિસ્સો લીધો, અને બાકીનામાંથી માત્ર ૨૧ માણસજ પોતાનો હિસ્સો લેવા હાજર થયા ત્યારે દરેકને શું આપવું?

૧૮૪ પોંડ ૧૧ શિ. ૨$\frac{1}{4}$ પેં ÷ ૩૯= ૪ પોંડ ૧૪ શિલિંગ ૭$\frac{3}{4}$ પેન્સ પેહેલો જવાબ.

૭૪—૧૫ યાર્ડ લાંબી, ૭ ફુટ ઊંચી અને ૧૩ ઇંચ જાડી એવી એક દિવાળ બાંધવીછે, અને તેમાં ૬ ફુટ ઊંચું અને ૪ ફુટ પોહોળું એવું એક બારણું મુકવુંછેતો ૧૦૮ ઘનઇંચની કેટલી ઇંટ જોઈશે ?

૧૫ યાર્ડ=૫૪૦ ઇંચ
૭ ફુટ=૮૪ ઇંચ
૫૪૦ ઇંચ ×૮૪ × ૧૩ ઇંચ= ૫૮૯૬૮૦÷૧૦૮=૫૪૬૦ બારણા વગર દિવાલની ઇંટની સંખ્યા.
૬ ફુટ=૭૨ ઇંચ

બિજો ૪ પૌંડ ૧૪ શિ. ૭¾ પે ×
૧૫=૭૦ પૌંડ ૧૯ શિ. ૮¼ પેન્સ
૧૫ માણસનો હિસ્સો
૧૮૪ પૌંડ ૧૧ શિ. ૨¼ પેં.−૭૦ પૌં
૧૯ શિ. ૮¼ પેં ૧૧૩ પૌં. ૧૧ શિ. ૬ પેં.
૧૧૩ પૌંડ ૧૧ શિ. ૬ પેં. ÷ ૨૧ =
૫ પૌંડ ૮ શિ. ૨ પેન્સ ત્રીજાના જ.

૪ ફુટ=૪૮ ઇંચ
૭૨ ઇંચ×૪૮ ઇંચ × ૧૩ ઇંચ.
=૪૪૯૨૮ ÷ ૧૦૮=૪૧૬ બારણા
ના ઇટના સંખ્યા ૫૪૬૦ − ૪૧૬=
૫૦૪૪ ઇંટો જોઇએ જવાબ.

૭૫. એક નવા ખેતરમાં ઘઉંના પેહેલા પાક ઉપર દર એકરે ૬ પૌંડ ૧૪ શિ. ૬ પેન્સ ખરચ થયાં અને તેમાંથી ૧૮ બુશલ ઘઉં નિકળ્યા જે દર બુશલે ૮ શિલિંગને ભાવે વેચ્યા. જવના બિજા પાક ઉપર ૩ પૌંડ ૧૬ શિલિંગ ખરચ થયો અને ૧ બુશલે ૪ શિલિંગને ભાવે ૨૫ બુશલ પાક ઉતર્યો. બટાકાના ત્રિજા પાક ઉપર ૧૨ પૌંડ ૧૧ શિલિંગ ૨ પેન્સ ખરચ થયો અને દર ગાંસડીએ ૩ શિ. પ્રમાણે ૧૦૦ ગાંસડી પાક ઉતર્યો. હવે સઘળી કમાઇમાંથી ૧/૧૦ બાદ કરતાં ૫૦૦ એકર જમીનની રોપણી કરવામાં ૧ વર્ષમાં ને ત્રણ વર્ષમા કેટલું રેહેશે તે શોધી કાહાડો?

પેહેલા વરસમાં ૬ પૌં. ૧૪ શિ. ૬ પેં. × ૫૦૦ એકર=૩૩૬૨ પૌં. ૧૦ શિ. કિંમત બેઠી. અને ૫૦૦ × ૧૮ × ૮ શિ=૩૬૦૦ પૌંડ પેદાસ થઇ હવે ૧/૧૦ ના ૩૬૦ પૌંડ બાદ કરીએતો ૩૨૪૦ પૌંડ એના પાસે રહે; ૩૩૬૨ પૌંડ ૧૦ શિ− ૩૨૪૦ પૌંડ = ૧૨૨ પૌંડ ૧૦ શિલિંગ પેહેલા વરસમાં ખોટ ગઇ. જવાબ.

૨ જા વરસમાં ૩ પૌંડ ૧૬ શિ. × ૫૦૦ એકર=૧૯૦૦ પૌંડ ૦ શિ. ૦ પેં. કિં. બેઠી ૩ વરસમાં ૧૨ પૌં. ૧૧ શિ. ૨ પેં. × ૫૦૦ એકર=૬૨૭૯ પૌં. ૩ શિ. ૪ પેં. કિંમત બેઠી. બિજાને ત્રિજાની વરસની બેઠેલી કિંમત ૮૧૭૯ પૌ. ૩ શિ. ૪ પેં.
૨૫ × ૫૦૦ × ૪ શિ=૨૫૦૦ પૌંડ. બિજા વરસની પેદાસ.
૧૦૦ × ૫૦૦ × ૩ શિ=૭૫૦૦ પૌંડ. ત્રિજા વરસની પેદાસ.
૧૦૦૦૦ પૌંડ બિજા ને ત્રિજા વરસની પેદાસ.
૧૦૦૦૦ પૌંડનો ૧/૧૦ ભાગ બાદ કરતાં-૯૦૦૦ પૌંડની પેદાસ બાકી રહી.
૯૦૦૦ પૌં. ૦ શિ. ૦ પેન્સ પેદાસ બાકી રહી તે
૮૧૭૯ પૌં ૩ શિ. ૪ પેન્સ બિજાને ત્રિજા વરસની બેઠેલી કિંમત બાદ.
૮૨૦ પૌં. ૧૬ શિ. ૮ પેન્સ બિજા ને ત્રિજા વરસમાં નફો થયો.
૧૨૨ પૌં. ૧૦ શિ. ૦ પેન્સ પેહેલા વરસની ખોટ બાદ.
૬૯૮ પૌં. ૬ શિ. ૮ પેન્સ ત્રણ વરસમા નફો થયો જવાબ.

મર્કેનાટ ગણિત.

જેટલે રૂપીએ મણ તેથી અઢીગણે દોકડે શેર; ગા રૂપીએ મણ તો ૧ાા દોકડે બે બદામે શેર; ાા રૂપીએ મણ તો ૧ા દોકડે શેર; ા રૂપીએ મણ તો ગા દોકડે ૨ બદામે શેર.

રીત. મણના શેર ૪૦ વડે રૂપીઆના ૧૦૦ દોકડાને ભાગતાં શેરને માથે ૨ાા દોકડા આવેછે. એ ઉપરથી આગળ સમજવું.

૧ ૫ રૂપીએ મણ તો ૨ શેરનું શું પડશે?

રૂ૦ા જવાબ.

૨ ૩ રૂપીએ મણ તો ૪ શેરનું શું પડશે!

રૂ૦ા ૫ દોકડા જવાબ.

૩ ૮ રૂપીએ મણ તો ૩ શેરનું શું પડશે?

રૂ૦ાા ૧૦ દોકડા જવાબ.

૪ ૧૨ રૂપીએ મણ તો ૬ શેરનું શું પડશે?

રૂ૧ાા ૫ દોકડા જવાબ.

૫ ૨૦ રૂપીએ મણ તો ૭ શેરનું શું પડશે?

રૂ૩ાા જવાબ.

૬ ૪ા રૂપીએ મણ તો ૨ શેરનું શું પડશે?

૨૧ા દોકડા જવાબ.

૭ ૭ા રૂપીએ મણ તો ૪ શેરનું શું પડશે?

રૂ૦ાા જવાબ.

૮ ૪ાા રૂપીએ મણ તો ૬ શેરનું શું પડશે?

રૂ૦ાા ૨૧ દોકડા જવાબ.

૯ ૯ા રૂપીએ મણ તો ૫ શેરનું શું પડશે?

રૂ૧)=ાા જવાબ.

૧૦ ૨ાા રૂપીએ મણ તો ૭ શેરનું શું પડશે?

રૂ૦ા ૧૮ાા દોકડા જવાબ.

જેટલે રૂપીએ મણ તેટલા આનાનું ૨ાા શેર; તેથી અડધા આનાનું સવા શેર અને તેથી બમણા આનાનું પાંચ શેર.

રીત.--રૂપીઆના આના ૧૬ વડે મણના શેર ૪૦ ને ભાગતાં ૧ આનાનુ ૨ાા શેર આવેછે.

૧ ૭ રૂપીએ મણ તો ૨॥ શેરનું શું પડશે ?
૩૦।≡ જવાબ.

૨ ૫ રૂપીએ મણ તો ૨॥ શેરનું શું પડશે ?
૩૦।— જવાબ.

૩ ૧૨ રૂપીએ મણ તો ૭॥ શેરનું શું પડશે ?
૩૦॥। જવાબ.

૪ ૪॥। રૂપીએ મણ તો ૨॥ શેરનું શું પડશે ?
૩૦। ૦॥। જવાબ.

૫ ૧૪। રૂપીએ મણ તો ૨॥ શેરનું શું પડશે ?
૩૦॥।=। જવાબ.

૬ ૭ રૂપીએ મણ તો ૫ શેરનું શું પડશે ?
૩૦॥।= જવાબ.

૭ ૯ રૂપીએ મણ તો ૫ શેરનું શું પડશે ?
૩૧)= જવાબ.

૮ ૨૦। રૂપીએ મણ તો ૫ શેરનું શું પડશે ?
૩૨॥૦॥ જવાબ.

૯ ૧૮॥ રૂપીએ મણ તો ૫ શેરનું શુ પડશે ?
૩૨।— જવાબ.

૧૦. ૭ રૂપીએ મણ તો ૩॥। શેરનું શું પડશે ?
૩૦॥=॥ જવાબ.

૧૧ ૧૨ રૂપીએ મણ તો ૧। શેરનું શું પડશે ?
૩૦।= જવાબ.

૧૨ ૮ રૂપીએ મણ તો ૬। શેરનું શું પડશે ?
૩૧। જવાબ.

૧૩ ૧૨ રૂપીએ મણ તો ૧૨। શેરનું શું પડશે ?
૩૩॥। જવાબ.

૧૪ ૧૦ રૂપીએ મણ તો ૭॥ શેરનું શું પડશે ?
૩૧॥।= જવાબ.

૧૫ ૧૯ રૂપીએ મણ તો ૮॥। શેરનું શું પડશે ?
૩૪)=॥ જવાબ.

જેટલા રૂપીઆનું જેટલા મણ તેટલાજ શેરના તે રૂપીઆથી અઢીગણા દોકડા આવે.

રીત. - મણના શેર ૪૦ એ રૂપીઆના અઢી દોકડા ૪૦ને ભાગતાં શેરને માથે ૨॥ દોકડા આવેછે.

૧ ૨ રૂપીઆનું ૪ મણ તો ૪ શેરનું શું પડશે?

૫ દોકડા જવાબ.

૨ ૬ રૂપીઆનું ૫ મણ તો ૫ શેરનું શું પડશે?

૧૫ દોકડા જવાબ.

૩ ૧૮ રૂપીઆનું ૪॥ મણ તો ૪॥ શેરનું શું પડશે?

૩૦। ૨૦ દોકડા જવાબ.

૪ ૫ રૂપીઆનું ૭॥ મણ તો ૭॥ શેરનું શું પડશે?

૧૨॥ દોકડા જવાબ

૫ ૨૦ રૂપીઆનું ૧૦। મણ તો ૧૦। શેરનું શું પડશે?

૩૦॥ જવાબ.

જેટલા રૂપીઆનું જેટલા મણ તેટલાજ આનાનું કહેલા મણથી અઢીગણા શેર આવે.

રીત.—મણની અઢાસેરી ૧૬ ને રૂપીઆના ૧૬ આને ભાગતાં ૧ આનાને માથે ૨॥ શેર આવેછે

૧ ૪ રૂપીઆનું ૩ મણ તો ૪ અનાનું કેટલું આવશે?

૭॥ શેર જવાબ.

૨ ૬ રૂપીઆનું ૫ મણ તો ૬ આનાનું કેટલું આવશે?

મણ ૦ ૨॥ શેર જવાબ.

૩ ૮ રૂપીઆનું ૮ મણ તો ૮ આનાનું કેટલું આવશે?

૦॥ મણ જવાબ.

૪ ૭॥ રૂપીઆનું ૬ મણ તો ૭॥ આનાનું કેટલું આવશે?

મણ ૦। ૫ શેર જવાબ.

૫ ૧૪। રૂપીઆનું ૧૬ મણ તો ૧૪। આનાનું કેટલું આવશે?

૧ મણ જવાબ.

જેટલે રૂપીએ ખાંડી તેથી પાંચગણે દોકડે મણ

રીત.—રૂપીઆના દોકડા ૧૦૦ ને ખાંડીના ૨૦ મણે ભાગતાં એક મણના પાંચ દોકડા આવેછે

૧ ૨૦ રૂપીએ ખાંડી તો ૩ મણનું શું પડશે?

૩ ૩ જવાબ.

૨ ૧૫ રૂપીએ ખાંડી તો ૫ મણનું શું પડશે?

૩ ૩॥ જવાબ.

૩ ૧૬ રૂપીએ ખાંડી તો ૨ મણનું શું પડશે?

રૂ૧॥ ૧૦ દોકડા જવાબ.

૪ ૨૧ રૂપીએ ખાંડી તો ૪ મણનું શું પડશે?

રૂ૪) ૨૦ દોકડા જવાબ.

૫ ૧૨ રૂપીએ ખાંડી તો ૪ મણનું શું પડશે?

રૂ૨। ૨૦ દોકડા જવાબ.

જેટલે રૂપીએ ખાંડી તેથી બમણી બદામે શેર

રીત.—ખાંડીના ૮૦૦ શેરે રૂપીઆની ૧૬૦૦ બદામને ભાગતાં શેરને માથે બે બદામ આવેછે.

૧ ૧૫ રૂપીએ ખાંડી તો ૪ શેરનું શું પડશે?

૭॥ દોકડા જવાબ.

૨ ૨૦ રૂપીએ ખાંડી તો ૬ શેરનું શું પડશે?

૧૫ દોકડા જવાબ

૩ ૧૨ રૂપીએ ખાંડી તો ૩ મણને ૩ શેરનું શું પડશે?

રૂ ૧।।। ૯॥ દોકડા જવાબ.

૪ ૧૫ રૂપીએ ખાંડી તો ૨ મણ ને ૫ શેરનું શું પડશે?

રૂ૧॥ ૮॥ દોકડા ને ૨ બદામ જવાબ.

૫ ૨૦ રૂપીએ ખાંડી ૫ મણ ને ૪ શેરનું શું પડશે?

રૂ૫) ૧૦ દોકડા જવાબ.

જેટલે રૂપીએ ખાંડી તેથી બમણે આને ફરો.

રીત.—ખાંડીના ૮ ફરાએ રૂપીઆના ૧૬ આનાને ભાગતાં ફરાને માથે બે આના આવેછે.

૧ ૧૫ રૂપીએ ખાંડી તો ૧ ફરાનું શું પડશે?

રૂ ૧।।। = જવાબ.

૨ ૧૪ રૂપીએ ખાંડી તો ૪ ફરાનું શું પડશે?

રૂ૭ જવાબ.

૩ ૨૦ રૂપીએ ખાંડી તો ૫ ફરાનું શું પડશે?

રૂ ૧૨॥ જવાબ.

૪ ૧૮ રૂપીએ ખાંડી તો ૭ ફરાનું શું પડશે?

રૂ ૬।।। જવાબ.

૫ ૧૬ રૂપીએ ખાંડી તો ૭ ફરાનું શું પડશે?

રૂ ૧૪ જવાબ.

જેટલે આને ફરો તેની અર્ધ સંખ્યા જેટલે રૂપીએ ખાંડી

રીત.—૧ આનાનો ને ખાંડીના ફરા ૮ નો ગુણાકાર કરીએતો ખાંડીના રૂપીઓ ૦।। આવે.

૧ ૯ આને ફરો તો એક ખાંડીનું શું પડશે?

રૂ ૪।। જવાબ.

૨ ૧૪ આને ફરો તો ૩ ખાંડીનું શું પડશે?

રૂ ૨૧ જવાબ.

૩ ૧૦ આને ફરો તો ૫ ખાંડીનું શું પડશે?

રૂ ૨૫ જવાબ.

જેટલે રૂપીએ ફરો તેટલેજ આને પાલી

રીત.—ફરાની ૧૬ પાલીએ રૂપીઆના ૧૬ આનાને ભાગતા ૧ આનો પાલી પડી.

૧ ૩ રૂપીએ ફરો તો ૧ પાલીનું શું પડશે?

૩ આના જવાબ.

૨ ૪ રૂપીએ ફરો તો ૭ પાલીનું શું પડશે?

રૂ૧।।। જવાબ.

૩ ૬ રૂપીએ ફરો તો ૪ પાલીનું શું પડશે?

રૂ૧।। જવાબ.

૪ ૩।। રૂપીએ ફરો તો ૨ પાલીનું શું પડશે?

રૂ૦। ≡ જવાબ.

૫ ૪।।। રૂપીએ ફરો તો ૩ પાલીનું શું પડશે?

રૂ૦।।। =। જવાબ.

જેટલે રૂપીએ ફરો તેટલેજ પઇસે શેર

રીત.—ફરાના ૬૪ શેરે રૂપીઆના ૬૪ પઇસાને ભાગતાં પઇસે શેર પડયું.

૧ ૪ રૂપીએ ફરો તો ૩ શેરનું શું પડશે?

૦) ≡ આના જવાબ.

૨ ૪॥ રૂપીએ કશી તો ૪ શેરનું શું પડશે ?

રૂ૦।૦॥ જવાબ.

૩ ૫ રૂપીએ કશી તો ૬ શેરનું શું પડશે ?

રૂ૦।=॥ જવાબ.

જેટલે રૂપીએ કળશી તેટલેજ આને મણ

રીત.—રૂપીઆના ૧૬ આનાએ કળશીના મણ ૧૬ ને ભાગતાં આને મણ પડયું.

૧ ૧૬ રૂપીએ કળશી તો ૩ મણનું શું પડશે ?

રૂ ૩) જવાબ.

૨ ૧૦ રૂપીએ કળશી તો ૪ મણનું શું પડશે ?

રૂ ૨॥ જવાબ.

૩ ૯ રૂપીએ કળશી તો ૫ મણનું શું પડશે ?

રૂ ૨॥।– જવાબ.

૪ ૭॥ રૂપીએ કળશી તો ૬ મણનું શું પડશે ?

રૂ ૨॥।– જવાબ.

૫ ૮। રૂપીએ કળશી તો ૭ મણનું શું પડશે ?

રૂ ૩॥–॥। જવાબ.

૬ ૧૨ રૂપીએ કળશી તો મણનું શું પડશે ?

રૂ૦॥। જવાબ.

૭ ૨૦ રૂપીએ કળશી તો ૯॥ મણનું શું પડશે ?

રૂ૧૧॥।= જવાબ.

જેટલે રૂપીએ કળશી તેથી અઢીગણી બદામે શેર

રીત.—રૂપીઆની બદામ ૧૬૦૦ ને કળશીના ૬૪૦ શેરે ભાગતાં ૧ શેરની અઢી બદામ આવેછે.

૧ ૧૦ રૂપીએ કળશી તો ૪ શેરનું શું પડશે ?

૬। દોકડા જવાબ.

૨ ૧૨ રૂપીએ કળશી તો ૬ શેરનું શું પડશે ?

૧૧। દોકડા જવાબ.

૩ ૮ રૂપીએ કળશી તો ૫ શેરનું શું પડશે ?

૬। દોકડા જવાબ.

૪ ૧૬ રૂપીએ કળશી તો ૩ મણ ને ૫ શેરનું શું પડશે ?

રૂ૩) ૧૨ાા દોકડા જવાબ.

૫ ૧૪ રૂપીએ કળશી તો ૪ મણ ને ૩ શેરનું શું પડશે ?

રૂ૩ાા ૬ાા દોકડા ને ૧ બદામ જવાબ.

જેટલે રૂપીએ તોલો તેથી બમણી પઈએ રતી

રીત.—તોલાની રતી ૯૬ ને રૂપીઆની પઈ ૧૯૨ ને ભાગતાં ૨ પઈએ રતી પડી.

૧ ૩ રૂપીએ તોલો તો ૧ રતીનું શું પડશે ?

૬ પઈ જવાબ.

૨ ૬ રૂપીએ તોલો તો ૪ રતીનું શું પડશે ?

રૂ ૦। જવાબ.

૩ ૪ રૂપીએ તોલો તો ૬ રતીનું શું પડશે ?

રૂ ૦। જવાબ.

જેટલે રૂપીએ તોલો તેથી અઢીગણે દોકડે વાલ.

રીત.—તોલાના વાલ ૪૦ વડે રૂપીઆના દોકડા ૧૦૦ ને ભાગતાં એક વાલને માથે ૨ાા દોકડા આવેછે.

૧ ૬ રૂપીએ તોલો તો ૩ વાલનું શું પડશે ?

રૂ૦। ૨૦ દોકડા જવાબ.

૨ ૧૬ રૂપીએ તોલો તો ૪ વાલનું શું પડશે ?

રૂ૧ાા ૧૦ દોકડા જવાબ.

૩ ૧૨ રૂપીએ તોલો તો ૬ વાલનું શું પડશે ?

રૂ૧ાાા ૫ દોકડા જવાબ.

૪ ૧૫ રૂપીએ તોલો તો ૫ વાલનું શું પડશે ?

રૂ૧ાાા ૧૨ાા દોકડા જવાબ.

૫ ૧૮ રૂપીએ તોલો તો ૭ વાલનું શું પડશે ?

રૂ૩) ૧૫ દોકડા જવાબ.

૬ ૯ રૂપીએ તોલો તો ૫ વાલનું શું પડશે ?

રૂ ૧)= જવાબ.

૭ ૧૦ રૂપીએ તોલો તો ૪ વાલનું શું પડશે ?

રૂ ૧ જવાબ.

૮ ૧૪ રૂપીએ તોલો તો ૩ વાલનું શું પડશે ?

રૂ૧) ૫ દોકડા જવાબ.

૯ ૧૬ રૂપીએ તોલો તો ૭ વાલનું શું પડશે ?

રૂ૨॥ ૫ દોકડા જવાબ.

૧૦ ૧૩ રૂપીએ તોલો તો ૫ વાલનું શું પડશે ?

રૂ૧॥= જવાબ.

---

૧ જેટલે રૂપીએ ગજ તેટલા આનાનો દોઢ તસુ

૨ જેટલે રૂપીએ ગજ તેથી આઠગણી પાઈએ તસુ

૧ રીત.—ગજના ૨૪ તસુ ને રૂપીઆના ૧૬ આને ભાગતાં એક આનાનો દોઢ તસુ આવ્યો.

૨ રીત.—ગજના ૨૪ તસુ ને રૂપીઆની ૧૯૨ પઈને ભાગતાં એક તસુની આઠ પઈ આવી.

૧ ૧। રૂપીએ ગજ તો ૩ તસુનું શું ?

૩ આના જવાબ.

૨ ૪ રૂપીએ ગજ તો ૪॥ તસુનું શું ?

રૂ૦॥। જવાબ.

૩ ૨ રૂપીએ ગજ તો ૩ તસુનું શું ?

રૂ૦। જવાબ.

૪ ૫ રૂપીએ ગજ તો ૯ તસુનું શું ?

રૂ૧॥।= જવાબ.

૫ ૬ રૂપીએ ગજ તો ૫ તસુનું શું ?

રૂ૧। જવાબ.

૬ ૮ રૂપીએ ગજ તો ૭ તસુનું શું ?

રૂ૨—૫ આના ને ૪ પઈ જવાબ.

૭ ૨ રૂપીએ ગજ તો ૪ તસુનું શું પડશે ?

૫ આના ૪ પઈ જવાબ.

૮ ૪ રૂપીએ ગજ તો ૯ તસુનું શું પડશે ?

રૂ ૧॥ જવાબ.

જેટલે આને ગજ તેથી અર્ધાં પઈએ તસુ.

રીત.— ગજના ૨૪ તસુએ આનાની ૧૨ પઈને ભાગતાં અર્ધા પઈએ તસુ પડ્યો.

૧ ૬ આને ગજ તો ૩ તસુનું શું પડશે ?

૯ પઈ જવાબ.

૨ ૪ આને ગજ તો ૫ તસુનું શું પડશે ?

૧૦ પઈ જવાબ.

૩ ૧૦ આને ગજ તો ૬ તસુનું શું પડશે ?

૨॥ આના જવાબ.

૪ ૨ રૂપીએ અને ૬ આને ગજ તો ૪ તસુનું શું પડશે ?

૫ આના ૧૦ પઈ જવાબ.

૫ ૪ રૂપીએ ને ૪ આને ગજતો ૫ તસુનું શું પડશે ?

૧૪ આના ૨ પઈ જવાબ.

જેટલે રૂપીએ સેંકડો તેટલે દોકડે નંગ

રીત— સેંકડાના નંગ ૧૦૦ ને રૂપીઆના ૧૦૦ દોકડાને ભાગતા ૧ દોકડે નંગ પડ્યું

૧ ૫ રૂપીએ સેંકડો તો ૧૦ નંગનું શું પડશે ?

રૂ૦॥ જવાબ.

૨ ૭ રૂપીએ સેંકડો તો ૧૧ નંગનું શું પડશે ?

રૂ૦॥। ૨ દોકડા જવાબ.

૩ ૧૦ રૂપીએ સેંકડો તો ૩૦ નંગનું શું પડશે ?

રૂ૩ જવાબ.

૪ ૨૫ રૂપીએ સેંકડો તો ૨૫ નંગનું શું પડશે ?

રૂ૬। જવાબ.

જેટલે આને સેંકડો તેટલી બદામે નંગ

રીત.—સેંકડાના નંગ ૧૦૦ એ આનાની ૧૦૦ બદામે ભાગતાં બદામે નંગ પડ્યું.

૧ ૨ આને સેંકડો તો ૪ નંગનું શું પડશે ?

૦॥ દોકડો જવાબ.

૨ [illegible] ૩ આને સેંકડો તો ૬ નંગનું શું પડશે ?

૧ દોકડો ૨ બદામ જવાબ.

૩ ૨ રૂપીએ ૪ આને સેંકડો તો ૫ નંગનું શું પડશે ?

૧૧। દોકડા જવાબ.

૪ ૬ રૂપીએ ૫ આને સેંકડો તો ૮ નંગનું. શું પડશે ?

૩૦॥ ૦॥ દોકડો જવાબ

જેટલે રૂપીએ હજાર તેટલે દોકડે ૧૦

રીત.--રૂપીઆના ૧૦૦ દોકડાએ એક હજારને ભાગતાં એક દોકડાના ૧૦ નંગ આવશે.

૧ ૬ રૂપીએ હજાર તો ૧૦ નંગનું શું પડશે ?

૬ દોકડા જવાબ.

૨ ૭ રૂપીએ હજાર તો ૧૦ નંગનું શું પડશે ?

૭ દોકડા જવાબ.

૩ ૯॥ રૂપીએ હજાર તો ૯॥ દોકડાના કેટલા નંગ આવશે ?

૧૦ નંગ જવાબ.

૪ ૧૨॥ રૂપીએ હજાર તો ૧૨॥ દોકડાના કેટલા નંગ આવશે ?

૧૦ નંગ જવાબ.

જેટલે રૂપીએ કુંડી તેથી પાંચગણે દોકડે નંગ

રીત.—કુંડીના ૨૦ નંગે રૂપીઆના ૧૦૦ દોકડાને ભાગતાં એક નંગના ૫ દોકડા પડયા.

૧ ૪ રૂપીએ કુંડી તો ૩ નંગનું શું પડશે ?

૩ ૦॥ ૧૦ દોકડા જવાબ.

૨ ૬ રૂપીએ કુંડી તો ૫ નંગનું શું પડશે ?

૩ ૧॥ જવાબ.

૩ ૭ રૂપીએ કુંડી તો ૧૨ નંગનું શું પડશે ?

૩૪) ૨૦ દોકડા જવાબ.

૪ ૧૦ રૂપીએ કુંડી તો ૭ નંગનું શું પડશે ?

૩ ૩॥ જવાબ.

જેટલે આને કુંડી તેથી ૫ગણી બદામે નંગ

રીત.—કુંડીના ૨૦ નંગે દોકડાના ૧૦૦ બદામને ભાગતા ૧ નંગની ૫ બદામ આવી.

૧ ૪ આને કુંડી તો ૬ નંગનું શું પડશે?

૭॥ દોકડા જવાબ.

૨ ૬ આને કુંડી તો ૧૨ નંગનું શું પડશે?

૨૨॥ દોકડા જવાબ.

૩ ૨ રૂપીએ ને ૩ આને કુંડી તો ૮ નંગનું શું પડશે?

૩૦॥ ૧૨॥ દોકડા જવાબ.

૪ ૫ રૂપીએ ને ૨ આને કુંડી તો ૪ નંગનું શું પડશે?

૩૧) ૨॥ દોકડા જવાબ.

૫ ૮। રૂપીએ કુંડી તો ૬ નંગનું શું પડશે?

૩૨। ૨૨॥ દોકડા જવાબ.

જેટલે આને ડજન તેટલીજ પઈએ નંગ.

રીત.—આનાની ૧૨ પઈને ડજનના ૧૨ નંગ ભાગતાં નંગની ૧ પઈ આવી.

૧ ૩ આને ડજન તો ૩ નંગનું શું પડશે?

૯ પઈ જવાબ.

૨ ૬ આને ડજન તો ૫ નંગનું શું પડશે?

૨॥ આના જવાબ.

૩ ૭ આને ડજન તો ૮ નંગનું શું પડશે?

૩૦। ૮ પઈ જવાબ.

૪ ૯ આને ડજન તો ૧૦ નંગનું શું પડશે?

૭॥ આના જવાબ.

દિવસ ઉપરથી ૧ વર્ષનો મુશારો ગણવાની રીત.

રીત.—જેટલી પઈ એક દિવસની કહી હોય તેટલી પઈથી ત્રીજગણાં આના એક વર્ષના પગારના થાય.

૧ રોજની ૩૨ પઈ મળેછે તો વર્ષે શું મળશે?

૬૬૦ જવાબ.

૨ રોજની ૨૦ પઈ મળેછે તો વર્ષે શું મળશે?

૬૭॥ જવાબ.

૩ રોજની ૧૫ પઈ મળેછે તો વર્ષે શું મળશે?

૩૨૮)= જવાબ.

૪ રોજની ૩૦ પઈ મળેછે તો વર્ષે શું મળશે?

૩૫૬। જવાબ.

૫ રોજની ૪૦ પઈ મળેછે તો વર્ષે શું મળશે?

૩૭૫ જવાબ.

રીત.- જેટલા આના દિવસના કહ્યા હોય તેટલા આનાના ૨૨॥ ગણા રૂપી આ વરસના કહેવા.

૧ રોજના ૪ આના મળેછે તો વર્ષે શું મળશે?

૩૯૦ જવાબ.

૨ રોજના ૬ આના મળેછે તો વર્ષે શું મળશે?

૩૧૩૫ જવાબ.

૩ રોજના ૩ આના મળેછે તો વર્ષે શું મળશે?

૩ ૬૭॥ જવાબ.

૪ રોજના ૫ આના મળેછે તો વર્ષે શું મળશે?

૩૧૧૨॥ જવાબ.

૫ રોજના ૭ આના મળેછે તો વર્ષે શું મળશે?

૩૧૫૭॥ જવાબ.

૬ રોજના ૮ આના મળેછે તો વર્ષે શું મળશે?

૩ ૧૮૦ જવાબ.

૭ રોજના ૯ આના મળેછે તો વર્ષે શું મળશે?

૩૨૦૨॥ જવાબ.

૮ રોજના ૧૦ આના મળેછે તો વર્ષે શું મળશે?

૩૨૨૫ જવાબ.

મહિના પરથી ૧ દહાડાનો પગાર કહાડવાની રીત.

રીત.—જેટલા રૂપીઆનો મહિનો હોય તે વડે જેટલા દિવસનું કરવું હોય તેને ગુણીને તે ગુણાકારપર સુન્ય ચઢાવીને તેને ત્રણે ભાગતાં ભાગાકાર આવશે તેટલા દોકડા જવાબ.

૧ ૩૦ રૂપીઆનો મહિનો તો ૫ દિવસનું શું?

૩૫) જવાબ

૨ ૨૫ રૂપીઆનો મહિનો તો ૬ દિવસનું શું ?

રૂ૫) જવાબ.

૩ ૪૦ રૂપીઆનો મહિનો તો ૮ દિવસનું શું ?

રૂ૧૦॥ ૧૬॥ દોકડા ૨॥ બદામ જવાબ.

૪ ૧૮ રૂપીઆનો મહિનો તો ૧૦ દિવસનું શું ?

રૂ૬) જવાબ.

૫ ૨૦ રૂપીઆનો મહિનો તો ૨૦ દિવસનું શું ?

રૂ૧૩ ૮। દોકડા ને ૧। બદામ જવાબ.

૬ ૧૬ રૂપીઆનો મહિનો તો ૮ દિવસનું શું ?

રૂ૪। ૧॥ દોકડા ને ૨॥ બદામ જવાબ.

૭ ૧૪ રૂપીઆનો મહિનો તો ૧૨ દિવસનું શું ?

રૂ૫॥ ૧૦ દોકડા જવાબ.

૮ ૧૨ રૂપીઆનો મહિનો તો ૧૦ દિવસનું શું ?

રૂ૪) જવાબ.

૯ ૨૨ રૂપીઆનો મહિનો તો ૧૪ દિવસનું શું ?

રૂ૧૦। ૧॥ દોકડા ને ૨॥ બદામ જવાબ.

૧૦ ૫૦ રૂપીઆનો મહિનો તો ૨૦ દિવસનું શું ?

રૂ૩૩। ૮। દોકડા ને ૧। બદામ જવાબ.

૧૧ ૩૫ રૂપીઆનો મહિનો તો ૧૨ દિવસનું શું ?

રૂ૧૪) જવાબ.

૧૨ ૪૫ રૂપીઆનો મહિનો તો ૧૬ દિવસનું શું ?

રૂ૨૪) જવાબ.

૧૩ ૫૦ રૂપીઆનો મહિનો તો ૨૨ દિવસનું શું ?

રૂ૩૬॥ ૧૬॥ દોકડા ૨॥ બદામ જવાબ.

૧૪ ૬૦ રૂપીઆનો મહિનો તો ૧૯ દિવસનું શું ?

રૂ૩૮ જવાબ.

૧૫ ૧૦૦ રૂપીઆનો મહિનો તો ૨૫ દિવસનું શું ?

રૂ૮૩। ૮। દોકડા ૧। બદામ જવાબ.

વ્યાજ કહાડવાની રીત.

દર માહને દર સેંકડે રૂ૦॥ પ્રમાણે ૮૧૨ રૂપીઆ ૬ દિવસ રહ્યા તેનું વ્યાજ શું થયું ?

રીત.——૮૧૨ રૂપીઆ ૬ દિવસ ૪)૮૭૨ રૂ૧.–૨૧॥। દો. જવાબ	રૂપીઆનો ને દિવસનો ગુણાકાર કરી જમણા હાથ તરફનો એક અક્ષર કાપવો પછી જે કાપવા તે ૦ા દોકડા સમજવા ને બાકી જે રહે તે પાવલાં જાણવાં.

૧ ૫૦૦ રૂપીઆ ૧૨ દિવસ રહ્યા તેનું વ્યાજ શું થયુ?

૧॥ જવાબ.

૨ ૭૨૫ રૂપીઆ ૧૦ દિવસ રહયા તેનું વ્યાજ શું થયું?

રૂ૧॥ ૬। દોકડા જવાબ.

૩ ૪૮૦ રૂપીઆ ૧૬ દિવસ રહયા તેનું વ્યાજ શું થયું?

રૂ૧॥ ૧૭ દોકડા જવાબ.

૪ ૬૦૦ રૂપીઆ ૧ માસ ને ૪ દિવસ રહયા તેનું વ્યાજ શું થયું?

રૂ૫, ૧૦ દોકડા જવાબ.

૫ ૮૦૦ રૂપીઆ ૧ માસ ને ૭ દિવસ રહયા તેનું વ્યાજ શું થયું?

રૂ૭। ૧૫ દોકડા જવાબ.

૬ ૧૦૦૦ રૂપીઆ ૬ દિવસ રહયા તેનું વ્યાજ શું થયું?

રૂ૧॥ જવાબ.

૭ ૫૦૦૦ રૂપીઆ ૭ દિવસ રહયા તેનું વ્યાજ શું થયું?

રૂ૮॥ જવાબ.

૮ ૨૨૫૦ રૂપીઆ ૧૦ દિવસ રહયા તેનું વ્યાજ શું થયું?

રૂ૫॥ ૧૨॥ દોકડા જવાબ.

૯ ૫૦૫ રૂપીઆ ૧૫ દિવસ રહયા તેનું વ્યાજ શું થયું?

રૂ૧॥ ૧૪। દોકડા જવાબ.

૧૦ ૬૦૦ રૂપીઆ ૨૦ દિવસ રહયા તેનું વ્યાજ શું થયું?

રૂ૩ જવાબ.

૧૧ ૭૨૫ રૂપીઆ ૧૨ દિવસ રહયા તેનું વ્યાજ શું થયું?

રૂ૨ ૧૦॥ દોકડા જવાબ.

૧૨ ૮૦૦ રૂપીઆ ૧૬ દિવસ રહયા તેનું વ્યાજ શું થયું?

રૂ૩) ૨૦ દોકડા જવાબ.

૧૩ ૮૫૦ રૂપીઆ ૧૪ દિવસ રહયા તેનું વ્યાજ શું થયું?

રૂ૨॥ ૨૨॥ દોકડા જવાબ.

૧૪ ૧૧૨૫ રૂપીઆ ૧૫ દિવસ રહયા તેનું વ્યાજ શું થયું?

રૂ૪)૨૧॥। દોકડા જવાબ.

૧૫ ૫૫૨૫ રૂપીઆ ૧ મહિનો ૧૦ દિવસ રહયા તેનું વ્યાજ શું?

૫૫ રૂપીઆ જવાબ.

હવે દર મહિને દર સેંકડે રૂ૧ પ્રમાણે ૬૪૫ રૂપીઆ ૬ દિવસ રહયા તેનું શું વ્યાજ થયું?

રીત—૬૪૫ રૂ. ૬ દિ. ૩)૩૮૭.૦ ૧૨૯ દોકડા	રૂપીઆનો ને દિવસનો ગુણાકાર કરી જમણા હાથ તરફનો એક અક્ષર કાપી ત્રણે ભાંગવાને જે આવે તેટલા દોકડા વ્યાજ થયું એમ સમજવું. જો ૦॥ ટકા પ્રમાણે માગ્યું હોયતો જવાબનું અર્ધું કરીને કહેવું.

૧ ૩૪૦ રૂપીઆ ૯ દિવસ રહયા તેનું શું વ્યાજ થયું?
રૂ૧)૨ દોકડા જવાબ.

૨ ૬૩૫ રૂપીઆ ૧૦ દિવસ રહયા. તેનું શું વ્યાજ થયું?
રૂ૨)૧૧॥ દોકડા જવાબ.

૩ ૮૫૬ રૂપીઆ ૧૮ દિવસ રહયા. તેનું શું વ્યાજ થયું?
રૂ૫)૧૩॥ દોકડા જવાબ.

૪ ૧૬૨૦ રૂપીઆ ૨૫ દિવસ રહયા તેનું શું વ્યાજ થયું?
રૂ૧૩॥ જવાબ.

૫ ૬૩૦ રૂપીઆ ૦॥ ટકા લેખે ૧૨ દિવસ રહયા તેનું શું વ્યાજ થયું?
રૂ૧। ૧ દોકડો જવાબ.

૬ ૪૫૫ રૂપીઆ ૦॥ ટકા લેખે ૧૪ દિવસ રહયા તેનું સું વ્યાજ થયું?
રૂ૧)— જવાબ.

૭ ૧૨૨૫ રૂપીઆ ૦॥ ટકા લેખે ૧૦ દિવસ રહયા તેનું શું વ્યાજ થયું?
રૂ૨)૪। દોકડા જવાબ.

